

Jilid II
Bil. 19

Hari Rabu
22hb Julai, 1992

MALAYSIA

PENYATA RASMI PARLIMEN

PARLIAMENTARY DEBATES

DEWAN RAKYAT

House of Representatives

PARLIMEN KELAPAN

Eighth Parliament

PENGGAL KEDUA

Second Session

KANDUNGANNYA

JAWAPAN-JAWAPAN MULUT BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN

[Ruangan 4117]

RANG UNDANG-UNDANG DIBAWA KE DALAM MESYUARAT

[Ruangan 4205]

RANG UNDANG-UNDANG:

Rang Undang-undang Syarikat (Pindaan) [Ruangan 4206]

Rang Undang-undang Dadah Berbahaya (Pindaan) [Ruangan 4260]

USUL:

Penangguhan Mesyuarat [Ruangan 4290]

UCAPAN-UCAPAN PENANGGUHAN:

Pemansuhan Hukuman Mati

— Y.B. Tuan R. Karpal Singh (Jelutong) [Ruangan 4290]

Rasuah—Undang-undang yang lebih luas dan berkesan

— Y.B. Tuan Lim Guan Eng (Kota Melaka) [Ruangan 4293]

DICETAK OLEH
PERCETAKAN NASIONAL MALAYSIA BERHAD,
IBU PEJABAT, KUALA LUMPUR
1994

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT YANG KELAPAN

Penyata Rasmi Parlimen

PENGGAL YANG KEDUA

AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT

Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, TAN SRI DATO' MOHAMED ZAHIR BIN HAJI ISMAIL,
P.M.N., S.P.M.K., D.S.D.K., J.M.N.

Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Menteri Dalam Negeri, DATO' SERI DR
MAHATHIR BIN MOHAMAD, D.K.I., D.U.K., S.S.D.K., S.S.A.P., S.P.M.S.,
S.P.M.J., D.P., D.U.P.N., S.P.N.S., S.P.D.K., S.P.C.M., S.S.M.T., D.U.N.M., P.I.S.
(Kubang Pasu).

„ Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Pembangunan Luar Bandar,
TUAN ABDUL GHAFAR BIN BABA (Jasin).

Yang Berhormat Menteri Pengangkutan, DATO' SERI DR LING LIONG SIK, S.P.M.P.,
D.P.M.P., D.P.M.S. (Labis).

„ Menteri Tenaga, Telekom dan Pos, DATO' SERI S. SAMY VELLU,
S.P.M.P., S.P.M.J., D.P.M.S., P.C.M., A.M.N. (Sungai Siput).

„ Menteri Perusahaan Utama, DATO' SERI DR LIM KENG YAIK, S.P.M.P.,
D.P.C.M. (Beruas).

„ Menteri Kerja Raya, DATUK LEO MOGGIE ANAK IROK, P.N.B.S.
(Kanowit).

„ Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, DATO' SERI RAFIDAH
AZIZ, S.P.M.P., D.P.M.S., A.M.N. (Kuala Kangsar).

„ Menteri Pendidikan, DATO' DR HAJI SULAIMAN BIN HAJI DAUD, S.I.M.P.,
P.N.B.S., J.B.S. (Petra Jaya).

„ Menteri Pertanian, DATUK SERI SANUSI BIN JUNID, S.S.S.A., D.S.D.K.,
D.G.S.M., S.M.K. (Jerlun-Langkawi).

„ Menteri Kewangan, DATO' SERI ANWAR BIN IBRAHIM, S.S.A.P., S.S.S.A.
(Permatang Pauh).

„ Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna, DATO'
HAJI ABU HASSAN BIN HAJI OMAR, S.P.M.S., D.P.M.S., S.M.T., P.I.S. (Kuala
Selangor).

„ Menteri Kesihatan, DATO' LEE KIM SAI, D.S.S.A., P.P.N. (Hulu Langat).

„ Menteri Pertahanan, DATO' SERI HAJI MOHD. NAJIB BIN TUN HAJI
ABDUL RAZAK (Orang Kaya Indera Shahbandar), S.S.A.P., S.I.M.P.,
D.S.A.P., P.N.B.S., D.P.M.S. (Pekan).

„ Menteri Penerangan, DATO' MOHAMED BIN RAHMAT, S.P.M.J., S.I.M.P.,
S.S.S.A., S.S.I.J., D.P.M.J., D.P.M.S., P.N.B.S., K.M.N. (Pulau).

Yang Berhormat Menteri Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan, DATO' SABBARUDDIN CHIK, S.I.M.P., D.S.A.P., S.M.S., D.P.M.S (Temerluh).

- „ Menteri Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, DATO' NAPSIAH BINTI OMAR, D.S.N.S. (Kuala Pilah).
- „ Menteri Perusahaan Awam, DATO' DR MOHAMAD YUSOF BIN HAJI MOHAMED NOR, S.P.M.T., D.P.M.T., J.M.N., S.M.T., P.P.T. (Besut).
- „ Menteri Sumber Manusia, DATO' LIM AH LEK, S.I.M.P., D.S.A.P., S.M.T., J.P. (Bentung).
- „ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO' ABANG ABU BAKAR BIN DATU BANDAR ABANG HAJI MUSTAPHA, D.S.A.P., P.N.B.S., D.P.T.J., J.M.N. (Kuala Rajang).
- „ Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, TUAN LAW HIENG DING, K.M.N., P.B.S. (Sarikei).
- „ Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, DATO' DR TING CHEW PEH, D.P.M.P. (Gopeng).
- „ Menteri Tanah dan Pembangunan Koperasi, TAN SRI DATUK HAJI SAKARAN BIN DANDAI, P.S.M., P.G.D.K., S.P.D.K., J.P., A.D.K. (Semporna).
- „ Menteri di Jabatan Perdana Menteri dan Menteri Undang-undang, DATO' SYED HAMID BIN SYED JAAFAR ALBAR, D.P.M.J., A.M.N., S.M.J. (Kota Tinggi).
- „ Menteri Luar Negeri, DATUK ABDULLAH BIN HAJI AHMAD BADAWI, D.M.P.N., D.J.N., K.M.N. (Kepala Batas).
- „ Timbalan Yang di-Pertua, TUAN ONG TEE KEAT, S.M.S. (Ampang Jaya).
- „ Timbalan Yang di-Pertua, TUAN HAJI JUHAR BIN HAJI MAHIRUDDIN (Kinabatangan).
- „ Timbalan Menteri Dalam Negeri, DATO' MEGAT JUNID BIN MEGAT AYOB, D.P.C.M., D.S.A.P., A.M.P., A.M.K. (Pasir Salak).
- „ Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, TUAN HAJI DAUD BIN DATO' HAJI TAHA, S.M.J. (Batu Pahat).
- „ Timbalan Menteri Tenaga, Telekom dan Pos, DATO' MOHD. TAJOL ROSLI BIN MOHD. GHAZALI, D.P.M.P., A.M.P. (Gerik).
- „ Timbalan Menteri Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, DATO' ALEXANDER YU LUNG LEE, D.P.M.P. (Batu).
- „ Timbalan Menteri Pertahanan, DATO' WAN ABU BAKAR BIN WAN MOHAMED, D.I.M.P. (Jerantut).
- „ Timbalan Menteri Perusahaan Awam, DATO' DR SITI ZAHARAH BINTI HAJI SULAIMAN, D.I.M.P. (Mentakab).
- „ Timbalan Menteri Kewangan, DATO' LOKE YUEN YOW, D.P.M.P., A.M.P. (Tanjong Malim).
- „ Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, TUAN OSU BIN HAJI SUKAM (Papar).

Yang Berhormat Timbalan Menteri Penerangan, TUAN RAILEY BIN HAJI JAFFREY, J.M.N. (Silam).

- „ Timbalan Menteri Pengangkutan, DATIN PADUKA HAJAH ZALEHA BINTI ISMAIL, D.P.M.S., S.M.S., K.M.N. (Selayang).
- „ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, RAJA DATO' ARIFFIN BIN RAJA SULAIMAN, D.S.D.K., S.M.S. (Baling).
- „ Timbalan Menteri Tanah dan Pembangunan Koperasi, DATO' HAJI MOHD. KHALID BIN MOHD. YUNUS, D.S.N.S. (Jempol).
- „ Timbalan Menteri Pendidikan, DR LEO MICHAEL TOYAD, J.B.S. (Mukah).
- „ Timbalan Menteri Luar Negeri, DATO' DR ABDULLAH FADZIL BIN CHE WAN, D.P.C.M., P.C.M. (Bukit Gantang).
- „ Timbalan Menteri Kewangan, TUAN ABDUL GHANI BIN OTHMAN, S.M.J. (Ledang).
- „ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO' DRS SULEIMAN BIN MOHAMED, D.P.M.S. (Titiwangsa).
- „ Timbalan Menteri Kesihatan, DATO' MOHAMED FARID BIN ARIFFIN, D.S.P.N., (Balik Pulau).
- „ Timbalan Menteri Belia dan Sukan, CIK TENG GAIK KWAN, A.M.N., P.P.N. (Raub).
- „ Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, TUAN PETER CHIN FAH KUI, P.B.S., A.B.S. (Miri).
- „ Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, TUAN CHUA JUI MENG, P.I.S. (Bakri).
- „ Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna, DATO' ABDUL KADIR BIN HAJI SHEIKH FADZIR, D.S.D.K. (Kulim Bandar Baharu).
- „ Timbalan Menteri Kerja Raya, TUAN KERK CHOO TING (Taiping).
- „ Timbalan Menteri Perusahaan Utama, DATO' HAJI TENGKU MAHMUD BIN TENGKU MANSOR, D.P.M.T., K.M.N., P.J.C., J.P., P.J.K. (Setiu).
- „ Timbalan Menteri Pembangunan Luar Bandar, TUAN MOHD. YASIN BIN KAMARI, A.M.N., P.D.N., P.I.S., B.S.I. (Sri Gading).
- „ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO WONG SEE WAH, D.S.N.S. (Rasah).
- „ Timbalan Menteri Kerja Raya, DATUK PETER TINGGOM ANAK KAMARAU, P.N.B.S., K.M.N., A.M.N., P.P.C. (Saratok).
- „ Timbalan Menteri Pendidikan, DR FONG CHAN ONN (Selandar).
- „ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO DR HAJI ABDUL HAMID BIN HAJI OTHMAN, D.S.D.K., S.M.J., K.M.N., P.P.T. (Sik).
- „ Timbalan Menteri Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan, DATO' CHAN KONG CHOY (Lipis).
- „ Timbalan Menteri Sumber Manusia, DATO' M. MAHALINGAM (Kapar).

Yang Berhormat Setiausaha Parlimen, Kementerian Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan, DATO' ABDUL RAMAN BIN SULIMAN, D.P.M.P., P.M.P., A.M.P., J.P. (Parit Buntar).

„ Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri, TUAN OTHMAN BIN ABDUL, A.M.P., P.P.T. (Pendang).

„ Setiausaha Parlimen, Kementerian Pembangunan Luar Bandar, DATO MOHAMED BIN JAMRAH, D.P.M.P., A.M.P., P.P.T. J.P. (Bagan Datok).

„ Setiausaha Parlimen, Kementerian Belia dan Sukan, DATO' ISMAIL BIN SAID, D.P.M.T., S.M.T., A.M.N. (Kemaman).

„ Setiausaha Parlimen, Kementerian Tanah dan Pembangunan Koperasi, TUAN MOHD. NOH BIN RAJAB (Tampin).

„ Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri, TUAN DOUGLAS UNGGAH EMBAS, A.B.S., P.B.S. (Betong).

„ Setiausaha Parlimen, Kementerian Pertanian, TUAN MOHD. SHARIFF BIN HAJI OMAR, P.P.T. (Tasek Gelugor).

„ Setiausaha Parlimen, Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, TUAN YONG KHOON SENG (Padawan).

„ Setiausaha Parlimen, Kementerian Dalam Negeri, TUAN ONG KA TING (Pontian).

„ Setiausaha Parlimen, Kementerian Penerangan, DATO' HAJI FAUZI BIN HAJI ABDUL RAHMAN, D.I.M.P., A.M.P., P.P.N. (Kuantan).

„ Setiausaha Parlimen, Kementerian Kesihatan, DATO' K. KUMARAN (Tapah).

„ Setiausaha Parlimen, Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri, TUAN S. S. SUBRAMANIAM, J.S.M., P.J.K., A.M.S. (Segamat).

„ TUAN ABDOL MULOK BIN AWANG DAMIT (Labuan).

„ DATO' ABDUL AJIB BIN AHMAD, D.G.S.M., D.P.M.J., B.S.I. (Mersing).

„ TUAN HAJI ABDUL HADI BIN HAJI AWANG (Marang).

„ TUAN HAJI ABDUL HAMID BIN ABDUL RAHMAN (Sungai Benut).

„ DATUK HAJI ABDUL MANAN BIN OTHMAN, D.P.M.T., P.P.T. (Kuala Terengganu).

„ TUAN ABDUL MALEK MUNIP (Muar).

„ DATUK HAJI ABDUL RASHID BIN MUHAMMAD (Kuala Nerus).

„ DATUK PATINGGI TAN SRI HAJI ABDUL TAIB MAHMUD, D.P., D.A., S.P.M.J., P.G.D.K. (Kota Samarahan).

„ TUAN HAJI NIK ABDULLAH BIN HAJI ARSHAD, S.M.K. (Pengkalan Chepa).

„ DATO' DR AFFIFUDIN BIN HAJI OMAR, D.S.D.K., J.S.M., K.M.N., B.C.K. (Padang Terap).

„ TUAN AHMAD BIN NOR (Bayan Baru).

„ TUAN AHMAD BIN OMAR, P.P.N. (Pagoh).

Yang Berhormat TUAN AHMAD SHUKRI BIN HAJI HASSAN (Machang).

- „ DATO' ALIAS BIN MD. ALI, D.P.M.T., J.S.M., S.M.T., K.M.N., P.J.K. (Hulu Terengganu).
- „ DATU AMIR KAHAR BIN TUN DATU MUSTAPHA (Marudu).
- „ TUAN HAJI AWANG BIN JABAR, S.M.T., A.M.N., P.J.K. (Dungun).
- „ TUAN HAJI BADRUDDIN BIN AMIRULDIN, B.K.M., P.J.K. (Jerai).
- „ DATUK HAJI BASRI BIN BAJURI, D.S.S.A., K.M.N., S.M.S., P.J.K. (Kuala Langat).
- „ DATUK BERNARD GILUK DOMPOK, P.G.D.K. (Penampang).
- „ TUAN BILLY ABIT JOO (Hulu Rajang).
- „ TUAN HAJI BUNIYAMIN BIN YAAKOB (Bachok).
- „ TUAN CHIAN HENG KAI (Bukit Mertajam).
- „ TUAN CHOR CHEE HEUNG (Alor Setar).
- „ TUN DAIM ZAINUDDIN, S.S.M., D.H.M.S., S.S.A.P. (Merbok).
- „ DR V. DAVID (Puchung).
- „ TUAN FONG KUI LUN (Klang).
- „ TUAN FOO PIEW KOK (Batu Gajah).
- „ TUAN GEORGE SANGKIN (Bandau).
- „ TUAN GOOI HOCK SENG (Bukit Bendera).
- „ TUAN HAJI HAMZAH BIN HAJI MOHAMED ZAIN (Tasek Chenderoh).
- „ TUAN HARRISON NGAU LAING (Baram).
- „ TUAN HAJI IBRAHIM BIN ALI (Pasir Mas).
- „ TUAN HAJI IBRAHIM BIN JENDOL, P.J.K. (Alor Gajah).
- „ TUAN HAJI IBRAHIM BIN MAHMOOD (Kuala Krai).
- „ TUAN HAJI IBRAHIM BIN PATEH MOHAMAD (Tanah Merah).
- „ CHE IBRAHIM BIN MUSTAFA (Sungai Petani).
- „ LT. KOL. (B) IBRAHIM BIN SAREH (Jelebu).
- „ PUAN HAJJAH ILANI BINTI DATO HAJI ISAHAK (Kota Bharu).
- „ TUAN HAJI ISHAK BIN ARSHAD (Kangar).
- „ DR HAJI JAMALUDDIN BIN HAJI JARJIS (Rompin).
- „ TUAN JAWAH ANAK GERANG (Lubok Antu).
- „ TUAN JAMES JIMBUN ANAK PUNGGU, P.B.S. (Kapit).
- „ TUAN JOSEPH MAUH AK IKEH (Selangau).
- „ TUAN KANG CHOW OH (Kluang).
- „ TUAN R. KARPAL SINGH (Jelutong).

Yang Berhormat TUAN KERK KIM HOCK (Pasir Pinji).

- „ DR KUA KIA SOONG (Petaling Jaya).
- „ TUAN LAI LUN TZEE (Sandakan).
- „ TUAN LAU DAK KEE (Ipoh).
- „ TUAN ROBERT LAU HOI CHEW (Sibu).
- „ TUAN LIEW AH KIM (Seputeh).
- „ TUAN LIM GUAN ENG (Kota Melaka).
- „ TUAN LIM HOCK SENG (Bagan).
- „ TUAN LIM KIT SIANG (Tanjong).
- „ PUAN LIM LAY HOON (Padang Serai).
- „ DATIN LING CHOOI SIENG (Lumut).
- „ TUAN HAJI MAHBUD BIN HAJI HASHIM (Sabak Bernam).
- „ TUAN MAIDOM P. PANSAI (Kota Belud).
- „ DR T. MARIMUTHU (Telok Kemang).
- „ TUAN MICHAEL ASANG, B.S.K. (Jambongan).
- „ TUAN MICHAEL LISA KAYA @ GOR KAYA (Bukit Mas).
- „ DATO' HAJI MOHAMAD BIN ABDULLAH, D.I.M.P., P.J.K. (Maran).
- „ TUAN HAJI MOHAMAD BIN SABU (Nilam Puri).
- „ TUAN MOHAMED KAMAL BIN HUSSAIN (Lembah Pantai).
- „ TUAN MOHAMAD KHALED BIN NORDIN (Johor Bharu).
- „ DATO' HAJI MOHAMMAD ABU BAKAR BIN RAUTIN IBRAHIM, D.S.D.K., K.M.N. (Kuala Kedah).
- „ DATO' HAJI MOHD. SHARIF BIN JAJANG, D.P.M.S., A.M.N., P.J.K. (Sepang).
- „ TUAN MOHD. TAMRIN BIN ABDUL GHAFAR (Batu Berendam).
- „ TUAN HAJI MOHD. ZIHIN BIN HAJI MOHD. HASSAN, P.M.P., A.M.P. (Larut).
- „ DATUK MONGGOH OROW, P.G.D.K., K.M.N., A.D.K. (Tuaran).
- „ TUN DATU HAJI MUSTAPHA BIN DATU HARUN, S.M.N., S.P.D.K., S.I.M.P., P.N.B.S., S.P.M.J., S.P.M.P., S.P.C.M., K.C.R.L., K.S.L.J. (Limbawang).
- „ TUAN NASRUDDIN BIN HAJI ALANG SAIDIN, A.M.P. (Parit).
- „ DR NAWAWI BIN MAT AWIN (Tambun).
- „ TUAN NURNIKMAN BIN ABDULLAH (Kimanis).
- „ TUAN ONG TIN KIM (Teluk Intan).
- „ DR OSMAN MINUDIN (Kinabalu).
- „ DATUK JOSEPH PAIRIN KITINGAN (Keningau).
- „ TUAN G. PALANIVEL (Hulu Selangor).

Yang Berhormat DR PATAU RUBIS, P.B.S. (Mas Gading).

- „ DATUK DOMINIC JOSEPH PUTHUCHEARY (Nibong Tebal).
- „ DATO' HAJI QAMARUZ ZAMAN BIN HAJI ISMAIL, D.P.M.P., P.C.M., K.M.N., B.C.K., P.J.K. (Bagan Serai).
- „ TUAN RADIN MALLEH (Padas).
- „ PUAN HAJAH RAKIBAH BINTI HAJI ABDUL MANAP (Shah Alam).
- „ TUAN RICHARD RIOT ANAK JAEM (Serian).
- „ PUAN ROHANI BINTI ABD. KARIM (Santubong).
- „ TUAN RUHANIE BIN HAJI AHMAD (Parit Sulong).
- „ Y.B.M. TENGKU TAN SRI RAZALEIGH HAMZAH, D.K., P.S.M., S.P.M.K., S.S.A.P., S.P.M.S. (Gua Musang).
- „ TUAN SAIDIN @ YUSOF BIN ADAM (Tanjong Karang).
- „ DR SANUSI BIN DAENG MARIOK (Rantau Panjang).
- „ TUAN SHAHIDAN BIN KASSIM, A.M.P. (Arau).
- „ TUAN SIM KWANG YANG (Bandar Kuching).
- „ PUAN SITI ZAINABON BINTI ABU BAKAR (Tebrau).
- „ TUAN HAJI SUKRI BIN HAJI MOHAMED (Kok Lanang).
- „ TUAN TAIMIN BIN LUMAING (Pensiangan).
- „ DATUK DANIEL TAJEM ANAK MIRI, P.N.B.S., J.M.N. (Sri Aman).
- „ TUAN TAN KOK WAI (Sungai Besi).
- „ DR TAN SENG GIAW (Kepong).
- „ TUAN THOMAS SALANG SIDEN (Julau).
- „ TUAN WAHAB BIN SUHAILI (Batang Sadong).
- „ WAN HANAFIAH BIN WAN MAT SAMAN (Kota Setar).
- „ WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR (Batang Lupar).
- „ TUAN HAJI WAN MOHD. JAMIL BIN WAN MAHMOOD (Tumpat).
- „ WAN OMAR BIN WAN MAJID (Pasir Puteh).
- „ TUAN WEE CHOO KEONG (Bukit Bintang).
- „ TUAN WONG WING ON (Kampar).
- „ TUAN VUN SHIN CHOI @ JOSEPH VOON (Tanjong Aru).
- „ DATUK AMAR JAMES WONG KIM MIN (Bintulu).
- „ TUAN JASON WONG SING NANG (Lanang).
- „ TUAN WOON SEE CHIN, S.M.J., A.M.N., P.I.S. (Senai).
- „ TUAN GEOFFREY YEE LING FOOK (Tawau).
- „ TUAN YIM CHEE CHONG (Seremban).
- „ TUAN PHILIP YONG CHIEW LIP (Gaya).

DEWAN RAKYAT

PEGAWAI-PEGAWAI KANAN

Setiausaha Dewan Rakyat: Dato' Haji Wan Zahir bin Sheikh Abdul Rahman, D.P.M.P.,
J.S.M.

Ketua Penolong Setiausaha: Haji Taijadin bin Saberan.

Penolong Setiausaha: Abdullah bin Abdul Wahab.

Penolong Setiausaha: Zamani bin Sulaiman.

BAHAGIAN PENYATA RASMI PARLIMEN

Pegawai Penerbitan: Ramaswamy.

Penolong Penyunting: Shamsiah binti Md. Yusop.

Pelapor Perbahasan Parlimen:

Haji Suhor bin Husin.

Mohd. Saleh bin Mohd. Yusop.

Supiah binti Dewak.

Ismail bin Haji Hassan.

Hajah Kalsom binti Ghazali.

Mohamed bin Osman.

Norishah binti Mohd. Thani.

Zaharah binti Naim.

Su Soon Chuan.

Norwahidah binti Azizi.

Rozita binti Abd. Samad.

Jainah binti Sakimin.

Ahmad Kamal bin Mohd. Yusop.

BENTARA MESYUARAT

Mejar (B) Mohd. Kassim bin Hashim.

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT

 Rabu, 22hb Julai, 1992

Mesyuarat dimulakan pada pukul 2.30 petang

DOA

(Tuan Yang di-Pertua *mem-pengerusikan Mesyuarat*)

JAWAPAN-JAWAPAN
MULUT BAGI
PERTANYAAN-
PERTANYAAN

JALAN SABAK BERNAM
KE TELOK INTAN—
MENAikkan TARAF

1. **Datin Ling Chooi Sieng** minta Menteri Kerja Raya menyatakan sama ada beliau bercadang untuk memperbaiki dan meningkatkan jalan dari Sabak Bernam ke Telok Intan. Sila beritahu bilangan kemalangan yang berlaku pada tahun 1990, 1991 dan 1992.

Timbalan Menteri Kerja Raya (Datuk Peter Tinggom anak Kamarau): Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, projek untuk menaikkan taraf jalan dari Sabak Bernam ke Telok Intan telah pun disenaraikan untuk dilaksanakan di dalam Rancangan Malaysia Keenam. Buat ketika ini, rekabentuk terperinci sedang disediakan dan tender bagi projek ini dijangka akan dipanggil pada awal tahun 1993.

Bilangan kemalangan yang berlaku di sepanjang jalan Sabak Bernam ke Telok Intan ialah seperti berikut:

<i>Tahun</i>	<i>Bilangan Kemalangan</i>
1990	245
1991	288
1992 (Sehingga 22hb Julai, 1992)	202

Datin Ling Chooi Sieng: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Dari bilangan kemalangan yang berlaku dalam tempoh tiga tahun, nampaknya ia semakin bertambah. Saya ingin bertanya kepada Timbalan Menteri semasa kita menunggu projek untuk memperbaiki jalan ini dalam Rancangan Malaysia Keenam yang akan mengambil masa yang panjang, adakah Yang Berhormat bercadang untuk memperbaiki side tables, dengan izin, yang selalu lembut, tidak rata dan berlubang-lubang?

Datuk Peter Tinggom anak Kamarau: Tuan Yang di-Pertua, biasanya kalau jalan raya itu dapat diketahui banyak mengakibatkan kemalangan di satu-satu tempat, Jabatan Kerja Raya bagi pihak Kerajaan memang sentiasa dan selalu membaikpulih dari semasa ke semasa.

Jadi, boleh saya menambah sedikit iaitu saya pun telah pergi ke Sabak Bernam dan terus ke Telok Intan dua atau tiga bulan yang lalu, saya nampak memang ada di tepi jalan itu banyak timbunan tanah baru ditambah oleh JKR, bukan semua sepanjang jalan, tetapi separuh jalan. Jadi, saya rasa tentu sekali bahawa JKR memang ada membuat pembaikan sedikit demi sedikit mengikut keutamaan.

Tuan Fong Kui Lun: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan sama ada Yang Berhormat sedar bahawa bukan sahaja jalan antara Sabak Bernam dan Telok Intan yang rosak tetapi jalan antara

Sabak Bernam ke Klang pun demikian juga kerana ia dilalui oleh kenderaan-kenderaan berat. Jadi, apakah rancangan Kementerian untuk memperbaiki keadaan ini?

Datuk Peter Tinggom anak Kamarau: Tuan Yang di-Pertua, kita sedar di mana-mana tempat di mana jalan raya itu mengalami kerosakan ini memang selalu diperbaiki mengikut keutamaan JKR. Jadi, ini memang saya sedar dan saya telah menerangkan iaitu tindakan memperbaiki atau mengubahsuai ini, memang dibuat dari semasa ke semasa.

PUSAT KESIHATAN DESA KG. NAHABA, KOTA BELUD— RANCANGAN PEMBINAAN

2. Tuan Maidom P. Pansai minta Menteri Kesihatan menyatakan bilakah Pusat Kesihatan Desa bagi kawasan Kg. Nahaba Kota Belud akan dibina memandangkan ianya telah pun diumumkan kelulusannya oleh bekas Menteri Kesihatan, Yang Berhormat Tan Sri Chong Hon Nyan ketika melakukan perasmian Bangunan Hospital Daerah Kota Belud pada tahun 1982.

Timbalan Menteri Kesihatan (Dato' Mohamed Farid bin Ariffin): Tuan Yang di-Pertua, projek Pusat Kesihatan Fasa 1 Nahaba telah pun dicadangkan semasa penyediaan Rancangan Malaysia Keenam. Walau bagaimanapun, dalam proses menentukan keutamaan keperluan perkhidmatan kesihatan bagi seluruh negeri Sabah, projek ini didapati keutamaannya rendah kerana berdekatan dengan Hospital Daerah Kota Belud dan tidak dapat disokong untuk perlaksanaan dalam tempoh Rancangan Malaysia Keenam. Walau bagaimanapun, projek ini akan dicadangkan semula semasa Kajian Pertengahan Penggal Rancangan Malaysia Keenam.

Datuk Monggoh Orow: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Saya ingin tahu daripada Timbalan Menteri Kesihatan, bilakah Hospital Daerah Tuaran yang bersempadan dengan kawasan Kota Belud dapat digunakan, kerana pada asalnya Hospital ini dijangka siap pada bulan November, 1991?

Dato' Mohamed Farid bin Ariffin: Tuan Yang di-Pertua, walaupun soalan ini tidak ada kaitan dengan soalan asal, saya ingin memaklumkan kepada Yang Berhormat, memang kita akui ada beberapa masalah tentang pelaksanaan Hospital Daerah Tuaran. Walau bagaimanapun, ia masih dalam kawalan.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Tuan Haji Abdul Hamid bin Abdul Rahman.

Tuan Haji Abdul Hamid bin Abdul Rahman: Tuan Yang di-Pertua, ada sedikit pembetulan. Baris 2, bahagian (c) sepatutnya berbunyi 'bagi mencakupi', bukan 'mencukupi'. Soalan yang ketiga.

KAPAL-KAPAL YANG MENGUNAKAN SELAT MELAKA- PENCEMARAN

13. Tuan Haji Abdul Hamid bin Abdul Rahman minta Menteri Pengangkutan menyatakan:

- (a) jumlah bilangan Kapal Perdagangan dan Kapal Tangki yang menggunakan perairan Selat Melaka;
- (b) jumlah pelanggaran kapal yang berlaku di dalam kawasan Perairan Negara dan sejauh manakah kesan pencemaran akibat dari pelanggaran dan tumpahan minyak dari insiden-insiden ini; dan
- (c) adakah Kerajaan bercadang untuk memperluaskan kadar insuran kapal bagi mencakupi

pembayaran ganti rugi terhadap pencemaran hidupan laut dan juga kerugian negara akibat dari insiden ini.

Timbalan Menteri Pengangkutan (Datin Paduka Hajah Zaleha binti Ismail): Tuan Yang di-Pertua,

- (a) Bilangan kapal dari pelbagai jenis yang menggunakan Selat Melaka adalah dalam lingkungan 30,000 buah setiap tahun.
- (b) Jumlah kes pelanggaran kapal yang berlaku dalam perairan Malaysia yang telah dilaporkan adalah:-

<i>Tahun</i>	<i>Kejadian</i>
1987	4
1988	5
1989	8
1990	6
1991	8
1992 (hingga Jun)	3

Bilangan yang disebutkan ini bukan hanya untuk kapal dagang tetapi termasuklah juga pelanggaran yang melibatkan bot-bot nelayan. Kesemua kes-kes pelanggaran yang diberikan itu bukanlah insiden yang serius dan tidak ada yang melibatkan pencemaran.

- (c) Kementerian Pengangkutan memang ada cadangan untuk memastikan bahawa semua kapal-kapal mempunyai insurans perkapalan yang mencukupi untuk menampung sebarang pembayaran ganti rugi. Ada terdapat skim-skim insurans sukarela yang khas terpakai terhadap pemilik kapal tangki minyak iaitu insurans yang dipanggil, dengan izin, Tanker Owners' Voluntary Agreement Concerning Liability for Oil Pollution atau ringkasnya

TOVALOP dan Contract Regarding a Supplement to Tanker Liability for Oil Pollution atau CRSTAL, dengan izin.

Di bawah insurans yang disebutkan ini, tuntutan ganti rugi boleh dibuat sehingga sebanyak lebih kurang \$175 juta bergantung kepada berat kapal tangki berkenaan. Hampir semua kapal-kapal tangki sedia menjadi ahli skim-skim insurans tersebut.

Di samping skim-skim insurans sukarela yang disebutkan itu, Pertubuhan Kelautan Antarabangsa iaitu pertubuhan di bawah Bangsa-bangsa Bersatu telah melaksanakan dua konvensyen iaitu Civil Liability Convention dan Oil Pollution Compensation Fund. Sesebuah negara ahli konvensyen-konvensyen berkenaan boleh membuat tuntutan ganti rugi sehingga M\$205 juta di atas pencemaran minyak yang diakibatkan oleh kapal tangki. Wang ini diperolehi daripada sebuah tabung yang ditubuhkan di bawah pertubuhan berkenaan. Malaysia sekarang ini sedang dalam proses persediaan meratifikasikan konvensyen ini dan adalah dijangka proses ini akan selesai pada awal tahun 1993.

Tuan Haji Ishak bin Arshad: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Sehingga setakat ini berapa banyakkah tuntutan yang telah dibuat oleh pihak Kerajaan berhubung dengan masalah tumpahan minyak atau pencemaran akibat pelanggaran dan berapakah yang kita berjaya menuntut?

Yang kedua, sehingga setakat manakah kerjasama yang telah diperolehi dari negara-negara jiran kita berhubung dengan masalah menjaga pencemaran di Selat Melaka?

Datin Paduka Hajah Zaleha binti Ismail: Tuan Yang di-Pertua, kita tidak ada membuat apa-apa tuntutan kerana seperti saya kata tadi, kita sedang membuat proses untuk meratifikasikan

kedua-dua konvensyen yang di bawah Bangsa-bangsa Bersatu itu. Apabila kita telah meratifikasikan barulah kita boleh membuat tuntutan, bererti bahawa negara kita menjadi ahli kepada skim yang berkenaan.

Di samping itu tadi saya telah menyebutkan kes-kes pelanggaran kapal yang berlaku di perairan Malaysia dari tahun 1987 hingga 1992 dan kesemuanya tidak ada insiden yang serius yang melibatkan pencemaran laut, dengan yang demikian tidak berkait.

Tuan Sim Kwang Yang: Tuan Yang di-Pertua, di samping pelanggaran kapal-kapal yang merupakan suatu ugutan kepada alam sekitar perairan Selat Melaka itu, adakah masalah pencemaran yang disebabkan oleh kapal-kapal yang mencuci tangki minyak mereka dalam Selat Melaka ini? Adakah ini satu masalah besar? Walaupun kemudahan undang-undang sudah ada dalam bentuk konvensyen-konvensyen antarabangsa yang ada sekarang, adakah machinery pelaksanaan undang-undang ini cukup untuk mengawal pencemaran air akibat daripada kapal-kapal yang tidak bertanggungjawab mencuci tangki minyak mereka dan membuang sisa-sisa mereka ke dalam air ini?

Datin Paduka Hajah Zaleha binti Ismail: Tuan Yang di-Pertua, setakat ini dari segi undang-undang, kita sudahpun pada sesi tahun lepas membuat pindaan kepada Ordinan Perkapalan yang membolehkan pihak-pihak yang berkuasa di negara kita untuk menaiki dan menentukan bahkan sampai kepada bahan yakni barang-barang muatan yang dibawa oleh kapal ini untuk menentukan bahawa tidak ada yang membahayakan dan juga berkaitan dengan pencemaran. Dan selepas tahun lepas ini belum ada lagi insiden yang dilaporkan mengenai pencucian tangki-tangki minyak dari kapal-kapal tangki ini yang mencemarkan.

PERISYTIHARAN PRINSIP-PRINSIP PERLEMBAGAAN

4. Tuan Fong Kui Lun minta Perdana Menteri menyatakan butir-butir Kod Etika Perilaku Raja-raja dan bagaimanakah reaksi Duli Yang Maha Mulia Sultan dan Raja terhadap Kod itu.

29.7.92

16. Dr. Sanusi bin Daeng Mariok minta Perdana Menteri menyatakan bahawa terdapat Raja Melayu yang tidak menyetujui Perisytiharan Raja-raja Berperlembagaan sebagaimana yang diumumkan oleh salah seorang Naib Presiden UMNO. Mengapakah pengisytiharan itu gagal dipersetujui dengan semua Raja-Raja Melayu.

Perdana Menteri: Tuan Yang di-Pertua, dengan izin saya ingin menjawab soalan Yang Berhormat daripada Rantau Panjang pada 29hb Julai, 1992 bersama soalan oleh Yang Berhormat daripada Klang.

Kod Etika Perilaku Raja-Raja sekarang dikenal dengan nama Perisytiharan Prinsip-Prinsip Perlembagaan. Butir-butir perisytiharan tersebut telah pun disiarkan melalui media massa sepenuhnya dan saya tidak bercadang untuk mengulanginya.

Mengenai reaksi Duli-Duli Yang Maha Mulia Raja-Raja pula, ini tidak perlu saya jelaskan kerana ia hanya merupakan penilaian saya terhadap perkara ini. Penilaian oleh pihak lain mungkin berbeza. Yang penting ialah perisytiharan Raja-Raja ini telah dibuat.

Tuan Haji Wan Mohd. Jamil bin Wan Mahmood: Tuan Yang di-Pertua, apakah langkah-langkah selanjutnya yang akan diambil oleh pihak Kerajaan supaya adanya kemufakatan untuk menerima Kod Etika ini oleh kedua pihak?

Perdana Menteri: Tuan Yang di-Pertua, kita sedang menjalankan usaha untuk mengadakan muafakat itu, tetapi masih belum dapat kejayaan sepenuhnya.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Tuan Yang di-Pertua, bolehkah Yang Amat Berhormat menjelaskan iaitu sama ada benar atau tidak, ada golongan tertentu yang cuba menjadikan isu Perisytiharan Prinsip-Prinsip Perlembagaan oleh Raja-Raja Melayu sebagai isu politik dan mempengaruhi Raja-Raja Melayu supaya menolak prinsip-prinsip tersebut. Kalau benar, apakah pandangan Yang Amat Berhormat terhadap golongan ini, yang pada satu masa yang sama bertanya soal usaha dan kerjasama tetapi secara senyap-senyap cuba mempengaruhi suasana supaya lebih menjadi keruh?

Yang kedua, apakah benar umumnya secara majoritinya, Raja-Raja Melayu amat gembira dengan Perisytiharan Prinsip-Prinsip Perlembagaan ini kerana ianya telah memperkukuhkan kedaulatan Raja-Raja Melayu yang ada pada masa kini?

Perdana Menteri: Tuan Yang di-Pertua, benar mengecewakan dan benar majoriti bersetuju.

Dr. Tan Seng Giaw: Tuan Yang di-Pertua, bolehkah Yang Amat Berhormat sebutkan Raja-Raja mana yang tidak setuju lagi dengan perisytiharan ini dan setelah saya meneliti isi kandungan perisytiharannya, saya nampak hampir 100% keluar daripada Perlembagaan. Adakah ini bermakna, kita lebih baik isytiharkan Perlembagaan, tidak payah satu perisytiharan yang khas kerana semua itu datang daripada

Beberapa Ahli: Soalan?

Dr. Tan Seng Giaw: Adakah benar ini satu face saving device, kerana tidak ada yang baru, yang keluar daripada perisytiharan itu selain daripada yang terkandung di dalam Perlembagaan.

Perdana Menteri: Tuan Yang di-Pertua, saya tidak perlu isytihar yang mana Raja-Raja yang belum memberi persetujuan kerana umumnya mereka bersetuju, hanya menunggu masa sahaja untuk dijelaskan kepada mereka.

Perisytiharan ini menjadi penting kerana kita mempunyai banyak pihak termasuk parti Pembangkang yang selalu membuat tafsiran yang berbeza-beza berkenaan dengan Perlembagaan. (*Tepuk*) Kadang-kadang yang jelas pun dijadikan kelabu oleh parti lawan kerana mereka mementingkan kepentingan politik mereka. Pihak lain pun kadang-kadang terkeliru kerana ini. Sebab itu satu perisytiharan diperlukan untuk menjelaskan sesuatu kerana kita takut ada yang keliru sama ada kerana parti Pembangkang ataupun pihak lain, saya tidak tahu.

Puan Hajah Ilani binti Dato Haji Isahak: Soalan tambahan. Adalah difahamkan bahawa Duli-Duli Yang Maha Mulia Raja-raja menolak kod etika yang diteraskan oleh UMNO Baru dan penolakan ini ada ternyata pada mukaddimah atau preamble Pengisytiharan Prinsip-prinsip Perlembagaan Raja-raja tetapi penolakan ini tidak disiarkan. Apakah ini benar?

Perdana Menteri: Tidak benar, Tuan Yang di-Pertua. Itu cuma anggapan parti lawan yang tidak ada modal politik.

PELABUR TAIWAN DI MALAYSIA

5. Puan Lim Lay Hoon minta Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri menyatakan sama ada Kementeriaannya sedar bahawa Kerajaan Negeri Taiwan

tidak menggalakkan pelabur-pelabur dari negaranya melabur di Malaysia dan nyatakan tindakan yang diambil oleh Kementeriannya untuk mengatasi keadaan itu.

28.7.92

8. Tuan Haji Ibrahim bin Mahmood minta Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri menyatakan adakah Kementerian sedar bahawa terdapat kempen di Taiwan untuk tidak menggalakkan usahawannya melabur di Malaysia. Jika sedar, apakah punca kempen tersebut dan apa pula tindakan balas Kementerian.

Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri (Tuan Chua Jui Meng): Tuan Yang di-Pertua, saya ingin memohon izin untuk menjawab soalan ini bersama dengan soalan-soalan yang dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat dari Kawasan Kuala Krai pada 28hb Julai tahun ini, kerana soalan-soalan ini adalah berkaitan perkara yang sama.

Tuan Yang di-Pertua: Baiklah.

Tuan Chua Jui Meng: Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan sedar bahawa ada usaha-usaha di Taiwan untuk mengalih perhatian pelabur-pelabur Taiwan melabur di negara-negara selain daripada Malaysia dengan alasan bahawa iklim pelaburan di Malaysia tidak lagi sesuai bagi mereka. Walau bagaimanapun, adalah tidak tepat dinyatakan bahawa Kerajaan Taiwan tidak lagi menggalakkan pelabur-pelabur dari negaranya melabur di Malaysia. Laporan-laporan yang diterima setakat ini hanyalah mengenai kenyataan-kenyataan yang dibuat oleh pihak-pihak individu, tidak melambangkan pendirian Kerajaan Taiwan. Berkaitan dengan perkara ini

usaha-usaha sedang dan akan terus dilaksanakan bagi meningkatkan iklim pelaburan negara bagi pelabur-pelabur dari Taiwan.

Tuan Yang di-Pertua, untuk pengetahuan Ahli-ahli Yang Berhormat, keputusan untuk melabur di mana-mana negara di buat oleh pelabur swasta berdasarkan pertimbangan mereka ke atas faktor yang dapat memberi pulangan yang baik kepada pelaburan mereka. Dalam hal ini Kerajaan akan terus mengadakan usaha-usaha untuk memastikan yang iklim pelaburan di Malaysia akan tetap menarik sesuai dengan teras pembangunan industri semasa dan sesuai dengan keperluan pelabur-pelabur asing.

Dengan teras pembangunan dan pendekatan pembangunan perindustrian yang sedia ada, Kerajaan yakin bahawa langkah-langkah yang dibuat untuk mengalihkan pelaburan dari mana-mana satu sumber ke negara-negara lain daripada Malaysia dapat disaingi dan dalam kes ini Kerajaan yakin bahawa pelabur-pelabur Taiwan akan terus menimbang dan membuat keputusan bagi melabur di Malaysia atas dorongan bahawa iklim pelaburan negara ini adalah baik dan kemudahan-kemudahan yang diberi dapat bertanding dan berdaya saing dengan mana-mana negara lain.

Dato' Dr. Affifudin bin Haji Omar: Tuan Yang di-Pertua, baru-baru ini ada suatu berita yang menyatakan bahawa Menteri Luar Taiwan mengeluarkan satu kenyataan yang mengatakan bahawa keselamatan pelabur-pelabur Taiwan di Malaysia adalah terguat.

Pertanyaan saya, Tuan Yang di-Pertua, apakah kejadian-kejadian berkenaan dengan keselamatan pelabur-pelabur Taiwan ini yang menyebabkan beliau membuat kenyataan seperti itu.

Tuan Chua Jui Meng: Tuan Yang di-Pertua, baru-baru ini pihak Polis telah memberikan penjelasan mengenai perkara yang disebutkan oleh Yang Berhormat dari Padang Terap tadi dan daripada maklum balas yang diterima oleh Kementerian saya, jenayah-jenayah yang dilakukan kepada pelabur-pelabur Taiwan di negara kita adalah merupakan jenayah yang biasa (common crime) sahaja. Dengan penjelasan yang diberi oleh Polis kepada pihak pelabur Taiwan baru-baru ini, maka keyakinan mereka terhadap sistem keselamatan negara kita telah meningkat dan dari maklum balas yang diberi secara langsung oleh Pertubuhan Pelabur Taiwan kepada Kementerian saya, mereka menerima baik penjelasan yang diberi oleh Polis dan mereka menganggap jenayah-jenayah yang biasa dan yang dilakukan terhadap mereka adalah jenayah yang biasa, yang dihadapi oleh semua orang di dalam negara ini, bukan disasarkan khas kepada orang Taiwan sahaja tetapi ini adalah satu kelakuan yang biasa dilakukan di negara kita ini dan telah dilakukan juga di negara mereka sendiri iaitu di Taiwan.

Tuan Sim Kwang Yang: Tuan Yang di-Pertua, bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri memberitahu kenapa Parlimen Taiwan menolak satu cadangan untuk menubuhkan sebuah Syarikat Taiwan melabur berbilion-bilion ringgit di Malaysia untuk membina sebuah kilang besi, dengan hujah bahawa pulangan pelaburan mereka tidak terjamin. Apakah maksudnya itu dan kenapa begitu?

Kedua, Tuan Yang di-Pertua, apakah komplek yang sudah diterima daripada pelabur-pelabur Taiwan? Mengapa mereka sekarang kurang sanggup melaburkan duit di dalam negara kita, sementara mereka sekarang berpindah ke negara Vietnam serta negara China untuk pelaburan mereka. Kenapa begitu?

Adakah ini satu trend yang paling merisaukan kita dan apakah langkah yang akan diambil supaya trend ini boleh dibenarkan?

Tuan Chua Jui Meng: Tuan Yang di-Pertua, untuk menjawab soalan Yang Berhormat dari Bandar Kuching, suka saya nyatakan di sini iaitu saya hendak membetulkan kenyataan Ahli Yang Berhormat iaitu satu projek mengenai China Steel yang ingin melabur di dalam satu syarikat yang dinamakan Megasteel di Malaysia ini belum ditolak oleh Parlimen Taiwan. Hanya satu jawatankuasa yang mengkaji projek ini telah menengguhkan keputusan mereka. Tetapi kita yakin Syarikat China Steel masih ingin melabur di dalam negara kita ini dan usaha-usaha akan dijalankan untuk menarik projek itu masuk ke dalam tanahair kita.

Saya suka menjawab bahagian kedua yang ditimbulkan oleh Ahli Yang Berhormat, iaitu dalam usaha kita untuk menarik masuk ke Malaysia modal-modal daripada luar negara, tidak sihatlah kalau kita tertumpu kepada satu negara sahaja. Dasar kita ialah mempelbagaikan sasaran kita. Kita telah keluar ke banyak negara di Timur, di Barat, di Utara dan di Selatan dan kalau kita lihat kepada angka-angka yang ada di Kementerian saya, walaupun negara Jepun dan Taiwan telah turun dalam kelulusan projek-projek dalam tahun ini (Januari - Mei) tetapi negara-negara lain seperti Perancis dan Australia telah meningkat dengan besar. Perancis pada tahun ini sudah luluskan projek-projek mereka sebanyak \$4 bilion dan Australia \$2 bilion. Angka-angka ini begitu besar dan satu berita yang baik ialah walaupun pelaburan yang diluluskan oleh Kementerian saya sejak Januari hingga Mei tahun ini telah turun sebanyak 24% daripada segi pelaburan dari luar negara tetapi permohonan baru telah meningkat dengan besar iaitu peningkatan sebanyak 110% dalam tempoh Januari hingga Mei 1992 berbanding dengan tempoh yang sama pada tahun lalu.

Itu satu berita yang baik yang menunjukkan suasana dan iklim pelaburan negara ini masih sihat dan masih menggalakkan. Terima kasih.

BUKU PANDUAN TELEFON BAHASA CINA—SENARAI PELANGGAN

6. Tuan Foo Piew Kok minta Menteri Tenaga, Telekom dan Pos menyatakan bilangan nama pelanggan telefon berada di dalam buku panduan telefon bahasa Cina terbaru itu. Apakah peratusnya jika berbanding dengan nama pelanggan yang berada di dalam buku panduan telefon Bahasa Malaysia. Kenapakah pihak Kementeriaannya tidak meminta nama Cina pelanggannya semasa mereka itu mengisi borang permohonannya supaya kerja suntingan buku panduan bahasa Cina itu akan dijalankan dengan lancar dan lebih lengkap dengan nama pelanggannya.

Menteri Tenaga, Telekom dan Pos (Dato' Seri S. Samy Vellu): Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, seramai 351,135 orang pelanggan iaitu 25% daripada senarai pelanggan dalam buku panduan Bahasa Malaysia telah disenaraikan dalam buku panduan telefon bahasa Cina.

Cara pengumpulan maklumat untuk mencetak dan mengeluarkan buku panduan telefon berkenaan yang diamalkan sekarang adalah sesuai dan memadai.

Tuan Haji Badruddin bin Amiruldin: Tuan Yang di-Pertua, kita telah lama mengamalkan ataupun melihat buku panduan di dalam Bahasa Malaysia dan Bahasa Malaysia adalah bahasa rasmi dan bahasa yang berdaulat di Malaysia ini. Apakah kita masih memerlukan buku panduan berbahasa Cina sedangkan boleh dikatakan kebanyakan rakyat Malaysia ini sudah

faham dan tahu berbahasa Malaysia dan mungkinkah satu lagi buku panduan telefon bahasa Tamil akan keluar pula?

Dato' Seri S. Samy Vellu: Tuan Yang di-Pertua, walaupun kita mencetak buku panduan telefon Bahasa Malaysia menjadi satu buku yang lebih penting, tetapi untuk menggalakkan lebih perniagaan dalam pelanggan-pelanggan Cina dan juga atas permintaan mereka, Syarikat Telekom Malaysia telah mencetak buku itu pun melalui kontrak kepada swasta untuk mencetak dan menjualkan buku itu.

Berkenaan dengan soalan Ahli Yang Berhormat, pengeluaran buku dalam bahasa Tamil, saya sendiri boleh kata tidak payahlah. (*Ketawa*)

Tuan Foo Piew Kok: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Memandangkan sebanyak 25% nama pelanggan adalah di dalam buku panduan telefon bahasa Cina, saya ingin tahu sejauhmanakah kerjasama telah diberikan oleh pihak Kementerian atas kerja suntingan buku panduan telefon bahasa Cina?

Dato' Seri S. Samy Vellu: Tuan Yang di-Pertua, tiap-tiap tahun kita mencetak buku panduan telefon dalam bahasa Cina, 50,000 hingga 60,000 naskhah. Daripada 50,000 dan 60,000 naskhah itu, semua telah dijual dengan harga edisi Semenanjung \$18.00 dan edisi Sabah dan Sarawak iaitu \$8.00. Penjualan itu boleh dikatakan baik.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Tuan Yang di-Pertua, sebelum itu ada sedikit pembetulan iaitu perkataan yang terakhir sekali "berdedikasi" ditukar kepada "berdikari". Soalan yang ketujuh, Tuan Yang di-Pertua.

PENEMPATAN KHAS BAGI PENAGIH DADAH

7. Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad minta Menteri Dalam Negeri menyatakan adakah Kerajaan bercadang mewujudkan satu kawasan penempatan khas di bawah kawalan ketat Pasukan Keselamatan bagi penagih-penagih dadah supaya mereka dapat menempuh hidup baru dan menentukan survival masing-masing secara berdikari.

Setiausaha Parlimen Kementerian Dalam Negeri (Tuan Ong Ka Ting): Tuan Yang di-Pertua, pada masa ini Kerajaan tidak bercadang untuk mewujudkan satu kawasan penempatan khas di bawah kawalan ketat pasukan keselamatan bagi penagih-penagih dadah. Ini adalah kerana penagih-penagih dadah yang perlukan rawatan itu bukan penjenayah dan program-program rawatan dan pemulihan yang sedia ada sudah mencukupi untuk membantu mereka supaya dapat menempuh hidup baru dan berdikari.

Tuan Haji Sukri bin Haji Mohamed: Tadi Yang Berhormat Setiausaha Parlimen menyatakan bahawa langkah-langkah tegas untuk meletakkan penagih-penagih dadah dalam satu kawasan ini tidak dirancang. Apa yang berlaku daripada kenyataan-kenyataan nampaknya masalah yang dihadapi oleh penagih dadah ialah masalah kembalinya semula penagih-penagih ini ke alam penagihan dadah selepas mereka menjalani rawatan di pusat latihan.

Jadi, soalan tambahan saya, apakah rancangan-rancangan tegas, program-program dan aktiviti-aktiviti khusus yang dirancang oleh Kementerian Dalam Negeri untuk memastikan mereka ini tidak kembali semula kepada perbuatan menagih dadah selepas mereka menjalani pemulihan.

Yang kedua, Tuan Yang di-Pertua, beberapa hari lepas kita mendengar kenyataan daripada Yang Berhormat Menteri Pendidikan mengenai penagihan dadah di kalangan murid-murid sekolah semakin meningkat sehingga tahun lepas kalau tidak silap saya lebih 2,000 pelajar. Ini ialah suatu gejala baru dalam perkembangan penagihan najis dadah telah meresap kepada murid sekolah.

Persoalan saya, apakah rancangan-rancangan dan langkah-langkah yang telah disusun oleh Kementerian Dalam Negeri dengan kerjasama Kementerian Pendidikan untuk mengatasi masalah yang kalau kita biarkan begitu akan menjadi satu masalah yang serius?

Tuan Ong Ka Ting: Tuan Yang di-Pertua, setakat ini Kementerian Dalam Negeri telah pun mempunyai rancangan-rancangan yang tertentu seperti rancangan mengintegrasikan pelatih-pelatih yang lepasan ataupun hampir tamat latihan di pusat serenti untuk kembali ke pangkuan masyarakat dan program-program integrasi itu memang sudah dirancang dengan teliti dan mempunyai sistem yang baik di mana ianya telah pun dipuji oleh negara-negara asing.

Kerajaan juga telah mengadakan Pusat Jagaan Lanjutan di mana pelatih-pelatih dapat bercampur Gaul dengan masyarakat setempat melalui program-program yang tertentu dan telah pun terbukti bahawa program-program itu adalah berkesan.

Mengenai soalan kedua, mengenai murid-murid sekolah semakin ramai sudah jadi satu gejala baru menjadi penagih, memang sudah ada kerjasama yang erat antara Kementerian Dalam Negeri dengan Kementerian Pendidikan. Selain dari dua aspek iaitu dari segi pencegahan, kita sentiasa mengadakan

ceramah-ceramah, program-program untuk mengingatkan murid-murid dan juga ibu bapa melalui forum-forum sekolah di mana pegawai-pegawai di kedua-dua Kementerian sentiasa bekerjasama.

Ada banyak juga kempen-kempen dengan bantuan Kementerian Penerangan sentiasa mengingatkan masyarakat umum supaya gejala ini tidak akan merebak sangat.

Tuan Shahidan bin Kassim: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Saya ingin bertanya ada berapa orangkah penagih dadah yang ada sekarang? Kalau mengikut angka yang mutakhir yang telah diberikan, mengikut tahun lepas ialah lebih kurang 150,000 atau 200,000 orang, saya kurang pasti, tetapi pihak Kementerian memaklumkan bahawa tiap-tiap angka ini mesti ditambah angka tidak rasmi 3 orang. Jadi, mungkin 600,000 orang.

Jadi, saya hendak tanya adakah pusat serenti yang ada sekarang mencukupi untuk menampung penagih-penagih yang terpaksa ditempatkan selama 2 tahun, yang pertama (a). Yang pertama (b), mereka yang telah pun dilatih di pusat serenti dimasukkan ke pusat jagaan lanjutan selama 6 bulan. Saya hendak tanya adakah pusat jagaan lanjutan yang diadakan itu mencukupi untuk menampung penagih-penagih yang telah tamat daripada pusat serenti? Akhir sekali, yang kedua...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, dua sudah cukuplah.

Tuan Ong Ka Ting: Tuan Yang di-Pertua, sepertimana Yang Berhormat dari Arau bangkitkan soalan, nampaknya beliau sudah begitu tahu tentang perkara ini. Sebenarnya jawapan juga terdapat dalam soalnya iaitu secara rasmi memang kita tidak dapat memastikan sebenarnya berapa penagih-penagih yang ada di negara kita sebab cuma

mereka yang tampil ke hadapan ataupun keluarganya melapor kepada Kerajaan meminta bantuan, baru kita tahu iaitu lebih 100,000 orang dan mereka yang ada di dalam pusat-pusat serenti hanya lebih 6,000 sahaja memandangkan bilangan pusat-pusat serenti yang ada itu memang tidak mencukupi dan Kerajaan sedang mencari jalan dengan kerjasama daripada Kerajaan-kerajaan Negeri di mana kalau dapat kita mempunyai tapak tanah yang lebih banyak, kita akan cari jalan untuk bina lebih pusat serenti, tetapi apa yang dapat kita buat pada masa ini, walaupun tidak ada cukup pusat serenti, Kementerian telah pun ada program rawatan pemulihan dengan benarkan penagih itu berada di rumah tetapi pegawai kaunseling dan sebagainya akan melawat mereka.

Itu sebagai satu cara perantaraan dan memang dari segi bilangan pusat jagaan lanjutan juga tidak mencukupi dan objektif Kementerian ialah supaya mendirikan satu pusat serenti di tiap-tiap satu daerah. Itupun kita kena perlukan banyak kerjasama daripada Kerajaan Negeri supaya tapak tanah boleh diberi dan kita akan bina. Apa yang dapat saya beri jaminan kepada Dewan yang mulia ini ialah Kementerian Dalam Negeri tidak langsung biarkan masalah ini bahkan kita tiap-tiap hari mencari jalan untuk memastikan perkara ini dapat kita atasi.

PERBELANJAAN PERTAHANAN MALAYSIA

8. Tuan Ahmad bin Omar minta Menteri Pertahanan menyatakan dari segi strategi dan keupayaan pertahanan negara sekarang berdasarkan kepada Perbelanjaan Pertahanan Malaysia adalah merupakan keempat terendah di Rantau Asia Pasifik iaitu \$4.35 bilion atau 3.8% daripada Keluaran Dalam Negara Kasar (KDNK). Bagi strategi

pertahanan yang lebih kebal, apakah kemungkinan langkah yang akan diambil oleh Kementerian untuk tempoh 5 tahun lagi.

Menteri Pertahanan (Dato' Seri Haji Mohd. Najib bin Tun Haji Abdul Razak): Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Pertahanan sedar bahawa perbelanjaan pertahanan Malaysia adalah rendah jika dibandingkan dengan negara-negara lain di rantau Asia Pasifik. Namun demikian di dalam Rancangan Malaysia Keenam, Kerajaan telah memperuntukkan sebanyak 6.01 bilion atau lebih kurang 4.3% dari Keluaran Dalam Negara Kasar bagi tujuan membangun serta memodenkan keupayaan Angkatan Tentera.

Angkatan Tentera adalah di dalam proses mengubah strategi pembangunan keupayaannya yang berteraskan peperangan konvensional. Proses pembangunan ini dijangka akan meliputi jangkamasa Rancangan Malaysia Keenam dan Ketujuh. Peningkatan keupayaan Angkatan Tentera ini adalah demi melindungi dan mempertahankan kedaulatan negara dari sebarang ancaman di samping melaksanakan tanggungjawab yang telah diamanahkan kepada Angkatan Tentera Malaysia.

Dr. Kua Kia Soong: Tuan Yang di-Pertua, saya khuatir sama ada peruntukan kepada pertahanan digunakan dengan berkesan oleh sebab kita sudah mengetahui dan membaca banyak kes pembaziran wang rakyat seperti skandal Ammo dump di Melaka dan ketidakcekapan penggunaan dockyard di Lumut. Baru-baru ini dalam akhbar *The Observer*, kita telah baca satu skandal di mana dalam pembelian di bawah Memorandum of Understanding yang bernilai \$5 bilion itu, ada berlaku rasuah, yang terlibat Margaret Thatcher dengan connection dia di Malaysia. Bolehkah Yang Berhormat Menteri jelaskan adakah ini benar dan mengapa rakyat Malaysia perlu menguntukkan lebih

wang yang sebenar boleh digunakan untuk perkhidmatan sosial, pendidikan dan lain-lainnya? Terima kasih.

Dato' Seri Haji Mohd. Najib bin Tun Haji Abdul Razak: Tuan Yang di-Pertua, kita mengamalkan dasar bahawa mesti ada keseimbangan di antara pembangunan dan keselamatan negara. Oleh kerana kita akan menghadapi kemungkinan-kemungkinan perubahan senario geo-politik di rantau ini maka keupayaan negara untuk mempertahankan kedaulatan negara kita dari ancaman luar perlu dipertingkatkan. Selama ini ancaman dari dalam merupakan keutamaan kita dan Alhamdulillah kita telah berjaya menumpaskan ancaman komunis sama sekali. Oleh itu proses memodenkan Angkatan Tentera ini perlu dilakukan. Ini bukan satu pilihan tetapi satu kewajipan demi kepentingan kedaulatan negara kita. Saya suka menyatakan di sini bahawa apa yang didakwakan oleh akhbar luar negeri itu tidak benar sama sekali bahawa tidak ada sebarang penglibatan anak bekas Perdana Menteri Great Britain dahulu di dalam pembelian di bawah MOU. Bagi dockyard Lumut tidak ada kurang kecekapan. Sebenarnya segala kerugian itu akan ditampung oleh bayaran insurans 100%. Jadi tidak ada kerugian untuk negara.

Lt. Kol. (B) Ibrahim bin Sareh: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Jika tercetusnya pergolakan di Laut China Selatan akibat dari tuntutan milik yang bertindih dalam masa lima tahun yang akan datang dan dalam proses tersebut Pengkalan TUDM di Terumbu Layang-layang diserang oleh pihak lain, bagaimanakah kemampuan TUDM dan TLDM kita untuk bertindak balas dengan berkesan?

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, pertanyaan itu meminta anggapan "jika". Di dalam Peraturan Mesyuarat tidak boleh bertanya begitu - "Jika apa-apa berlaku," "apa akan jadi" dan sebagainya. Tidak boleh membuat anggapan, ya.

Tuan Haji Wan Mohd. Jamil bin Wan Mahmood: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Menurut kajian pihak Kementerian apakah kira-kiranya ancaman-ancaman yang akan dihadapi oleh pihak Malaysia di masa-masa yang akan datang?

Tuan Yang di-Pertua: Ya, itupun soalan anggapan.

Tuan Haji Wan Mohd. Jamil bin Wan Mahmood: Sebab apa yang saya difahamkan dalam.....

Tuan Yang di-Pertua: Dalam pertanyaan...

Tuan Haji Wan Mohd. Jamil bin Wan Mahmood: Saya difahamkan bahawasanya apakah pihak Kementerian boleh menerima satu anggapan yang menyatakan bahawa Singapura adalah merupakan ancaman yang pertama bagi negara kita. Ini kita melihat kepada isu-isu, misalnya Pulau Batu Putih dan sebagainya, dan sekiranya pihak kita berkeras ataupun sekiranya pihak Singapura berkeras kemungkinan akan berlaku dan saya rasa anggapan ini boleh kita terima....

Tuan Yang di-Pertua: Saya tidak benarkan. (*Ketawa*) Batang Lupar.

Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Dua terlepas satu tinggal lagi. (*Ketawa*) Saya ingin hendak bertanya kepada Yang Berhormat Menteri. Malaysia adalah sebuah negara maritime dan kita mempunyai coast line yang panjang hampir 3,000 km. Jadi apakah rancangan-rancangan Kementerian untuk meningkatkan prestasi dan keupayaan pihak Tentera Laut kita untuk mempertahankan diri dalam keadaan-keadaan darurat?

Tuan Yang di-Pertua: Sila.

Dato' Seri Haji Mohd. Najib bin Tun Haji Abdul Razak: Tuan Yang di-Pertua, memang pihak TLDM ada rancangan untuk menambahkan keupayaannya. Sepertimana yang kita sedia maklum, baru-baru ini Kerajaan telah menandatangani satu perjanjian membeli dua buah frigate yang termoden dan paling tinggi keupayaannya di kawasan Asia Tenggara ini dan di samping itu kita ada rancangan untuk membeli patrol vessel tambahan untuk TLDM. Walau bagaimanapun, proses penambahan keupayaan ini perlu memakan masa sekurang-kurangnya tempoh sepuluh tahun.

LEMBAGA PENGARAH KADA—PERLANTIKAN WAKIL NEGERI

9. Puan Hajah Ilani binti Dato' Haji Isahak minta Menteri Pertanian menyatakan dan menjelaskan berkenaan perlantikan 3 orang wakil negeri sebagai ahli Lembaga Pengarah KADA yang mana dahulunya iaitu sebelum Pilihanraya 1990 nama-nama untuk wakil negeri dikemukakan oleh Kerajaan Negeri.

Setiausaha Parlimen Kementerian Pertanian (Tuan Mohd. Shariff bin Haji Omar): Tuan Yang di-Pertua, Seksyen 5(1)(g) Akta Lembaga Kemajuan Pertanian Kemubu (KADA), (Akta 69), memberi kuasa kepada Menteri Pertanian melantik tiga orang wakil negeri dalam Lembaga Pengarah KADA. Wakil negeri boleh terdiri daripada sesiapa sahaja yang ditakrif sebagai penduduk negeri Kelantan. Ini selaras tafsiran Seksyen 3 Akta 388, dengan izin, Interpretation Act 1948 dan 1967 (Consolidated and Revised, 1989), yang memberi tafsiran yang lebih luas bagi perkataan "State" jika dibandingkan dengan perkataan "State Government".

Tuan Haji Sukri bin Haji Mohamed: Tuan Yang di-Pertua, sepertimana yang disebut oleh Yang Berhormat Setiausaha Parlimen tadi, mengikut Akta KADA, terdapat 3 orang wakil Kerajaan Negeri dilantik sebagai ahli Lembaga Pengarah. Apa yang dilakukan sekarang ini ialah wakil itu dilantik oleh Menteri daripada rakyat negeri Kelantan. Soalan saya bolehkah, kalau ianya dilantik daripada mana-mana rakyat negeri Kelantan, bukan nama yang dicadangkan oleh Kerajaan Negeri yang berkuasa, apakah sebenarnya boleh dijadikan wakil Kerajaan Negeri? Yang keduanya, jika tidak ada perwakilan daripada Kerajaan Negeri yang memerintah negeri Kelantan sekarang menduduki sebagai ahli Lembaga Pengarah KADA, boleh atau tidak pihak KADA merancang usaha-usaha untuk membantu petani-petani miskin di negeri Kelantan tanpa sebarang gangguan? Kerana apa yang berlaku ialah bila tidak ada wakil daripada Kerajaan Negeri, semua program-program yang akan dibuat tidak menggambarkan kepentingan rakyat negeri Kelantan, kerana Kerajaan Negeri Kelantan yang diiktiraf oleh rakyat tidak diberi kuasa ataupun diberi tempat di dalam keahlian Lembaga Pengarah sendiri.

Tuan Mohd. Shariff bin Haji Omar: Tuan Yang di-Pertua, saya telah sebutkan tadi bahawa dalam Akta KADA mengenai dengan perkara 5, dengan izin, 'membership of the authority'. Dalam perkara ini jelas bahawa, dengan izin, 'three representatives of the State', dia bukan kata 'three representatives of the State Government'. Jadi, maknanya apa yang dilakukan oleh Menteri Pertanian adalah tidak bercanggah sama sekali dengan Akta KADA. Saya nampak daripada soalan Yang Berhormat, kalau tak lantik daripada wakil Kerajaan Negeri seolah-olah Kerajaan Negeri Kelantan tidak mahu memberi kerjasama. Jadi kalau ada niat yang seumpama itu, saya ingat

eloklah dihentikan kerana tujuan ditubuhkan KADA adalah untuk membela nasib petani yang berada di kawasan Kemubu.

Tuan Haji Sukri bin Haji Mohamed: Point of order 36(6), ini sangkaan jahat, Tuan Yang di-Pertua. Saya tidak mengatakan bahawa Kerajaan Negeri, tetapi persoalan saya tadi sama ada boleh atau tidak aktiviti-aktiviti KADA itu dilakukan di negeri Kelantan? Misalannya untuk mendapatkan tanah di negeri Kelantan. Jadi, kalau kepentingan Kerajaan Negeri tidak diambilkira, bagaimana KADA boleh melakukan program-program di dalam kawasan-kawasan yang di luar daripada KADA kerana kawasan itu digazet sekarang. Mungkin ada satu perancangan di masa depan hendak dapat kawasan lain pula untuk dijadikan kawasan KADA dan Kerajaan Negeri tidak pernah, setakat ini, menolak apa-apa permintaan. Jadi, saya minta tarik balik mengatakan Kerajaan Negeri, after all saya tidak mewakili Kerajaan Negeri, Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Shahidan bin Kassim:
(Bangun)

Tuan Haji Ibrahim bin Ali:
(Bangun)

Tuan Yang di-Pertua: Nanti sekejap! Ya, sila jawab.

Tuan Mohd. Shariff bin Haji Omar: Tuan Yang di-Pertua, saya sebut tadi 'sekiranya'. Saya tidak kata Yang Berhormat dari kawasan Kok Lanas, saya kata 'sekiranya'. (Ketawa)

Tuan Yang di-Pertua: Yang itu saya ingat bolehlah. (Ketawa) Arau.

Tuan Shahidan bin Kassim: Tuan Yang di-Pertua, saya minta maaf sebab saya catat semua sekali soalan daripada

kawan saya tadi, dia kata sekiranya tidak dilantik wakil Kerajaan Negeri, apakah pihak Kementerian boleh menjamin yang segala projek-projek tidak akan diganggu. Perkataan 'ganggu' itu, Yang Berhormat ada sebut perkataan 'ganggu'. Jadi, makna seolah-olahnya hobi Kerajaan Negeri untuk mengganggu mana-mana projek Kerajaan Persekutuan. Jadi, saya ingin bertanya oleh kerana soalan ini berbentuk ugutan, adakah pihak Kementerian bercadang untuk melayan mana-mana ugutan oleh kerana mana-mana projek yang akan dilaksanakan tanpa pengetahuan ataupun sokongan mereka, ianya akan diganggu? Itu soalannya. Ini sebab perkataan 'diganggu', kecuali Yang Berhormat tarik balik perkataan tadi. Ada perkataan 'ganggu', saya tulis di sini.....

Tuan Haji Sukri bin Haji Mohamed: (*Bangun*)

Tuan Yang di-Pertua: Nanti sekejap, Yang Berhormat.....

Tuan Haji Sukri bin Haji Mohamed: Tuan Yang di-Pertua, saya rasa saya tak ada pernah menyebut perkataan 'ganggu' dalam soalan saya tadi.

Tuan Shahidan bin Kassim: 'Gangu semua'—semua orang dengar!

Tuan Yang di-Pertua: Tak apalah. Yang Berhormat, sila jawab.

Tuan Mohd. Shariff bin Haji Omar: Tuan Yang di-Pertua, saya ingat tak timbul masalah 'ugutan' di sini. Jadi, apa yang dilakukan oleh pihak Menteri adalah mengikut Akta dan saya harap pihak Ahli Yang Berhormat dapat menerima hakikat.

KOLEJ BERKEMBAR— PENUBUHAN DAN KAWALAN

10. Dr Haji Jamaluddin bin Haji Jarjis minta Menteri Pendidikan menyatakan:

- (a) sama ada Kerajaan akan terus membenarkan penubuhan kolej berkembar tanpa pengawalan dan pengawasan; dan
- (b) sama ada penubuhan kolej berkembar tanpa pengawalan ini akan menjejaskan dasar dan pelaksanaan pendidikan negara.

Timbalan Menteri Pendidikan (Dr. Fong Chan Onn): Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Pendidikan tidak pernah membenarkan atau akan terus membenarkan mana-mana institusi pendidikan swasta menjalankan program berkembar tanpa pengawalan dan pengawasan. Permohonan-permohonan yang diterima oleh Kementerian sentiasa dikaji dengan teliti dari segi kualiti, keperluan, orientasi dan keupayaan pengendali menjalankan program berkembar yang dipohon. Penubuhan kolej swasta dibenarkan dengan syarat-syarat antara lain:

- (i) Bahasa Malaysia wajib diajar kepada semua pelajar;
- (ii) Kurikulum kursus hendaklah disesuaikan dengan keperluan tempatan;
- (iii) Enrolmen pelajar hendaklah menggambarkan masyarakat Malaysia;
- (iv) Mesti menunjukkan ciri-ciri kenegaraan yang memamerkan identiti kebangsaan.

Selepas kelulusan diberi, pengawalseliaan dilakukan bagi menentukan segala peraturan dan syarat-syarat berkenaan serta Dasar Pendidikan Negara dipatuhi. Matlamat pengawalseliaan ini adalah bagi menentukan

pengendali-pengendali program berkembar itu membantu melaksanakan matlamat dasar Kerajaan.

Dr. Tan Seng Giaw: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Memandangkan kolej-kolej persendirian atau swasta yang tumbuh bagai cendawan selepas hujan, adakah Yang Berhormat sedar bahawa pengawalan dan pengawasan telah terjejas kerana aspek penguatkuasaan itu tidak dititikberatkan oleh pihak Kementerian? Berapakah jumlah kakitangan di Bahagian Pendaftaran Sekolah dan berapa pertambahannya, kerana pada akhir ini saya nampak kerja yang dibuat oleh pihak Kementerian untuk mengawasi dan mengawal sekolah-sekolah tersebut tidak mencukupi? Apakah langkah-langkah yang dibuat untuk menambahkan pasukan penguatkuasaan. Adakah Kementerian bercadang untuk mengadakan satu badan khas untuk penguatkuasaan kerana bilangan sekolah ataupun kolej swasta telah bertambah dengan begitu banyak. Apakah kedudukan masalah Kolej TAFE berkembar itu? Bolehkah Yang Berhormat menerangkan apakah kedudukan Kolej TAFE Berkembar yang kena-mengena dengan MIC dan juga skandal sahamnya.

Dr Fong Chan Onn: Tuan Yang di-Pertua, seperti yang saya terangkan tadi memanglah Kementerian Pendidikan selalunya menitikberatkan aspek-aspek pengawalan dan pengawasan kolej-kolej, khususnya kolej-kolej swasta. Di sini Kementerian Pendidikan, sungguhpun ada bahagian-bahagian tertentu untuk menjaga, kita juga ada undang-undang lain yang boleh dikenakan untuk menentukan supaya kolej-kolej swasta tertentu adalah mengikut syarat-syarat yang ditentukan.

Di sini Kementerian Pendidikan akan memperbesarkan Bahagian Penguatkuasaan Undang-undang kita supaya kita

boleh tentukan peraturan yang kita kenakan dengan lebih licin. Di sini juga Kementerian Pendidikan selalunya haruslah meminta kerjasama dari pelajar-pelajar, khususnya dari ibubapa-ibubapa pelajar-pelajar untuk memberitahu kita bahawa syarat-syarat atau iklan-iklan yang dipamerkan oleh kolej swasta tertentu adalah dipatuhi. Kita meminta kerjasama supaya kita dapat feedback bagi membolehkan kita laksanakan tugas-tugas Kementerian Pendidikan.

Berkenaan dengan TAFE College ini, seperti Kementerian telah jelaskan, sebenarnya kolej tertentu telah diberi persetujuan dari segi prinsip pada tahun 1990 dan selepas kita berbincang dan berdialog dengan pihak kolej tertentu, kita juga telah dapat selesaikan semua masalah yang dihadapi oleh kolej tersebut.

Dr. Haji Jamaluddin bin Haji Jarjis: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Kita memahami tentang apa yang diperkatakan tadi, perlunya diadakan sekolah swasta dalam tingkatan kolej dan universiti bagi memberikan peluang yang lebih dalam bidang pendidikan, terutamanya profesional. Ini sudah semestinya memberikan savings, dengan izin, dalam pertukaran wang asing. Tetapi apakah rasional dan dasarnya kita difahamkan telah dibenarkan sekolah-sekolah swasta dalam pendidikan rendah dan menengah oleh kerana peluang-peluang pendidikan yang banyak yang tersebar luas ada di sekolah-sekolah Kerajaan yang biasa.

Dr Fong Chan Onn: Tuan Yang di-Pertua, pertamanya saya ingin mengucapkan terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat dari Rompin yang telah menerangkan perlunya kita mengadakan kolej-kolej swasta. Di sini saya harapkan pihak Pembangkang, khususnya pihak DAP boleh membantu

bekerjasama dengan kita supaya kita bersama-sama boleh memperluaskan sistem kolej swasta kita. Janganlah kita turunkan nama kolej-kolej swasta tertentu atau Kolej TAFE. •

Dari segi keperluan untuk sekolah swasta khususnya di peringkat pendidikan rendah dan peringkat pendidikan menengah, ingin saya menjelaskan bahawa memang ekonomi Malaysia merupakan satu ekonomi yang terbuka.

Di negara kita ini ada ramai anak-anak orang asing khususnya mereka yang berada di bidang perniagaan, pelabur-pelabur asing dan sebagainya, mereka perlulah diberi peluang untuk mengikuti sistem persekolahan khususnya kalau mereka adalah dari Amerika Syarikat, United Kingdom atau dari Jepun. Anak-anak mereka haruslah diberi peluang untuk mengikuti sistem pendidikan persekolahan yang lebih sesuai, dan di sinilah Kementerian Pendidikan harus bekerjasama dengan Kerajaan supaya kita boleh mematuhi keperluan tersebut demi kepentingan pelabur-pelabur asing, dan demi kepentingan pembangunan negara kita.

BIRO PENGADUAN AWAM— KEBERKESANAN

11. Tuan Haji Abdul Hadi bin Haji Awang minta Perdana Menteri menyatakan setakat manakah keberkesanan Biro Pengaduan Awam Jabatan Perdana Menteri dalam menyelesaikan aduan-aduan dari orang ramai berkaitan dengan masalah-masalah di jabatan-jabatan Kerajaan.

Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri (Tuan Othman bin Abdul): Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan berpuashati dengan keberkesanan Biro Pengaduan Awam selama ini. Biro bukan sahaja merawat-pulih berbagai rintihan individu tetapi juga telah mengenalpasti

dan memperakukan pengubahsuaian beberapa peraturan dan amalan pentadbiran yang menjadi punca kepada pengaduan-pengaduan itu. Beberapa kes seumpama itu juga dilaporkan oleh media-massa dan juga dalam Laporan Tahunan Biro yang boleh diperolehi daripada pejabatnya.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Biro telah menerima 1,473 aduan dalam tahun 1990 dan 1,592 aduan dalam tahun 1991. Dalam tahun ini sehingga 30hb Jun 1992 sebanyak 880 aduan telah diterima. Setakat ini sebanyak 1,305 (88%) dan 1,057 (66%) dari jumlah aduan yang diterima dalam tahun 1990 dan 1991 masing-masing telah diselesaikan. Bagi aduan yang diterima dalam tahun ini sebanyak 112 atau 12% telah selesai setakat ini.

Kerajaan sedar bahawa Biro Pengaduan Awam memainkan peranan yang amat penting untuk membela orang ramai daripada akibat-akibat penyelewengan, salah tadbir, salahguna kuasa dan seumpamanya oleh jentera Perkhidmatan Awam. Oleh itu, Kerajaan baru-baru ini telah mengambil langkah-langkah untuk memperkuat lagi Biro dengan menempatkan beberapa orang pegawai kanan yang berpengalaman dalam bidang-bidang khusus.

Tuan Ahmad bin Nor: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua. Sebelum ini beberapa saranan telah dibuat supaya Biro Pengaduan Awam ini perkhidmatannya diperluaskan di peringkat negeri. Sekarang saya ingin tahu sejauh manakah langkah ini telah pun diambil?

Tuan Othman bin Abdul: Tuan Yang di-Pertua, sukalah saya memaklumkan bahawa sejak tahun 1989, Biro Pengaduan Awam telah pun memperluaskan satu program yang disebut Program Litaran di mana beberapa daerah, tempat-tempat tertentu telah dibuka tempat-tempat pengaduan awam.

Mulai daripada tahun 1989 dan sehingga ini terdapat 85 stesen pengaduan yang telah pun ditubuhkan dan akan bergerak dari setempat ke setempat bagi menyahut seruan orang ramai supaya penglibatan ataupun perkhidmatan Biro ini diperluaskan.

Tuan Haji Abdul Hadi bin Haji Awang: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Adakah terdapat mereka yang diambil tindakan sama ada dari kalangan orang ramai kerana membuat aduan palsu ataupun dari kalangan mereka yang benar-benar menjadi masalah?

Yang kedua, apakah masalahnya dan apakah tindakannya?

Tuan Othman bin Abdul: Tuan Yang di-Pertua, memang Biro Pengaduan Awam apabila dia mendapat sesuatu aduan maka pihak Biro akan menyiasat sama ada betul atau tidak sesuatu laporan yang diberikan itu. Memang ada perbezaan-perbezaan angkanya misalnya, yang saya contohkan pada tahun 1981 daripada 1,592 yang berasas hanyalah 564, ini sebagai contoh, bermakna memang ada tuduhan yang tidak berasas, tetapi Biro Pengaduan Awam tidaklah dapat mengambil apa-apa tindakan kerana tugas Biro Pengaduan Awam adalah untuk menyiasat sesuatu aduan yang diberikan kepada Biro Pengaduan Awam.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, masa sudah cukup.

(Masa untuk Pertanyaan-pertanyaan bagi Jawab Mulut telah cukup dan Jawapan bagi Pertanyaan No. 12 hingga 60 adalah diberi di bawah ini)

MAHKAMAH—JUMLAH PESALAH DIBICARAKAN

12. Tuan Haji Mohd. Zihin bin Haji Mohd. Hassan minta Menteri Undang-undang menyatakan jumlah pesalah-

pesalah yang ditangkap, dibicarakan di mahkamah dan jumlah denda yang diperolehi sejak Kementerian ini ditubuhkan dan kesalahan apakah peratusan yang banyak.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri dan Menteri Undang-undang (Dato' Syed Hamid bin Syed Jaafar Albar): Bilangan orang yang ditangkap di antara tahun 1985 hingga bulan Jun 1992 ialah seramai 163,888 orang. Bilangan kes yang dibicara dan diselesaikan di mahkamah adalah lebih kurang 175,000 kes setahun. Misalnya dalam tahun 1989, 126,228 kes telah diselesaikan di Mahkamah Majistret, 16,748 di Mahkamah Sesyen dan 31,874 di Mahkamah Tinggi.

Jumlah denda dan rampasan yang diperolehi oleh mahkamah semenjak tahun 1985 adalah seperti berikut:

<i>Tahun</i>	<i>Denda dan Rampasan</i>
1985	\$32,438,844.00
1986	\$32,238,237.00
1987	\$35,797,908.00
1988	\$59,191,773.00
1989	\$47,387,110.00
1990	\$44,006,058.46
1991	\$46,394,459.52

Dari segi kesalahan di mana teramai sekali orang ditangkap adalah untuk kesalahan "lain-lain kecurian 26.3% atau 43,270 daripada sejumlah 163,888 orang yang ditangkap oleh Polis di antara tahun 1985 hingga 1992."

PASUKAN BOMBA—UNIT DI BANDAR BELURU DAN LONG LAMA

13. Tuan Harrison Ngau Laing minta Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan menyatakan:

(a) adakah Kementerian sedar bandar Beluru dan Long Lama

tidak ada pasukan bomba dan jika berlaku kebakaran tidak ada sesiapa yang membantu penduduk-penduduk di kawasan ini untuk mengawal kebakaran itu;

- (b) adakah Kementerian bercadang untuk menubuhkan satu unit pasukan bomba di kedua-dua bandar ini untuk tujuan tersebut. Jika tidak, mengapa; dan
- (c) jika ya, bilakah unit ini akan ditubuh dan berapa peruntukan yang diluluskan.

Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan (Tuan Osu bin Haji Sukam):

- (a) Kementerian ini memang sedar akan keperluan Pasukan Bomba di Bandar Beluru dan Long Lama.
- (b) Kementerian memang bercadang dan merancang untuk mewujudkan unit-unit Pasukan Bomba di kawasan-kawasan pendalaman termasuk kedua-dua buah bandar tersebut. Walau bagaimanapun, oleh kerana peruntukan terhad, keutamaan terpaksa diberi kepada kawasan-kawasan yang lebih tinggi risiko kebakaran seperti Lawas, Petra Jaya dan Bukit Lintang.
- (c) Kementerian memang sentiasa berusaha untuk membina Balai-balai Bomba di semua tempat yang telah dikenalpasti di Sarawak tetapi ianya masih bergantung kepada kedudukan kewangan Kerajaan. Jika kedudukan kewangan Kerajaan mengizinkan, Kementerian ini akan memohon untuk melaksanakan projek-projek yang dirancang di pekan-pekan berkenaan.

BANK PERTANIAN MALAYSIA— PINJAMAN HOBI TANI

14. Puan Rohani binti Abd. Karim minta Menteri Pertanian menyatakan mengenai skim di bawah Bank Pertanian, Malaysia iaitu pinjaman "Hobi Tani":

- (a) apakah kriteria-kriteria yang membolehkan pinjaman ini dibuat; dan
- (b) apakah syarat-syarat yang dikenakan.

Tuan Mohd. Shariff bin Haji Omar:

- (a) Pinjaman "Hobi Tani" merupakan satu kemudahan pinjaman yang disediakan oleh Bank Pertanian Malaysia kepada orang perseorangan atau pasangan suami isteri yang berpendapatan tetap bagi membiayai projek berkaitan pertanian yang diusahakan secara sambilan atau sebagai kegemaran.

Hobi atau kegemaran yang melibatkan aktiviti pertanian meliputi kegiatan memajukan tanah dengan pelbagai tanaman seperti buah-buahan, bunga-bunga dan sayur-sayuran sementara di bidang perikanan ianya merangkumi pembelian bot kecil untuk kegunaan memancing dan memelihara ikan dalam kolam dan akuarium, manakala bidang ternakan peliharaan seperti arnab atau ternakan-ternakan eksotika lainnya.

Pinjaman mesti mempunyai Simpanan Tetap dengan Bank Pertanian Malaysia.

- (b) Syarat-syarat pinjaman yang dikenakan adalah seperti berikut:

(i) *Jumlah pinjaman*

Jumlah maksimum pinjaman ialah sehingga \$20,000.

(ii) *Tempoh pinjaman*

Pinjaman hendaklah dijelaskan dalam tempoh tidak melebihi lima tahun bermula dari tarikh wang pinjaman dikeluarkan.

(iii) *Pembayaran balik*

Pembayaran balik pinjaman boleh dibuat secara ansuran bulanan, suku tahun atau setengah tahun melalui potongan gaji atau melalui arahan bayaran terlebih awal.

(iv) *Cagaran*

Sijil simpanan tetap yang bernilai tidak kurang dari 20 peratus dari jumlah pinjaman beserta sekurang-kurangnya dua orang penjamin yang sesuai ataupun harta-harta tetap yang lain.

(v) *Insurans*

Peminjam hendaklah mengambil insurans gadai-janji (Life Mortgage Insurance) bagi melindungi kepentingan Bank dan Bank hendaklah dinamakan sebagai 'beneficiary'.

**MAJLIS PERBANDARAN—
KENAIKAN TARAF SEBAGAI
BANDARAYA**

15. Tuan Mohamed Khaled bin Nordin minta Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan menyatakan:

- (a) berapa banyakkah kawasan Majlis Perbandaran yang akan menjadi bandaraya menjelang tahun 2000; dan
- (b) sejauh manakah Kementerian berpuas hati dengan prestasi kawasan Majlis Perbandaran

tersebut khususnya dalam pelaksanaan projek-projek pembangunan.

Tuan Osu bin Haji Sukam:

- (a) Berhubung dengan soalan ini, sukacitalah saya memaklumkan bahawa mana-mana sahaja Majlis Perbandaran boleh dinaikkan tarafnya menjadi Majlis Bandaraya sekiranya ia memenuhi ciri-ciri tertentu seperti mana yang ditetapkan oleh Majlis Raja-raja dan juga oleh Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan. Di antara ciri-ciri tersebut adalah seperti berikut:

- (i) penduduknya mestilah melebihi 100,000 orang;
- (ii) jumlah hasil tahunannya hendaklah melebihi \$20 juta; dan
- (iii) Pihakberkuasa Tempatan berkenaan perlu mempunyai keistimewaan-keistimewaan tertentu, misalnya, merupakan bandar yang bersejarah, mempunyai Pusat Pengajian Tinggi, Pusat Perdagangan atau Perindustrian, Pusat Kebudayaan atau Kesukanan dan lain-lain lagi.

Permohonan untuk kenaikan taraf Bandaraya hendaklah dipersembahkan dengan cara rayuan daripada rakyat negeri kepada Kebawah Duli Yang Maha Mulia Raja atau kepada Gabenor atau Yang di-Pertua Negeri yang berkenaan melalui Kerajaan Negeri. Setelah diperkenankan oleh Duli Yang Maha Mulia atau Gabenor atau Yang di-Pertua Negeri yang berkenaan untuk dinaikkan taraf satu-satu bandar itu, maka

Persekutuan. Kementerian ini sentiasa memberi pertimbangan kepada setiap projek perumahan kos rendah yang dikemukakan oleh mana-mana Kerajaan Negeri.

- (c) Untuk membantu golongan berpendapatan rendah memiliki rumah yang lebih murah lagi sama ada di Sibu atau kawasan-kawasan yang lain, Kementerian ini mempunyai dua skim yang sesuai iaitu Skim Pinjaman Perumahan untuk pembinaan atas tapak sendiri dan juga Skim Pertapakan dan Kemudahan Asas.
- (d) Undang-undang bagi menyekat orang-orang kaya daripada membeli rumah, bukanlah bidangkuasa Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan. Urusan ini berkait dengan pemilikan tapak tanah dan merupakan bidangkuasa Kerajaan Negeri.

LEBUHRAYA KUALA LUMPUR-SEREMBAN—KERJA BAIKPULIH

17. Dr Tan Seng Giaw minta Menteri Kerja Raya menyatakan bilangan lebuhraya yang sedang diubahsuaikan di negara ini. Sejak bilakah kerja membaiki Lebuhraya Kuala Lumpur—Seremban dijalankan. Adakah beliau sedar bahawa kerja seperti ini telah menyebabkan kesesakan lalu lintas dan kemalangan. Jika sedar, bolehkah beliau mempertimbangkan bahawa pungutan tol diberhentikan sepanjang tempoh kerja tersebut. Memandangkan kesesakan bertambah buruk, bolehkah beliau mengemukakan langkah-langkah untuk mengatasinya termasuk mengecualikan kutipan tol ketika hari minggu dan hari kelepasan am.

Datuk Peter Tinggom anak Kamarau:

- (a) Sebanyak lima batang lebuhraya sedang diubahsuaikan di negara ini. Bahagian-bahagian lebuhraya yang berkenaan yang di bawah bidang kuasa Lembaga Lebuhraya Malaysia (LLM) yang sedang dibaikpulih atau dinaikkan taraf adalah seperti berikut:
 - (i) Senai—Johor Bahru
 - (ii) Bukit Kayu Hitam—Jitra
 - (iii) Slim River—Tanjong Malim
 - (iv) Kuala Lumpur—Seremban
 - (v) Lebuhraya Persekutuan 2 (dari Subang Jaya ke Klang)
- (b) Kerja-kerja membaiki dan menaikkan taraf Lebuhraya Kuala Lumpur-Seremban telah bermula pada bulan Julai 1991 dan dijadualkan siap pada bulan Oktober 1993.
- (c) Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pihak Kerajaan sedar bahawa kerja-kerja menaikkan taraf sesuatu lebuhraya boleh menyebabkan kesesakan lalu lintas dan kemalangan. Akan tetapi lebuhraya berkenaan perlu dinaikkan taraf apabila ia telah mencapai 'capacity' yang tinggi, seperti Lebuhraya Kuala Lumpur—Seremban yang telah lama menghadapi masalah kesesakan lalu lintas dan kadar kemalangan yang tinggi. Pihak LLM dan Syarikat Konsesi Plus Berhad sentiasa mengawasi serta memastikan bahawa kesesakan tidak berlaku ataupun bertambah semasa kerja-kerja baikpulih dijalankan.
- (d) Kerajaan tidak dapat menimbangkan cadangan supaya pengecualian kutipan tol atau memberhentikan kutipan tol

semasa kerja-kerja baikpulih dijalankan. Namun demikian, para pemandu mempunyai pilihan laluan yang lain untuk ke selatan atau ke utara dengan menggunakan jalan raya lama semasa kerja-kerja pembaikan lebuh raya dijalankan.

PELAJAR ISLAM DI LUAR NEGERI MEMELUK AGAMA LAIN

18. Che Ibrahim bin Mustafa minta Menteri Pendidikan menyatakan:

- (a) sejauh manakah Kerajaan sedar dan mempunyai maklumat terperinci tentang pelajar-pelajar Islam di luar negara yang telah memeluk agama lain dan hilang status Melayunya;
- (b) adakah pelajar-pelajar tajaan agensi-agensi Kerajaan dan Jabatan Perkhidmatan Awam juga turut terbabit dengan fenomena ini; dan
- (c) adakah Kerajaan mengambil langkah-langkah yang lebih konkrit untuk membanteras fenomena yang memalukan ini.

Timbalan Menteri Pendidikan (Dr Leo Michael Toyad): Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, melalui Jabatan Penuntut Malaysia di luar negeri, Kementerian Pendidikan telah membuat siasatan yang rapi berkaitan dengan laporan mengenai pelajar-pelajar wanita Melayu yang menukar agama. Hingga setakat ini hasil daripada siasatan itu didapati tidak ada maklumat yang mengesahkan adanya mana-mana pelajar Melayu Malaysia yang menukar agama Islam kepada agama-agama lain.

Kementerian Pendidikan dan pihak Jabatan Perkhidmatan Awam menetapkan syarat-syarat yang ketat bagi memastikan pelajar-pelajar tajaannya tidak berkahwin melainkan

mendapat kebenaran Kerajaan terlebih dahulu semasa di dalam pengajian sama ada di dalam atau luar negeri. Syarat-syarat tersebut memang dimasukkan dalam Surat Perjanjian Biasiswa pelajar berkenaan seperti yang dinyatakan dalam Fasa 4(1)(D), iaitu:

“Jikalau belum berkahwin pada tarikh perjanjian ini, tidak boleh berkahwin kecuali terlebih dahulu mendapat kebenaran daripada Kerajaan”.

ESTET—JUMLAH

19. Dr Kua Kia Soong minta Menteri Sumber Manusia menyatakan:

- (a) jumlah estet di negara ini dalam tahun 1970, 1980 dan 1990;
- (b) berapa banyak estet yang telah ditutup dalam tempoh 10 tahun yang lepas untuk tujuan perumahan, kawasan perindustrian serta lain-lain projek.

Timbalan Menteri Sumber Manusia (Dato' M. Mahalingam):

- (a) Mengikut Seksyen 3, Akta Standard-standard Minimum Perumahan dan Kemudahan Pekerja 1990, estet didefinisikan sebagai yang mempunyai keluasan tanah seluas 20 hektar. Maka, berasaskan definisi tersebut dan rekod perangkaan Jabatan Buruh, bilangan estet yang berdaftar dengan Jabatan Buruh di Semenanjung Malaysia bagi tahun 1970, 1980 dan 1990 adalah seperti berikut:

<i>Tahun</i>	<i>Bilangan Estet</i>
1970	11,288
1980	18,214
1989	21,514

Bilangan estet ini telah bertambah disebabkan oleh pemecahan (fragmentation)

banyak estet-estet besar kepada estet-estet yang lebih kecil saiznya.

- (b) Untuk makluman Dewan yang mulia ini, ingin saya menyatakan bahawa hal-hal berhubung dengan tanah adalah di bawah bidangkuasa pentadbiran Kerajaan Negeri. Setiap estet yang ingin menukar syarat tanah daripada tanah pertanian kepada perumahan, perindustrian atau lain-lain harus dirujuk kepada Kerajaan Negeri yang berkuasa dalam hal ini. Sepertimana Ahli-ahli Yang Berhormat sedia maklum, estet-estet di pinggir kawasan perbandaran, misalnya, di Lembah Kelang, kebanyakan tanah-tanah estet ditukar syarat kepada tanah perindustrian ataupun perumahan kerana untuk menampung pembangunan yang pesat di negara kita ini.

Maka oleh itu, semua rekod-rekod berhubung dengan pertukaran syarat tanah disimpan oleh Kerajaan Negeri masing-masing. Jikalau Ahli Yang Berhormat memberi notis, Kementerian Sumber Manusia boleh mendapatkan maklumat berkenaan dari Kerajaan Negeri dan memanjangkannya kepada Ahli Yang Berhormat.

PEMAJU PERUMAHAN MENGUSAHAKAN LANSKAP

20. Tuan G. Palanivel minta Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan menyatakan apakah tindakan yang akan diambil oleh Menteriannya untuk menentukan para pemaju rumah memenuhi keperluan penghijauan dan pengindahan alam (landscaping) semasa melaksanakan projek-projek perumahan.

Timbalan Menteri Perumahan (Tuan Osu bin Haji Sukam): Untuk makluman Dewan yang mulia, buat masa ini sudahpun ada peruntukan undang-undang di bawah Akta Perancang Bandar dan Desa 1974 yang membolehkan Pihakberkuasa Tempatan mensyaratkan pemaju perumahan mengusahakan lanskap di projek yang mereka memajukan. Seksyen 21(3) Akta tersebut memberi kuasa kepada Pihakberkuasa Tempatan selaku Pihakberkuasa Perancang Tempatan memberi arahan bertulis kepada pihak yang hendak memajukan mana-mana pemaju dari segi apa-apa perkara yang difikirkan perlu oleh Pihakberkuasa Perancang Tempatan bagi maksud merancang sesuatu kawasan.

Walaupun Seksyen ini menyebutkan perkara ini secara am, tafsiran lanskap sebagai salah satu perkara yang boleh disyaratkan telah diputuskan oleh sebuah Mahkamah Tinggi di Malaysia, Majlis Perbandaran Seberang Perai pernah mengenakan syarat lanskap ini terhadap salah satu pemaju perumahan. Apabila dibawa ke Mahkamah Tinggi Pulau Pinang, Pihak Mahkamah telah memutuskan bahawa syarat lanskap memanglah salah satu yang boleh dikenakan. Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan telah mengingatkan Pihakberkuasa Tempatan akan peruntukan dan keperluan ini.

Bagi memperkemaskan lagi keperluan ini, pihak Kementerian sedang merangka garis panduan mengenai lanskap dan penanaman pokok di kawasan perumahan baru untuk dikenakan oleh Pihakberkuasa Tempatan terhadap pemaju perumahan. Ini akan meliputi juga perlindungan pokok-pokok sedia ada supaya tidak ditebang sewenang-wenangnya.

JALAN KUALA KANGSAR- GRIK—PROJEK MELURUS

21. Tuan Haji Hamzah bin Mohd. Zain minta Menteri Kerja Raya

menyatakan jadual dan fasa pelaksanaan projek melurus dan memperelokkan jalan Kuala Kangsar—Grik.

Datuk Peter Tinggom anak Kamarau: Untuk makluman Ahli Yang Berhormat projek melurus dan memperelokkan Jalan Kuala Kangsar—Grik dibahagikan kepada 4 fasa dan kemajuan projek ini adalah seperti berikut:

- (a) Fasa 1 dari Grik ke Lenggong ianya di dalam peringkat pengambilan balik tanah dan pembinaannya dijangka bermula pada tahun 1993.
- (b) Fasa 2 dari Lenggong ke Sauk kerja penyiasatan tanah sedang dijalankan dan pembinaan dijangka akan dilaksanakan dalam Rancangan Malaysia Keenam.
- (c) Fasa 3 dari Sauk ke Persimpangan Bertingkat Kuala Kangsar kerja penyiasatan tanah sedang dijalankan dan pembinaan dijangka akan dilaksanakan dalam Rancangan Malaysia Ketujuh.
- (d) Fasa 4 Pembinaan Grik Bypass masih lagi dalam peringkat rekabentuk dan pembinaan dijangka akan dilaksanakan dalam Rancangan Malaysia Ketujuh.

BURUH ASING—JENIS PEKERJAAN

22. Datuk Haji Basri bin Bajuri minta Menteri Dalam Negeri menyatakan:

- (a) sehingga 30-6-92 berapa ramai buruh asing yang telah didaftar dan diberi permit kerja; dan
- (b) pecahan jenis pekerjaan yang diluluskan mengikut jantina dan negara.

Tuan Ong Ka Ting:

- (a) Jumlah buruh asing yang telah didaftarkan sehingga 30.6.92 adalah seramai 353,739 orang.
- (b) Jenis pekerjaan yang diluluskan mengikut jantina dan negara adalah seperti berikut:

(i) Pembantu Rumah (Perempuan)	— boleh diambil daripada Filipina, Indonesia dan Thai.
(ii) Buruh Ladang (Lelaki)	— Indonesia, Bangladesh, Pakistan dan Thai.
(iii) Buruh Binaan (Lelaki)	— Indonesia sahaja.

HIV DAN AIDS—LANGKAH PENCEGAHAN

23. Dr Nawawi bin Mat Awin minta Menteri Kesihatan menyatakan sama ada beliau sedar bahawa negara jiran, Thailand, mengaku secara terbuka bahawa dalam lingkungan 400,000 rakyatnya adalah pembawa HIV dan bencana AIDS terus merebak dan, jika sedar:

- (a) apakah tindakan yang sedang dan akan diambil untuk mencegah merebaknya ke negara ini melalui punca tersebut; dan
- (b) nyatakan angka-angka mutakhir bagi pembawa HIV di negara ini, mengikut negeri-negeri.

Dato' Mohamed Farid bin Ariffin: Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pihak Kementerian bukan sahaja sedar tentang anggaran bilangan pembawa HIV di Thailand bahkan juga situasi di seluruh dunia. Hakikat penting yang perlu disedari ialah AIDS sudahpun menapak di negara kita. Menyedari akan hal inilah pihak Kementerian sedang dan

telah merancang, melaksana dan menilai program-program pencegahan dan pengawalan AIDS yang komprehensif semenjak tahun 1985 lagi.

- (a) Di antara tindakan-tindakan yang sedang dan akan diambil untuk mencegah merebaknya penyakit ini termasuklah memberi pendidikan kesihatan kepada golongan tertentu dan orang ramai, memastikan keselamatan darah dan hasilan darah adalah selamat digunakan, membuat 'surveillance' ke atas kes dan pembawa HIV, melatih kakitangan di dalam bidang rawatan dan kaunseling, pengawalan melalui peruntukan perundangan, kerjasama di antara Kementerian dengan Badan Bukan Kerajaan dan agensi antarabangsa, dan baru-baru ini, iaitu pada 1hb Julai 1992, Jawatankuasa Peringkat Menteri Mengenai AIDS telah ditubuhkan.
- (b) Angka-angka muthakhir bagi pembawa HIV mengikut negeri-negeri sehingga 30.6.1992 adalah seperti berikut:

Johor Darul Takzim	936
Wilayah Persekutuan	451
Selangor Darul Ehsan	434
Terengganu Darul Iman	424
Kelantan Darul Naim	286
Negeri Sembilan	230
Darul Khusus	
Kedah Darulaman	193
Perak Darul Ridzuan	180
Pahang Darul Makmur	164
Pulau Pinang	92
Melaka	55
Perlis	47
Sarawak	32
Sabah	4
	3,528

SIDANG PARLIMEN/DEWAN UNDANGAN NEGERI—SIARAN LANGSUNG TV

24. Tuan Lim Hock Seng minta Menteri Penerangan menyatakan sama ada Kerajaan boleh membenarkan sidang Parlimen dan Dewan Undangan Negeri disiarkan di kaca TV secara langsung:

- (a) sekiranya tidak, mengapa;
- (b) adakah Kerajaan menerima permohonan sedemikian dari Parti Gerakan Rakyat Malaysia (Gerakan).

32. Tuan Wong Wing On minta Menteri Penerangan menyatakan sama ada Kerajaan sedia menerima dan melaksana cadangan bahawa sidang Dewan Rakyat disiarkan langsung melalui radio dan televisyen untuk membolehkan rakyat jelata, khasnya pengundi-pengundi menilai sama ada wakil-wakil mereka menjalankan tugas-tugas sepertimana yang dipertanggungjawab dan diamanahkan.

60. Tuan Chian Heng Kai minta Menteri Penerangan menyatakan:

- (a) sama ada Kementeriannya diajak atau dibenar untuk menayang siaran langsung sepenuhnya mesyuarat Dewan Rakyat supaya rakyat kita tahu apa yang sebenarnya berlaku dalam Dewan Rakyat;
- (b) setakat 15hb Julai 1992, adakah Kementerian beliau menerima sebarang jemputan daripada Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang atau cadangan daripada Parti Gerakan meminta Kementerian beliau menayangkan siaran langsung sepenuhnya Mesyuarat Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang. Jika ya, sebutkan tarikh-tarikh

jemputan atau cadangan itu dan apakah keputusan Kementerian beliau; dan

- (c) jika keadaan (a) dan (b) tidak wujud, sama ada Kementerian beliau berhasrat berbuat demikian, jika tidak, mengapa.

Setiausaha Parlimen Kementerian Penerangan (Dato' Haji Fauzi bin Haji Abdul Rahman): Pohon izin supaya bersama-sama soalan ini dapat dijawab soalan No. 32 dari Yang Berhormat dari Kampar dan soalan No. 60 dari Yang Berhormat dari Bukit Mertajam yang diadualkan dijawab pada hari ini.

Pada ketika ini Kementerian Penerangan tidak bercadang untuk membuat siaran secara langsung persidangan Dewan Rakyat dan Dewan Negara. Penyiaran maklumat-maklumat kepada rakyat berdasarkan konsep dengan izin 'need to know basis' adalah memadai.

Perkara-perkara yang penting yang dibincang dalam Parlimen sememangnya disiarkan melalui TV dalam Berita Nasional. Adalah memadai RTM menyiarkan perkara-perkara relevant untuk pemahaman rakyat dan bukan perkara-perkara sensitive yang boleh memporak-perandakan rakyat. Walau bagaimanapun, Kementerian dari masa ke semasa akan mengkaji dan bersedia membuat siaran-siaran berkaitan dengan persidangan Parlimen untuk makluman rakyat jika perlu.

PERJANJIAN PERTAHANAN DENGAN AMERIKA SYARIKAT

25. Tuan Haji Mohamad bin Sabu minta Menteri Pertahanan menyatakan apakah benar Kerajaan Malaysia telah menandatangani perjanjian pertahanan dengan Amerika Syarikat. Jika benar, nyatakan butir-butir perjanjian tersebut.

Jika tidak, apakah tindakan Kerajaan terhadap laporan media asing mengenainya.

Dato' Seri Haji Mohd. Najib bin Tun Haji Abdul Razak: Ingin saya jelaskan kepada Dewan yang mulia ini bahawa Malaysia tidak pernah menandatangani sebarang perjanjian pertahanan dengan Amerika Syarikat. Kementerian Pertahanan sebaliknya hanya mengadakan kerjasama di bidang pertahanan yang meliputi aktiviti latihan dan ekseseis ketenteraan.

FAMA—PENJUALAN SUSU

26. Tuan Haji Nik Abdullah bin Nik Arshad minta Menteri Pertanian menyatakan:

- (a) sila nyatakan nama lima buah ladang Jabatan Perkhidmatan Haiwan yang menjual susu kepada firma swasta di Kuala Lumpur dan Singapura melalui FAMA seperti yang disebutkan dalam Laporan Ketua Audit Negara tahun 1989;
- (b) susu itu dijual oleh FAMA dengan harga antara 54 dan 82 sen seliter. Mengapa Jabatan Perkhidmatan Haiwan hanya menerima 10 sen sahaja seliter dari harga itu. Apakah dasar yang digunakan oleh Jabatan ini dalam membekalkan susu tersebut; dan
- (c) oleh kerana perbelanjaan menghantar susu tersebut ditanggung oleh Jabatan dan binatang ternakan itu sendiri dibeli oleh Jabatan, adakah dan banyak manakah untung bersih yang diperolehi oleh Jabatan.

Tuan Mohd. Shariff bin Haji Omar: Bagi menjawab soalan (a) lima ladang Jabatan Perkhidmatan Haiwan

yang menjual susu kepada firma swasta di Kuala Lumpur dan Singapura melalui FAMA adalah:

- (i) Institut Haiwan, Kluang, Johor.
- (ii) Pusat Ternakan Haiwan, Air Hitam, Johor.
- (iii) Pusat Ternakan Haiwan, Padang Hijau, Johor.
- (iv) Pusat Ternakan Haiwan, Batu Arang, Selangor.
- (v) Pusat Ternakan Haiwan, Behrang Ulu, Perak.

Bagi menjawab soalan (b), susu dari ladang Jabatan Perkhidmatan Haiwan dijual kepada FAMA dengan harga 10 sen seliter dengan tujuan memberi kemudahan kepada FAMA menguruskan urusan pemasaran susu hasil dari penternak-penternak seperti pengiklanan, pembinaan gerai dan lain-lain.

Bagi menjawab soalan (c), pengeluaran susu adalah hasil sampingan ladang-ladang Jabatan Perkhidmatan Haiwan. Objektif utama ladang-ladang ini adalah untuk menjalankan aktiviti-aktiviti pembakaan. Oleh yang demikian segala jualan susu dari ladang-ladang yang berkenaan semuanya merupakan hasil tambahan.

MAJLIS PERUNDINGAN AKTA PENDIDIKAN NEGARA (MPAP)

27. Tuan Haji Wan Mohd. Jamil bin Wan Mahmood minta Menteri Pendidikan menyatakan:

- (a) adakah Majlis Perundingan Pendidikan Negara masih berfungsi dan ramai manakah anggotanya; siapakah mereka;

(b) apakah laporan mengenainya akan dikeluarkan dan bila; dan

(c) apakah kriteria yang menjadi kajian kepada badan perunding itu.

Dr Leo Michael Toyad: Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

(a) Majlis Perundingan Akta Pendidikan (MPAP) sudah selesai tugasnya dan tidak lagi berfungsi. Ahli-ahli MPAP terdiri daripada 81 orang yang mewakili berbagai jenis pertubuhan termasuk parti-parti politik, pertubuhan-pertubuhan masyarakat dan agama daripada pelbagai kaum.

(b) Majlis tersebut ditubuhkan untuk membantu Jawatankuasa Kabinet Mengenai Akta Pendidikan menjalankan tugasnya. Pandangan Majlis itu mengenai draf Rang Undang-undang Pendidikan yang baru telah dilaporkan kepada Jawatankuasa Kabinet berkenaan.

(c) Majlis Perundingan tersebut telah diminta meneliti peruntukan-peruntukan dalam draf Rang Undang-undang Pendidikan yang baru dan memberi ulasan dan pandangan mereka mengenainya secara bebas.

IBU PEJABAT MIC—SIASATAN POLIS

28. Tuan Haji Ibrahim bin Mahmood minta Menteri Dalam Negeri menyatakan perkembangan penyiasatan polis terhadap kejadian mencero boh masuk ke Ibu Pejabat MIC baru-baru ini yang dilaporkan mempunyai kaitan dengan isu skandal saham MAIKA Holdings.

Tuan Ong Ka Ting: Pihak Polis masih meneruskan siasatan yang menyeluruh dalam kes ini. Setakat ini seramai 38 orang saksi penting telah pun ditemuduga dan tiga orang yang disyaki telah ditahan untuk siasatan lanjut.

KOLEJ TAFE—TINDAKAN KEMENTERIAN PENDIDIKAN

29. Tuan Haji Buniyamin bin Yaakob minta Menteri Pendidikan menyatakan apakah tindakan Kementerian ke atas Kolej Tafe di Seremban yang didapati tidak mengikuti syarat yang ditetapkan oleh Kerajaan termasuk mengambil warganegara asing sebagai pensyarah.

Dr Leo Michael Toyad: Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Pendidikan telah memberi kelulusan secara prinsip bagi penubuhan Kolej Tafe di Seremban. Hanya pendaftaran kolej itu yang masih belum diselesaikan kerana beberapa masalah teknikal. Kementerian ini telah pun meminta pihak pengurusan kolej berkenaan mengambil tindakan untuk mengatasi masalah-masalah itu.

Pengambilan warganegara asing sebagai kakitangan akademik di sesebuah institusi pendidikan boleh dipertimbangkan jika pihak institusi itu dapat memberi justifikasi yang kukuh. Permit mengajar akan dikeluarkan kepada kakitangan berkenaan jika beliau telah diberikan pas kerja oleh Jabatan Imigresen.

PELABURAN MALAYSIA DI VIETNAM/KAMPUCHEA/LAOS

30. Tuan Tan Kok Wai minta Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri menyatakan masalah-masalah yang dihadapi oleh para pelabur Malaysia di Vietnam, Kampuchea dan Laos dan

bagaimana Kerajaan Malaysia boleh membantu para pelabur kita mengatasi masalah-masalah tersebut dalam ketiga-tiga negara tersebut.

28.7.92

17. Tuan Lau Dak Kee minta Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri menyatakan langkah-langkah yang telah sedang dan akan diambil oleh Kerajaan untuk menggalakkan pelabur-pelabur Malaysia untuk melabur di dalam negara Vietnam. Sebutkan peluang-peluang dan bidang-bidang ekonomi yang sesuai untuk pelabur Malaysia melabur. Sebutkan jumlah pelaburan dari Malaysia ke negara Vietnam setakat hari ini.

Tuan Chua Jui Meng: Saya ingin memohon izin untuk menjawab soalan ini bersama soalan yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari kawasan Ipoh pada 28.7.92 kerana soalan-soalan ini adalah berhubung dengan perkara yang sama.

Setakat ini laporan mengenai masalah yang dihadapi oleh pelabur-pelabur di Vietnam adalah berhubung dengan masalah mendapat tanah dengan harga dan tempoh pajakan yang berpatutan dan masalah mengguna tanah sebagai 'collateral', dengan izin, untuk mendapat pinjaman. Namun demikian, pihak Kerajaan Vietnam sedang mengambil langkah-langkah untuk mengkaji semula semua undang-undang termasuk undang-undang tanah dan prosedur-prosedur pelaburan untuk menyelesaikan masalah-masalah yang dibangkit. Bagi negara-negara Kampuchea dan Laos, Kerajaan belum lagi menerima laporan mengenai masalah yang dihadapi oleh pelabur-pelabur di sana.

Pelabur-pelabur Malaysia yang menghadapi sebarang masalah di Vietnam bolehlah membangkitkan perkara-perkara ini dengan MITI atau Pejabat Suruhanjaya Perdagangan MITI di Vietnam untuk bantuan.

Jumlah pelaburan Malaysia di Vietnam pada ketika ini adalah dianggarkan sebanyak 180 juta ringgit dalam bidang petroleum, telekomunikasi, bank, perhotelan, makanan dan sebagainya.

Kerajaan akan terus berusaha untuk mempertingkatkan hubungan ekonomi dan perdagangan serta memudahkan urusannya dengan Vietnam. Beberapa langkah telah pun diambil untuk mencapai tujuan ini. Di antaranya ialah:

- (i) menghapuskan sekatan lawatan ke atas rakyat untuk melawat Vietnam dan sebaliknya;
- (ii) menubuhkan Pejabat Perdagangan Malaysia di Bandar Ho Chi Minh untuk membantu ahli-ahli perniagaan Malaysia yang ingin berurusan di Vietnam;
- (iii) menandatangani Perjanjian Jaminan Pelaburan, Perjanjian Kerjasama Pos dan Telekomunikasi, Perjanjian Kerjasama Ekonomi, Sainifik dan Teknikal;
- (iv) menggalakkan penubuhan projek-projek usahasama antara sektor swasta Malaysia dengan pihak berkuasa Vietnam, khususnya dalam sektor perlombongan, pembinaan, perkhidmatan institusi kewangan, pengeluaran minyak mentah, perkhidmatan telekomunikasi dan perhotelan; dan
- (v) pemberian galakan cukai seperti diumumkan dalam Belanjawan 1991 bagi pelaburan Malaysia di luar negeri yang diluluskan.

Di sebelah pihak swasta juga berbagai langkah telahpun diambil oleh mereka untuk melabur di Vietnam. Di antara ini adalah:

- (i) Missi pelaburan dan perdagangan ke Vietnam yang telah dianjurkan oleh pihak swasta seperti FMM dan Dewan-dewan Perniagaan;
- (ii) Penubuhan pejabat-pejabat perwakilan (representative offices) oleh pihak swasta di bandar Ho Chin Min; dan
- (iii) Penglibatan pihak swasta dalam satu konsortium untuk mengkaji dengan lebih mendalam, pembinaan zone pemerosesan eksport atau export processing zone, dengan izin, di Vietnam.
- (iv) Penubuhan satu Persatuan di kalangan pihak swasta bagi mengkaji peluang-peluang pelaburan di negara-negara Selatan.

CHANG MIN THIEN EDUCATION FUND—PENUBUHAN

31. Tuan Wee Choo Keong minta Menteri Pendidikan menyatakan sama ada "Malaysian Chinese Association" (MCA) telah memohon kepada sebarang Jabatan Kerajaan untuk mendapatkan kelulusan untuk menubuhkan "Chang Min Thien Education Fund" dengan wang permulaan sebanyak \$10 juta (bersama faedah) yang mana telah diderma oleh Mendiang Chang Min Thien. Jika ada, sila berikan tarikh permohonan tersebut, nama pemohon dan sama ada permohonan ini telah diluluskan dan bilakah ia telah diluluskan.

Dr Leo Michael Toyad: Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, setakat ini Kementerian Pendidikan belum

menerima sebarang permohonan untuk menubuhkan "Chang Min Thien Education Fund" seperti yang ditimbulkan.

TAFE COLLEGE KELOLAAN MIED

33. Tuan Lau Dak Kee minta Menteri Pendidikan memberi penjelasan sedalamnya terhadap permohonan Tafe College yang dikelolakan oleh MIED; bilakah permohonan tersebut diluluskan dan mengapa Jabatan Pendidikan Negeri Sembilan pada awalnya menyatakan bahawa Tafe College beroperasi dengan tiada permit. Sebutkan jumlah dan senaraikan nama-nama College Institusi Swasta di negara kita yang masih beroperasi dengan tiada permit.

Dr Leo Michael Toyad: Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Pendidikan telah memberi kelulusan secara prinsip kepada MIED untuk menubuhkan Kolej Tafe di Seremban pada 26.2.90. Di dalam kelulusan itu, pihak MIED telah diminta mendaftarkan kolej itu di bawah peruntukan-peruntukan Akta Pelajaran 1961. Bagaimanapun, oleh kerana beberapa masalah teknikal, pendaftaran kolej itu oleh Pendaftar Sekolah-sekolah Negeri Sembilan belum dapat diselesaikan. Oleh itu apa yang dimaksudkan oleh Jabatan Pendidikan Negeri Sembilan apabila menyatakan Kolej Tafe beroperasi tanpa permit adalah sebenarnya kolej itu belum didaftarkan walaupun telah diberi kelulusan penubuhannya.

Kementerian Pendidikan sedang menjalankan siasatan berhubung dengan institusi-institusi swasta yang beroperasi tanpa kelulusan atau pendaftaran.

LAPANGAN TERBANG SIBU— KELEWATAN PEMBINAAN

34. Tuan Robert Lau Hoi Chew minta Menteri Pengangkutan menyatakan:

- (a) kemajuan terbaru terhadap pembinaan Lapangan Terbang Sibul, sebab-sebab bagi kelewatan, serta cadangan dan langkah (jalan) untuk memperbaikinya; dan
- (b) bilakah tarikh jangkaan terbaru untuk penyiapan Lapangan Terbang Baru Sibul.

36. Tuan Wong Sing Nang minta Menteri Pengangkutan menyatakan:

- (a) sama ada pembinaan Lapangan Terbang Baru Sibul akan mengikut jadual yang ditetapkan;
- (b) memang menjadi amalan projek-projek Kerajaan akan tertangguh atas sebab-sebab yang tidak tertentu mengakibatkan Kerajaan terpaksa membelanjakan wang yang lebih. Sekiranya jawapan (a) atas adalah positif, maka apakah masalah yang timbul yang mengakibatkan lapangan tersebut tidak dapat dibina mengikut jadual; dan
- (c) sama ada Kementerian dapat membekalkan maklumat-maklumat mengenai perkhidmatan yang dapat diberikan kepada penduduk-penduduk khususnya penduduk Sibul mengenai pembinaan Lapangan Terbang tersebut.

Datin Paduka Hajah Zaleha binti Ismail: Saya mohon izin menjawab soalan Yang Berhormat ini bersama-sama dengan soalan Yang Berhormat Tuan Wong Sing Nang pada hari ini

memandangkan kedua-dua soalan ini menyentuh perkara yang sama.

- (a) Pada peringkat ini pembinaan Lapangan Terbang Baru Sibu telah mencapai tahap 45% siap. Perlaksanaan projek ini telah mengalami sedikit kelewatan oleh kerana fakta-fakta tertentu seperti keadaan cuaca yang kurang baik dan kekurangan pekerja mahir. Bagi memastikan perlaksanaan projek mencapai matlamat untuk siap sebelum pertengahan 1993, langkah-langkah tertentu telah pun diambil seperti mengarahkan kontraktor untuk bekerja lebihmasa dan mengambil tenaga pekerja yang lebih ramai.
- (b) Mengenai perkhidmatan yang bakal diberikan kepada penduduk Sibu, sememangnya projek ini dirancang oleh Kerajaan bagi memberi faedah kepada rakyat, khususnya penduduk-penduduk Sibu. Kemudahan-kemudahan yang bakal diadakan di Lapangan Terbang Baru kelak adalah peningkatan kepada infrastruktur serta kemudahan-kemudahan yang dapat menampung keperluan operasi penerbangan pesawat B737 berbanding dengan pesawat F50.

KENAIKAN TAMBANG MAS

35. Tuan R. Karpal Singh minta Menteri Pengangkutan menyatakan sebab-sebab kenaikan tambang oleh MAS untuk penerbangan domestik.

Datin Paduka Hajah Zaleha binti Ismail: Tambang domestik Sistem Penerbangan Malaysia (MAS) terpaksa dinaikkan oleh sebab kenaikan dalam kos operasi. Elemen-elemen kos yang meningkat adalah (i) kos kakitangan; (ii) caj-caj pendarat dan memakir; dan (iii) alat kelengkapan serta pesawat.

Untuk makluman Yang Berhormat kenaikan terakhir tambang domestik MAS adalah dalam Ogos 1992.

MAIKA HOLDINGS—SIASATAN OLEH BADAN PENCEGAH RASUAH

37. Tuan Fong Kui Lun minta Perdana Menteri menyatakan apakah hasil siasatan Badan Pencegah Rasuah (BPR) ke atas para pemimpin MIC, Maika Holdings, 3 syarikat (Advance Personal Computers Sdn. Bhd, SB Management Sdn. Bhd dan Clearway Sdn. Bhd.) yang menerima saham Telekom bernilai \$9 juta yang ditawarkan pada MAIKA termasuk siasatan ke atas Ketua Pembangkang termasuk berhubung tindakan Yang Berhormat Dato' Seri S. Samy Vellu memasukkan saham \$9 juta itu kepada 3 syarikat di atas.

23-7-92

18. Tuan Tan Kok Wai minta Perdana Menteri menyatakan sejauh manakah siasatan Badan Pencegah Rasuah (BPR) dalam isu saham Telekom kepada MAIKA sudah dibuat dan berapa bilangan orang yang sudah disiasat dan siapakah mereka.

Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri (Tuan Othman bin Abdul): Saya memohon untuk menjawab soalan daripada Ahli berkenaan bersekali dengan soalan daripada Ahli Yang Berhormat dari Sungai Besi pada 23-7-92.

Ini adalah kerana soalan-soalan yang dikemukakan itu didapati sama.

Kes yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat berkenaan masih lagi dalam siasatan Badan Pencegah Rasuah. Oleh yang demikian, ianya belum lagi dapat dimaklumkan di dalam Dewan ini.

**SEKOLAH RENDAH/
MENENGAH—PERBELANJAAN
MENGURUS**

38. Tuan Chian Heng Kai minta Menteri Pendidikan menyatakan:

(a) amaun peruntukan kepada sekolah-sekolah rendah dan menengah dari 1981 hingga 1992 mengikut pecahan tahun dan jenis sekolah; dan

(b) bilangan sekolah-sekolah rendah dan menengah dari 1981 hingga 1992 mengikut pecahan tahun dan jenis sekolah.

Dr Leo Michael Toyad:

(a) Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, jumlah peruntukan kewangan untuk sekolah-sekolah rendah dan menengah bagi perbelanjaan mengurus untuk tahun 1981-1982 adalah seperti berikut:

<i>Tahun</i>	<i>Sekolah Rendah</i>	<i>Sekolah Menengah</i>
1981	1,036,985,600	879,558,800
1982	1,108,740,900	994,360,300
1983	1,193,448,700	996,293,200
1984	1,253,586,500	1,062,045,000
1985	1,377,449,900	1,152,080,000
1986	1,435,427,500	1,224,955,900
1987	1,442,837,400	1,235,593,800
1988	1,434,770,500	1,264,249,500
1989	1,494,153,600	1,332,559,700
1990	1,601,797,500	1,483,388,900
1991	1,885,038,100	1,575,349,800
1992	2,281,428,700	2,079,156,800

Jumlah ini meliputi peruntukan-peruntukan bagi sekolah-sekolah menengah kebangsaan dan sekolah rendah termasuk sekolah rendah jenis kebangsaan Cina dan Tamil.

(b) Bilangan sekolah rendah dan menengah dari tahun 1982 hingga 1991 mengikut pecahan tahun dan jenis sekolah adalah seperti berikut:

Bilangan Sekolah Rendah

<i>Tahun</i>	<i>Jenis Sekolah</i>			
	<i>KEBANGSAAN</i>	<i>SRJK(C)</i>	<i>SRJK(T)</i>	<i>Sek. Ren Khas</i>
1981	4,549	1,307	579	6
1982	4,573	1,303	575	6
1983	4,612	1,300	571	6
1984	4,669	1,296	566	6
1985	4,756	1,286	555	6
1986	4,804	1,290	553	5
1987	4,856	1,295	548	9
1988	4,903	1,291	548	12
1989	4,958	1,290	547	24
1990	4,994	1,290	544	26
1991	5,001	1,289	543	26

Bilangan Sekolah Menengah

	<i>Jenis Sekolah</i>					
<i>Tahun</i>	<i>Biasa</i>	<i>Asrama Penuh</i>	<i>Agama</i>	<i>Khas</i>	<i>Vokasional</i>	<i>Teknik</i>
1981	949	19	15	—	30	9
1982	971	19	15	—	31	9
1983	1,015	22	16	—	34	9
1984	1,061	24	19	—	36	9
1985	1,084	28	24	—	37	9
1986	1,106	28	25	2	45	9
1987	1,111	28	25	2	45	9
1988	1,142	28	26	2	45	9
1989	1,162	31	27	2	57	9
1990	1,195	32	31	3	57	9
1991	1,223	33	34	3	57	9

**PEKERJA ASING TANPA IZIN
(PATI)—BILANGAN
DIDAFTARKAN**

39. Che Ibrahim bin Mustafa minta Menteri Dalam Negeri menyatakan:

- (a) bilangan pekerja-pekerja asing tanpa izin yang telah dapat didaftarkan sehingga bulan Jun, 1992;
- (b) bilangan pekerja-pekerja asing tanpa izin dalam sektor mana yang paling ramai;
- (c) berdasarkan negara asal dan bilangannya, nyatakan cara kemasukan, sama ada secara haram atau secara sah dengan menggunakan pas lawatan sosial tetapi menyalahgunakan pas tersebut untuk bekerja di negara ini; dan
- (d) apakah tindakan yang telah diambil seterusnya untuk mengatasi masalah ini.

Tuan Ong Ka Ting:

- (a) Bilangan Pekerja Asing Tanpa Izin (PATI) yang telah didaftarkan sehingga 30.6.92 adalah seramai 353,739 orang.
- (b) PATI yang teramai mendaftar ialah di sektor pembinaan iaitu berjumlah 205,545 orang.
- (c) Pendatang tanpa izin memasuki di negara ini tidak teratur. Didapati kebanyakan mereka masuk melalui jalan-jalan darat dan laut.
- (d) Bagi memastikan kemasukan orang asing ke negara ini secara teratur, maka beberapa langkah telah dan sedang diambil oleh Kerajaan iaitu:-
 - (i) memperketatkan kawalan di perairan dan sempadan negara.
 - (ii) mengambil tindakan undang-undang ke atas mereka dan juga terhadap orang yang bersubahat membawa masuk mereka ke negara ini.

ASN—PERATUSAN PELABUR

40. Dr Kua Kia Soong minta Perdana Menteri menyatakan:

- (a) berapa unit ASN yang dimiliki oleh 5% pelabur ASN paling atas;
- (b) berapa unit ASN yang dimiliki oleh 40% pelabur ASN paling bawah;
- (c) berapa peratus pelabur ASN yang memiliki lebih daripada 5,000 unit;
- (d) berapa peratus pelabur ASN yang memiliki lebih daripada 500 unit; dan
- (e) berapa peratus pelabur ASN yang memiliki 100 unit.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri dan Menteri Undang-undang (Dato' Syed Hamid bin Syed Jaafar Albar):

- (a) Sebagaimana yang diketahui umum, nilai unit-unit Amanah Saham Nasional (ASN) berubah dari sehari ke sehari mengikut trend harga saham di Bursa Saham Kuala Lumpur (BSKL) dan kemudahan untuk urusniaga unit-unit ASN telah diadakan. Oleh yang demikian, pemilikan saham ASN boleh berubah dari masa ke semasa. Dalam tempoh enam bulan pertama tahun 1992 didapati kira-kira 900,000,000 unit saham ASN dipegang oleh 5% pelabur-pelabur ASN.
- (b) Kumpulan yang memiliki jumlah unit yang paling kecil dari segi bilangan unit iaitu 10 unit hingga 100 unit adalah kumpulan terbesar dari segi bilangan pelabur ASN, iaitu merupakan kira-kira 65% dari bilangan pelabur. Sebagai satu kumpulan mereka memiliki 25,000,000 dari jumlah unit ASN.

- (c) Peratus pelabur-pelabur ASN yang memiliki 5,000 unit ke atas pada 30 Jun 1992 adalah sebanyak 2.6% iaitu seramai 34,493 orang.
- (d) Pelabur ASN yang memiliki 500 unit ke atas pada 30 Jun 1992 adalah sebanyak 9.5% iaitu seramai 124,303 orang.
- (e) Pelabur ASN yang memiliki 100 unit pada 30 Jun 1992 adalah kira-kira sebanyak 55% daripada jumlah pelabur ASN.

PEGAWAI BURUH—LATIHAN DALAM BIDANG UNDANG-UNDANG

41. Dr T. Marimuthu minta Menteri Sumber Manusia menyatakan bahawa memandangkan pegawai buruh menguatkuasakan kira-kira 10 Rang Undang-undang Buruh di Malaysia, serta mengeluarkan keputusan mahkamah buruh yang hanya boleh ditolak oleh Hakim Mahkamah Tinggi, apakah latihan yang diberi kepada mereka dalam bidang undang-undang. Nyatakan juga jenis latihan termasuk tempoh dan bilangan pegawai yang dilatih sehingga sekarang serta apakah rancangan-rancangan untuk meningkatkan kemahiran profesional mereka pada masa hadapan.

Dato' M. Mahalingam: Kementerian Sumber Manusia memang memberi perhatian yang serius terhadap latihan dalam bidang undang-undang kepada pegawai-pegawai buruh memandangkan mereka membicarakan tuntutan seperti faedah penamatan kerja, bayaran kerja lebihmasa, bayaran gantirugi notis berhenti, bayaran kerja pada hari rehat atau cuti kelepasan am di Mahkamah Buruh.

Dalam usaha memberi pendedahan dan pengetahuan yang secukupnya dalam bidang ini, Kementerian telah mendapatkan kerjasama Polis DiRaja

Malaysia untuk memberi latihan dalam bidang undang-undang dan tatacara Mahkamah di Maktab Polis DiRaja Malaysia Kuala Kubu Bharu. Kursus-kursus yang dianjurkan oleh Maktab Polis itu adalah bagi tempoh tiga hingga empat minggu. Di samping itu, Kementerian juga telah mendapatkan khidmat Jabatan Peguam Negara Malaysia amnya dan peguam kanan Persekutuan yang ditempatkan di Kementerian khasnya untuk memberi latihan kepada pegawai-pegawai berkenaan pada kursus-kursus yang dianjurkan oleh Kementerian dari masa ke semasa. Jenis-jenis kursus yang telah dijalankan adalah seperti berikut:

- (i) Kursus Pendakwaan Asas;
- (ii) Kursus Perbicaraan Kes Buruh dan Pendakwaan;
- (iii) Kursus Undang-undang dan Tatacara Mahkamah;
- (iv) Kursus Peraturan Pendakwaan dan Tatacara Mahkamah.

Selain daripada itu, Pengarah-pengarah Buruh Negeri sentiasa mengadakan latihan dalaman di pejabat masing-masing bagi melatih pegawai-pegawai buruh. Dari sejumlah 201 pegawai-pegawai buruh, sejumlah 154 orang pegawai telah menerima latihan dalam bidang pendengaran kes buruh dan tatacara Mahkamah.

Kementerian sentiasa mengaturkan rancangan-rancangan latihan dalam semua bidang yang berkaitan dengan bidang tugas pegawai-pegawai buruh di masa ke semasa bagi meningkatkan lagi kemahiran profesionalisme mereka.

KAD PENGENALAN BARU BAGI PENDATANG TANPA IZIN

42. Tuan George Sangkin minta Menteri Dalam Negeri menyatakan sama ada dakwaan yang menyatakan ramai pendatang-pendatang tanpa izin atau orang asing lain telah mendaftar untuk

mendapatkan Kad Pengenalan baru dengan menggunakan Surat Akuan terutamanya di Pejabat Pendaftaran Negara Cawangan Daerah Kota Marudu adalah benar. Kalau benar, mengapakah perkara ini boleh berlaku dan apakah langkah-langkah yang diambil untuk membanteras kegiatan itu.

Tuan Ong Ka Ting: Dakwaan yang menyatakan pendatang tanpa izin atau orang asing telah mendaftar untuk mendapat Kad Pengenalan Baru dengan menggunakan Surat Akuan adalah tidak benar.

KERETA LAMBOURGHINI—IMPORT

43. Tuan Liew Ah Kim minta Menteri Kewangan menyatakan sama ada sedar hasrat rakyat Malaysia ingin tahu kedudukan kes membawa masuk kereta mewah Lambourghini, sama ada sudah selesai atau ditutup sebagai satu penyelesaian.

Menteri Kewangan (Dato' Seri Anwar bin Ibrahim): Kes membawa masuk kereta Lambourghini sudahpun selesai di mana pihak Kastam berpuashati kerana peraturan Kastam telah dipatuhi.

PENDATANG TANPA IZIN—BILANGAN DAN MENGATASI MASALAH

44. Tuan Ahmad bin Nor minta Menteri Dalam Negeri menyatakan:

- (a) jumlah pendatang asing yang didaftarkan sehingga 30hb Jun 1992 yang bekerja secara haram mengikut sektor pekerjaan yang mereka terlibat; dan
- (b) apakah langkah dan tindakan susulan yang akan diambil bagi

memastikan segala masalah pendatang asing diatasi supaya kehadiran mereka di negara ini tidak menjejaskan keselamatan sosial dan pekerjaan bagi rakyat tempatan.

Tuan Ong Ka Ting:

- (a) Sehingga 30.6.92 seramai 353,739 orang Pekerja Asing Tanpa Izin (PATI) telah berdaftar dengan Jabatan Imigresen Malaysia. Mereka ini terdiri daripada 205,545 orang di sektor binaan, 105,242 orang di sektor ladang dan 42,952 orang di sektor perkhidmatan pembantu rumah.
- (b) Bagi mengatasi masalah kemasukan Pendatang Tanpa izin (PTI) ke negara ini beberapa langkah telah dan sedang diambil oleh Kerajaan. Antaranya:
 - (i) meningkatkan rondaan dan kawalan di kawasan-kawasan perairan dan sempadan negara;
 - (ii) mengambil tindakan undang-undang terhadap PTI dan orang-orang yang bersubahat membawa masuk mereka ke negara ini.

**LUTH MENDAPATKAN VISA
UNTUK BAKAL HAJI**

45. Tuan Haji Mahbud bin Haji Hashim minta Perdana Menteri menyatakan:

- (a) berapa ramaiakah rakyat negara ini yang tidak dapat menunaikan Fardhu Haji pada tahun ini akibat tidak mendapat visa ke Tanah Suci;
- (b) apakah langkah-langkah yang sedang dan akan Kerajaan ambil bagi memastikan supaya tidak berlaku lagi kegagalan mendapatkan visa pada masa-masa akan datang; dan

(c) apakah tindakan yang telah dikenakan kepada penganjur syarikat yang menipu bakal haji mendapatkan visa dan apakah langkah-langkah yang sedang dan akan diambil oleh Kerajaan bagi memastikan penipuan itu tidak akan berlaku pada masa akan datang.

**Timbalan Menteri di Jabatan
Perdana Menteri (Dato' Dr Haji
Abdul Hamid bin Haji Othman):**

- (a) Kesemua 43,593 orang rakyat Malaysia yang telah mendaftar dengan Tabung Haji telah berjaya menunaikan ibadah haji mereka melainkan empat (4) orang yang sakit tenat di hospital Arab Saudi di Madinah dan Mekah yang tidak dibenarkan oleh pihak berkuasa Arab Saudi pergi ke Arafah pada hari Wukuf.
- (b) langkah-langkah yang akan diambil bagi memastikan supaya tidak berlaku lagi kegagalan mendapatkan visa adalah seperti berikut:
 - (i) kesemua bakal haji, sama ada yang hendak menunaikan fardhu haji melalui Tabung Haji atau dengan syarikat swasta yang diluluskan, hendaklah mendaftar dengan Pejabat Tabung Haji;
 - (ii) di atas permintaan Kedutaan Besar Arab Saudi di Kuala Lumpur, kesemua mereka yang akan menunaikan fardhu haji hendaklah menggunakan pasport haji dan permohonan visa hendaklah dikemukakan menerusi Tabung Haji.
- (c) Kerajaan tidak dapat memberi jaminan bahawa penipuan tidak akan berlaku di dalam urusan haji oleh pihak-pihak yang tidak bertanggungjawab selagi ada mereka yang berdegil tidak hendak menunaikan fardhu haji

dengan Tabung Haji. Walau bagaimanapun, tindakan yang akan diambil kepada syarikat-syarikat yang menipu bakal haji ialah jika mereka memohon mengendalikannya urusan haji, permohonan mereka tidak akan dilayan. Di samping itu, saya nasihatkan mereka yang telah ditipu oleh mana-mana penganjur untuk membuat laporan kepada pihak Polis atau kepada Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna supaya tindakan-tindakan yang sewajarnya boleh diambil terhadap mereka yang melakukan penipuan itu.

ZON PERDAGANGAN BEBAS— PERMOHONAN KERAJAAN NEGERI SABAH

46. Tuan Joseph Voon minta Menteri Kewangan menyatakan apakah status tentang permohonan Kerajaan Sabah terhadap pembinaan Zon Perdagangan Bebas atau Free Trade Zone di beberapa tempat di Sabah.

Dato' Seri Anwar bin Ibrahim: Untuk makluman Yang Berhormat, permohonan untuk menubuhkan Zon Perdagangan Bebas (FTZ) di beberapa tempat di Sabah telahpun diterima dan sedang dikaji oleh Kementerian Kewangan.

KAD PENGENALAN BARU— MAJLIS TAKLIMAT

47. Tuan Kerk Kim Hock minta Menteri Dalam Negeri menyatakan apakah sebabnya Kementerianannya telah mengeluarkan satu arahan bertulis bertarikh 22-1-92 supaya semua Pengarah Jabatan Pendaftaran Negeri tidak mengadakan taklimat mengenai pertukaran kad pengenalan bermutu tinggi kepada pihak pembangkang sedangkan Majlis taklimat sentiasa diadakan untuk Parti MCA.

Tuan Ong Ka Ting: Kementerian Dalam Negeri tidak ada mengeluarkan arahan seumpama itu.

SAHAM TEN—BILANGAN PEMOHON YANG GAGAL

48. Tuan Lim Guan Eng minta Menteri Kewangan menyatakan:

- (a) bilangan pemohon yang gagal menerima saham TEN sungguhpun pada awalnya mereka telah diundi dan berjaya, allotment juga diluluskan dan dicatat dalam borang pendaftaran serta cek mereka telah dimasukkan dalam bank atau dijelaskan (cleared);
- (b) jumlah wang yang terlibat dan sama ada pihak Kementerian bersetuju dengan keputusan MIDFCCS menolak permohonan mereka berhak berbuat demikian; dan
- (c) apakah tindakan yang diambil oleh pihak Kementerian untuk membela hak si pemohon saham.

Dato' Seri Anwar bin Ibrahim:

- (a) Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, bilangan pemohon yang telah ditolak permohonan mereka oleh Lembaga Pengarah Tenaga Nasional Berhad semasa terbitan saham TNB iaitu selepas permohonan mereka diproses adalah sebanyak 22,719 pemohon. Penolakan ini adalah kerana pemohon tidak mematuhi garis panduan yang telah ditetapkan.
- (b) Jumlah wang yang terlibat ialah sebanyak \$271.516 juta. Keputusan mutlak untuk menolak permohonan-permohonan adalah terletak pada Lembaga Pengarah TNB ataupun wakil-wakil mereka, bukannya pihak MIDFCCS. Penolakan permohonan adalah berdasarkan pada

garis panduan yang telah dipersetujui oleh Lembaga Pengarah TNB dan wakil daripada Kementerian dengan mengambil kira syarat-syarat dan garis panduan permohonan yang tercatat di dalam prospektus dan juga borang permohonan. Setiap penolakan permohonan telah disaksikan oleh juruaudit luar MDFCCS.

- (c) Pihak Kementerian sentiasa memastikan bahawa semua tatacara dan garis panduan permohonan yang ada pada masa ini mencukupi untuk membela hak si pemohon saham. Tatacara dan garis panduan ini akan diperbaiki dari masa ke semasa sekiranya terdapat kekurangan. Pihak Kementerian juga akan memastikan tatacara dan garis panduan ini dipatuhi sepenuhnya.

TV4—PENGENDALIAN SYARIKAT SWASTA

49. Tuan Haji Abdul Hadi bin Haji Awang minta Menteri Penerangan menyatakan apakah syarat-syarat yang dikenakan terhadap syarikat swasta yang akan mengendalikan Rangkaian TV4 dan rangkaian-rangkaian seterusnya. Apakah garis panduan terhadap program-program yang akan disiarkan.

Dato' Haji Fauzi bin Haji Abdul Rahman: Kerajaan memang bercadang untuk mengadakan stesen tambahan yang dikenali dengan TV4. Perjalanan stesen ini akan diswastakan dan tawaran akan dilakukan setelah Kementerian menyiapkan dokumen tendernya.

Perkara-perkara yang akan diisikan dalam TV4 akan diasaskan selaras dengan dasar Kementerian, iaitu memberi maklumat, pendidikan dan juga hiburan. Berkenaan dengan detail penuh

program-program dan penjadualannya tidaklah dinyatakan sekarang oleh kerana ianya masih dalam peringkat perancangan.

TELEKOM MALAYSIA— PERUNTUKAN SAHAM KEPADA BUMIPUTERA DAN TIONGHUA

50. Dr Sanusi bin Daeng Mariok minta Menteri Kewangan menyatakan berapakah unit saham Telekom Malaysia yang diperuntukkan untuk masyarakat Melayu dan Tionghua memandangkan terdapat peruntukan 3 juta unit saham tersebut untuk masyarakat India. Apakah asas dan kriteria peruntukan itu. Jika tiada peruntukan, mengapa.

Dato' Seri Anwar bin Ibrahim: Bagi peruntukan kaum bumiputera, daripada 147,900,000 unit saham bagi tawaran orang awam melalui pengundian yang dikelolakan oleh MIDFCCS, 30% (51,900,000) adalah dikhaskan bagi cabutan untuk pelabur-pelabur bumiputera melalui tawaran secara langsung oleh Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri kepada Pengarah PNB dan Lembaga Urusan Tabung Haji ialah masing-masing sebanyak 100 juta dan 1 juta, manakala Dewan Perniagaan dan Perusahaan Melayu mendapat tawaran sebanyak 5 juta.

Tidak ada peruntukan khas secara langsung bagi kaum Cina (Tionghua) tetapi kaum India diberi peruntukan khas secara langsung sebanyak 10 juta saham (bukan 3 juta seperti yang dinyatakan dalam soalan ini) berdasarkan permohonan yang telah dibuat kepada Kementerian Kewangan. Permohonan bagi peruntukan khas secara terus untuk kaum India telah mendapat restu Yang Amat Berhormat Perdana Menteri. Kaum Cina tidak diberi peruntukan khas secara langsung kerana mereka

merupakan golongan yang aktif dalam tawaran orang awam melalui cabutan yang dikelolakan oleh MIDFCCS.

**SOLARVEST SDN. BHD—
TEMPOH PAJAKAN TANAH DI
BUKIT KIARA**

51. Tuan Wee Choo Keong minta Perdana Menteri menerangkan:-

- (a) berapa tahunkah pajakan yang telah diberikan oleh Kerajaan kepada Solarvest Sdn. Bhd., sebuah syarikat yang dikawal oleh Datuk Eugene Campos, untuk sebidang tanah di Bukit Kiara untuk membina kelab golf dan berapakah premium yang perlu dibayar oleh Solarvest Sdn. Bhd;
- (b) apakah nama syarikat yang menjadi usahasama dengan Solarvest Sdn. Bhd. untuk membina kelab golf tersebut dan berapakah modal yang telah diperuntukkan oleh syarikat tersebut. Sila berikan butir-butirnya; dan
- (c) apakah syarat-syarat yang disertakan oleh Kerajaan untuk meluluskan bangunan kelab golf tersebut. Sila berikan butir-butirnya.

Tuan Othman bin Abdul:

- (a) Tempoh pajakan yang telah diberikan oleh Kerajaan kepada Solarvest Sdn. Bhd (SSB) ialah selama 96 tahun. Jangkamasa pajakan yang agak panjang ini adalah perlu untuk menarik pelabur swasta melibatkan diri dalam projek penswastaan ini. Jumlah premium yang perlu dibayar oleh Solarvest Sdn. Bhd. kepada Kerajaan adalah sebanyak \$19,967,665.00.

(b) Tidak terdapat syarikat yang menjadi usahasama dengan Syarikat Solarvest Sdn. Bhd. Akan tetapi terdapat tujuh (7) buah syarikat yang merupakan anak syarikat kepada Solarvest Sdn. Bhd. Anak-anak syarikat berkenaan ialah:

- (i) Kuala Lumpur Golf & Country Club Sd. Bhd;
 - (ii) Pacific Marvel Sdn. Bhd.;
 - (iii) Ironwood Development Sdn. Bhd;
 - (iv) Servitel Development Sdn. Bhd;
 - (v) Golfhome Development Sdn. Bhd;
 - (vi) Stableford Development Sdn. Bhd;
 - (vii) Ultrapak (M) Sdn. Bhd.
- (c) Kerajaan telah mensyaratkan supaya padang golf dan kemudahan-kemudahan rekreasi lain yang terdapat dalam projek ini adalah untuk tujuan sukan dan rekreasi semata-mata. Kemudahan ini juga hendaklah dibuka kepada orang ramai.

**KAD PENGENALAN DAN
PASPORT—PEMALSUAN**

52. Dr Tan Seng Giaw minta Menteri Dalam Negeri menyatakan jenis pemalsuan Kad Pengenalan dan Pasport yang ditemui di dalam dan luar negara. Berapa sindiket yang didapati menjadikan pemalsuan seperti ini sebagai satu perniagaan kepada pendatang tanpa izin. Setakat ini apakah bilangan sindiket dan pendatang yang ditangkap dan dihadap ke muka pengadilan kerana mempunyai kad dan pasport palsu sejak tahun 1980. Apakah langkah-langkah yang berkesan yang telah, sedang dan akan diambil untuk menghapuskan perbuatan ini.

Tuan Ong Ka Ting:

- (a) Pemalsuan kad pengenalan berpunca dari penggunaan dokumen kepunyaan orang lain dan mengubahsuai gambar serta mencetak kad pengenalan sementara (resit) secara haram.

Manakala pemalsuan passport pula berpunca dari penukaran gambar dan pindaan butir-butir maklumat yang terdapat di dalam passport.

- (b) Pihak Kementerian tidak dapat memastikan bilangan sindiket yang didapati mengadakan pemalsuan seperti ini sebagai satu perniagaan kepada pendatang tanpa izin. Walau bagaimanapun, siasatan mengenai kes-kes seperti ini sentiasa dilakukan oleh pihak Kementerian.
- (c) Sejak tahun 1980, seramai 1,281 orang telah dihadapkan ke muka pengadilan kerana mempunyai kad pengenalan palsu dan seramai 320 orang yang terlibat dengan kes pemalsuan passport.
- (d) Di antara langkah-langkah yang berkesan yang telah dan akan diambil ialah mempertingkatkan ciri-ciri keselamatan dan kad pengenalan (KPT) dan passport dan memperingatkan orang ramai supaya menjaga keselamatan dokumen-dokumen yang telah dikeluarkan kepada mereka.

**KESEDAR—LANTIKAN AHLI
LEMBAGA PENGARAH**

53. Puan Hajah Ilani binti Dato' Haji Isahak minta Menteri Pembangunan Luar Bandar menyatakan dan menjelaskan berkenaan perlantikan 3 orang wakil Kerajaan Negeri sebagai ahli Lembaga Pengarah KESEDAR

mengikut Akta Lembaga Kemajuan Kelantan Selatan (Akta 203/78) yang mana nama-nama mereka dahulunya mesti diterima dari Kerajaan Negeri Kelantan.

Timbalan Menteri Pembangunan Luar Bandar (Tuan Mohd. Yasin bin Kamari): Seksyen 5(1) Akta 203, Akta Lembaga Kemajuan Kelantan Selatan 1978 menyatakan bahawa Lembaga hendaklah terdiri daripada ahli-ahli berikut yang dilantik oleh Menteri:

- (a) seorang Pengerusi.
(b) seorang Timbalan Pengerusi.
(c) 3 orang wakil Kerajaan Persekutuan; dan
(d) 3 orang wakil Kerajaan Negeri.

Yang Berhormat Menteri telahpun membuat perlantikan-perlantikan tersebut.

**KOLEJ TUNKU ABDUL
RAHMAN—BANTUAN
KEWANGAN**

54. Tuan Lim Guan Eng minta Menteri Pendidikan menyatakan peruntukan yang diberi kepada Kolej Tunku Abdul Rahman (TAR) dan:

- (a) mengapakah pihak Kerajaan memberikannya atas dasar seringgit untuk seringgit dan bukan secara langsung;
(b) adakah pihak MCA pernah memohon bahawa peruntukan diberikan secara langsung;
(c) apakah syarat yang dikenakan ke atas peruntukan Kerajaan; dan
(d) adakah beliau sedar bahawa Yang Berhormat Menteri Pengangkutan telah berjanji bahawa semua ijazah dan sarjana muda TAR akan diakui dan nyatakan bila ia akan dilaksanakan.

Dr Leo Michael Toyad:

- (a) Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, persetujuan telah dicapai untuk memberi bantuan kewangan bagi perbelanjaan pembangunan dan mengurus kepada KTAR yang telah diluluskan oleh Parlimen dalam Rancangan Malaysia Kedua dahulu. Ia berasaskan kepada prinsip sama-sama bertanggungjawab di antara Kerajaan dan penganjur terhadap perbelanjaan pembangunan dan pengurusan kolej tersebut.
- (b) Sejak pelaksanaan Rancangan Malaysia Keenam KTAR telah diperuntukkan perbelanjaan mengurus sebanyak \$16 juta oleh Kerajaan.
- (c) Di antara syarat-syarat yang perlu dipenuhi oleh KTAR sebelum mendapat bantuan peruntukan daripada Kerajaan ialah:
 - (i) institusi berkenaan harus ditubuhkan serta beroperasi selaras dengan Dasar Pendidikan Kebangsaan;
 - (ii) institusi tersebut juga tertakluk kepada peraturan-peraturan tertentu dalam Akta Pelajaran 1961;
 - (iii) pihak KTAR juga perlu mengemukakan anggaran pendapatan dan perbelanjaan serta penyata kira-kira tahunannya yang telah diaudit kepada Yang Berhormat Menteri Pendidikan.
- (d) Saya tidak sedar mengenai janji ini. Walau bagaimanapun, pihak KTAR mempunyai sebuah majlis yang faham akan dasar-dasar Kerajaan berkaitan dengan urusan pengiktirafan ijazah, diploma dan sijil.

HOSPITAL-HOSPITAL DAERAH—PEMBINAAN

55. Tuan Haji Ibrahim bin Jendol minta Menteri Kesihatan menyatakan:

- (a) apakah dasar Kementerian berhubung dengan pembinaan hospital-hospital baru untuk daerah-daerah; dan
- (b) bagaimana kedudukan cadangan untuk membina sebuah hospital baru bagi daerah Alor Gajah, Melaka.

Dato' Mohamed Farid bin Ariffin:

- (a) polisi Kementerian Kesihatan adalah untuk menyediakan sebuah hospital di setiap daerah. Walau bagaimanapun, pembinaan hospital adalah bergantung kepada beberapa faktor termasuk jumlah penduduk, kadar morbiditi dan kematian, jarak jauh dari hospital berhampiran serta pembangunan infrastruktur di kawasan berkenaan.
- (b) Kementerian Kesihatan sentiasa merancang kemudahan kesihatan mengikut perkembangan dan pembangunan negeri. Pada masa ini, Kementerian Kesihatan tidak ada rancangan untuk membina sebuah hospital baru di daerah Alor Gajah. Walau bagaimanapun, cadangan ini diberi perhatian semasa Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Keenam.

TELEKOM MALAYSIA—JUMLAH PERMOHONAN SAHAM

56. Tuan Lau Dak Kee minta Menteri Kewangan menyatakan:

- (a) sebutkan jumlah permohonan saham Telekom yang diterima dan jumlah permohonan berkenaan yang telah berjaya;

- (b) senaraikan nama-nama korporat dan perseorangan yang berjaya mendapat saham Telekom dan beritahu jumlah Saham-saham yang didapati masing-masing;
- (c) sebutkan prosedur dan cara-cara untuk memilih dan menentu permohonan saham.

Dato' Seri Anwar bin Ibrahim:

- (a) Jumlah permohonan saham Telekom Malaysia yang diterima oleh MIDFCCS bagi tawaran orang awam ialah 1.5 kali ganda daripada jumlah tawaran saham sebanyak 147,900,000 saham baru pada harga \$5.00 sesaham yang telah dibuat dalam bulan November 1990. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, keseluruhan jumlah tawaran yang telah dibuat ialah sebanyak 500 juta saham.
- (b) Pecahan tawaran tersebut secara terperinci adalah seperti berikut:

(i) 100 juta saham	—	PNB—tawaran terus dibuat oleh Kementerian Perdagangan Antara-bangsa dan Industri.
(ii) Pelabur Bumiputera (Sultan-sultan)	—	60 juta saham
(Dewan Perniagaan dan Perusahaan Melayu)	—	1 juta
Lembaga Urusan Tabung Haji	—	1 juta
Orang awam (termasuk institusi) tawaran melalui (pengundian oleh MIDFCCS)	—	53 juta
(iii) Bukan Bumiputera	—	140 juta saham

Kerajaan-kerajaan Negeri	—	24.67 juta
Kumpulan Wang Simpanan Pekerja	—	10 juta
Kaum India	—	10 juta
Orang awam (tawaran melalui pengundian MIDFCCS)	—	95.33 juta
(iv) Kerajaan Persekutuan (Menteri Kewangan diperbadankan)	—	100 juta
(v) Pegawai/kakitangan dan Pengarah Syarikat Telekom-Malaysia	—	100 juta

- (c) Prosedur dan cara-cara untuk memilih dan menentukan permohonan adalah seperti berikut:

Bagi tawaran orang awam (cabutan oleh MIDFCCS)	147,900,000 saham
PNB—tawaran langsung oleh MITI	100 juta saham
Kakitangan/pegawai dan pengarah Telekom—tawaran dibuat melalui 'pink form' dan di bawah skim "Employee Share Ownership Scheme" (ESOS)	100 juta saham
Kerajaan Persekutuan, Sultan-sultan, KWSP dan Kerajaan-kerajaan Negeri dan Dewan-dewan Perniagaan dan Perusahaan Melayu, tawaran langsung adalah dibuat oleh Kementerian Kewangan.	Baki yang lain-lain

**SISTEM PENERBANGAN
MALAYSIA (MAS)—
KEUNTUNGAN/KERUGIAN**

57. Tuan Robert Lau Hoi Chew minta Menteri Pengangkutan menyatakan:

- (a) penyata keuntungan dan kerugian operasi MAS (Sistem Penerbangan Malaysia) di Sarawak bagi tahun 1989, 1990, 1991 dan awal setengah tahun 1992;
- (b) objektif mewujudkan MAS dan yang mana adalah lebih penting, menyediakan pengangkutan udara yang murah dalam negeri ataupun menghasilkan keuntungan untuk pemegang saham MAS; dan
- (c) dapatkah Menteri memper-timbangkan untuk melonggarkan pengawalan perusahaan penerbangan dan membuka Malaysia untuk pertandingan percuma seperti yang dilakukan oleh kebanyakan negara lain sekarang.

Datin Paduka Hajah Zaleha binti Ismail:

- (a) Kerugian Sistem Penerbangan Malaysia (MAS) bagi operasi di Sarawak termasuk perkhidmatan luar bandar adalah seperti berikut:
 - (i) Tahun Kewangan 1989-1990-\$10.2 juta
 - (ii) Tahun Kewangan 1990-1991-\$23.0 juta
 - (iii) Tahun Kewangan 1991-1992-\$25.1 juta
- (b) Objektif-objektif bersama penerbangan yang telah diluluskan oleh pihak Kerajaan pada masa penubuhan MAS adalah seperti berikut:
 - (i) Melaksanakan suatu sistem pengangkutan udara yang menguntungkan kepada

rakyat Malaysia yang bakal meninggikan kedudukan negara serta dasar-dasar Kerajaan.

- (ii) Memperkembangkan suatu perkhidmatan dalam negeri yang berkesan di Malaysia dan berhubung secara langsung dengan Malaysia Timur dan Barat serta memberi sumbangan kepada perpaduan dan sosial integrasi pada keseluruhannya.
- (iii) Menyedia perkhidmatan antarabangsa yang bersaing serta menguntungkan bagi membantu perniagaan, pelancungan dan lain-lain aktiviti di Malaysia.

Buat masa ini MAS menyediakan perkhidmatan yang lebih tinggi tarafnya kalau dibandingkan dengan khidmat penerbangan di negara Thailand atau Indonesia. Harga tiket MAS mengikut kadar sebatu adalah lebih rendah dari yang ditawarkan oleh syarikat penerbangan kedua-dua negara tersebut.

- (c) Kementerian Pengangkutan buat masa ini tidak bercadang mempertimbang untuk melonggarkan pengawalan ke atas industri penerbangan awam dan membukanya kepada pertandingan percuma.

**TENTERA UDARA DIRAJA
MALAYSIA—KEMALANGAN
PESAWAT PC-7**

58. Tuan R. Karpal Singh minta Menteri Pertahanan menyatakan sebab-sebab untuk tiga kejadian kemalangan yang melibatkan kapal terbang PC-7 Tentera Udara DiRaja Malaysia (TUDM) awal tahun ini.

Dato' Seri Haji Mohd. Najib bin Tun Haji Abdul Razak: Tentera Udara DiRaja Malaysia (TUDM) mengalami 2 kemalangan dan 1 pendaratan cemas yang melibatkan pesawat PC-7 dalam tahun 1992 iaitu dalam bulan Januari dan Februari.

Kemalangan yang pertama berlaku pada 29 Januari 1992 di Kampung Bukit Tinggi berhampiran dengan Pangkalan TUDM Alor Setar. Kemalangan ini berlaku semasa Jurulatih (Kapt Ahmad Redhuan TUDM) sedang mengajar juruterbang pelatih (Lt M Abang Mohd Badrel TUDM) latihan penerbangan biasa semasa membuat latihan kecemasan "engine failure after take-off" di paras 200 meter, kedua-dua juruterbang mendapati enjin pesawat tidak memberi kuasa apabila mereka bertindak menambah kuasa semasa pesawat berada di paras 120 meter. Juruterbang tidak ada jalan lain kecuali mengambil tindakan membuat pendaratan kecemasan di kawasan sawah padi. Kedua-dua juruterbang mendapat cedera ringan tetapi pesawat mengalami kerosakan teruk. Kemalangan ini berlaku disebabkan enjin pesawat mengalami kerosakan di salah satu dari alat bahagian "Fuel Control Unit". Kemalangan ini ditakrifkan sebagai Kerosakan Teknikal.

Kemalangan yang kedua berlaku pada 31 Januari 1992 di Chukai, Terengganu. Pesawat P-7 yang dipandu oleh Lt Hamir Fizar TUDM dari TUDM Kuantan, sedang menjalani penerbangan latihan taktikal yang melibatkan penerbangan paras rendah. Semasa beliau terbang lebih rendah dari paras yang sepatutnya, pesawat telah melanggar kabel elektrik yang menyebabkan beliau tidak dapat mengawal pesawat dan akhirnya jatuh terhempas di dalam Sungai Kemaman. Juruterbang terkorban dan pesawat musnah. Kemalangan ini ditakrifkan sebagai Faktor Anak Kapal.

Kejadian yang ketiga berlaku pada 27 Februari, 1992 di Sanglang, Kedah. Kejadian ini berlaku semasa Jurulatih iaitu Kapt Ahmad Jamari TUDM sedang mengajar pelatih Lt M Fadzi bin Bakar TUDM membuat "steep turn exercise" di paras 1500 meter. Semasa di dalam latihan tersebut enjin pesawat kehilangan kuasa sama sekali dan Jurulatih mencuba untuk menghidupkan semula enjin tetapi gagal. Beliau seterusnya membuat pendaratan cemas di Padang Sekolah Menengah Sanglang. Kedua-dua juruterbang tidak mengalami apa-apa kecederaan dan pesawat tidak mengalami sebarang kerosakan. Kejadian ini berlaku disebabkan oleh kerosakan salah satu dari alat bahagian "Fuel Control Unit". Kejadian ini ditakrifkan sebagai Kerosakan Teknikal.

ALAT PEMADAM API KEPADA PENDUDUK RUMAH PANJANG SARAWAK

59. Tuan Harrioson Ngau Laing minta Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan menyatakan:

- (a) adakah Kementerian bercadang untuk membekal alat pemadam api seperti "fire extinguishers" kepada penduduk-penduduk rumah-rumah panjang di Sarawak dan melatih mereka cara untuk mencegah dan mengawal kebakaran. Jika tidak, mengapa;
- (b) jika ya, berapa peruntukan yang diperlukan untuk melaksanakan rancangan ini; dan
- (c) setakat ini, berapa kes-kes kebakaran yang melibatkan rumah-rumah panjang di seluruh Sarawak; berapa jumlah bilangan penduduk yang jadi mangsa dan berapa jumlah kerugian dari nilai wang.

Tuan Osu bin Haji Sukam: Kementerian tidak bercadang untuk membekalkan alat pemadam api kepada penduduk-penduduk rumah panjang di Sarawak. Walau bagaimanapun, latihan cara-cara mencegah dan mengawal kebakaran telah diberikan dari masa ke semasa termasuk cara-cara menggunakan alat pemadam api. Kementerian tidak dapat membekalkan kemudahan alat pemadam api ke rumah-rumah panjang memandangkan ianya melibatkan perbelanjaan yang besar. Sebagai alternatif, Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan suka mencadangkan agar penduduk-penduduk tempatan menubuhkan Pasukan Bomba Sukarela. Jabatan Bomba sedia memberi bantuan teknikal yang perlu ke arah penubuhan pasukan berkenaan.

Sejak tahun 1985, terdapat 30 kes kebakaran yang melibatkan rumah-rumah panjang di seluruh Sarawak dengan melibatkan 4,726 penduduk. Jumlah kerugian yang ditafsirkan ialah \$8,445,000.

RANG UNDANG-UNDANG DI BAWA KE DALAM MESYUARAT

RANG UNDANG-UNDANG JUALAN LANGSUNG

Rang Undang-undang bernama Suatu Akta untuk membuat peruntukan bagi pelesenan orang-orang yang menjalankan perniagaan jualan langsung bagi pengawalseliaan penjualan langsung dan bagi perkara-perkara lain yang berkaitan dengannya; di bawa ke dalam Mesyuarat oleh Setiausaha Parlimen Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna; dibaca kali yang pertama; akan dibacakan kali yang kedua pada Mesyuarat akan datang.

RANG UNDANG-UNDANG

RANG UNDANG-UNDANG SYARIKAT (PINDAAN)

Bacaan Kali Yang Kedua dan Ketiga

Aturcara Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula perbahasan yang ditangguhkan atas masalah, "Bahawa Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang." (21hb Julai, 1992)

Tuan Yang di-Pertua: Sila Yang Berhormat dari Batang Lupar.

3.36 *ptg.*

Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar (Batang Lupar): Tuan Yang di-Pertua, semalam saya diberhentikan semasa membahaskan Rang Undang-undang ini berhubung dengan pendaftaran.

Dalam soal pendaftaran yang menjadi satu rungutan ataupun tidak kepuasanhati masyarakat terutama sekali masyarakat yang jauh dari Bandaraya Kuala Lumpur ialah oleh kerana carian nama, carian apa sahaja berhubung dengan pendaftar syarikat itu adalah memakan masa yang panjang. Jadi apabila sesuatu tindakan hendak diambil umpamanya satu-satu syarikat hendak menandatangani satu-satu perjanjian, jikalau butir-butir lanjut hendak diambil daripada pendaftaran syarikat, inipun kita terpaksa menunggu seminggu dua sebelum jawapannya dapat diterima. Kalaupun perkara ini berlaku dan kehendak-kehendak bisnes ataupun rancangan-rancangan perdagangan dan perindustrian itu berkehendakkan masa yang cepat dengan sendirinya ini telah menggugatkan tujuan dan hasrat peniaga dan pedagang yang tertentu.

Saya bercadang supaya pendaftaran syarikat ini disentralisasikan di tiap-tiap bandar besar di Malaysia ini, patut

diadakan satu tempat carian, tempat pendaftaran supaya pihak-pihak yang berkenaan yang mencari nama dan mencari butir-butir yang tertentu tidak lagi perlu perhubungan-perhubungan lain daripada luar bandar ke Bandaraya Kuala Lumpur ini supaya perniagaan dan ekonomi negara kita ini boleh dikemaskinikan lagi perjalanannya.

Sehubungan dengan soal pendaftaran ini inginlah saya bertanya sejak kebelakangan ini perkataan "Holdings" tidak boleh lagi digunakan dalam pendaftaran syarikat. Jadi saya ingin bertanya kepada pihak Kementerian kenapakah perkataan "Holdings" tidak boleh digunakan lagi, dan apakah rasional di belakangnya?

Dalam soalan pendaftaran ingin juga saya menyentuh sedikit soalan pengkomputeran iaitu mengkomputerkan pendaftaran syarikat. Bilakah cadangan Kerajaan hendak mengadakan "on line computer" daripada satu negeri ke satu negeri yang lain, ini kalau disiapkan nanti boleh mendatangkan hasil yang begitu baik kepada pihak-pihak Pendaftar dan Pejabat Pendaftaran Syarikat.

Beralih saya daripada masalah dan persoalan berbangkit dalam soalan pendaftaran syarikat, ingin saya beredar ke kuasa-kuasa pendaftar yang telah dibuat dan diperuntukkan di bawah Akta Syarikat (Pindaan) 1992 ini. Banyak peruntukan-peruntukan yang telah diberikan kepada pihak pendaftar, iaitu kuasa untuk memeriksa, kuasa untuk menyelidik dan kuasa untuk memanggil sesiapa sahaja yang terlibat kalau dipercayai pentadbir ataupun perjalanan syarikat itu melakukan satu-satu kesalahan yang tertentu di bawah Akta ini.

Jadi, saya hanya menyebutkan bahawa kesangsian kerana kuasa yang begitu besar sekali diberikan kepada pegawai yang kemungkinan dahulu daripada ini ataupun sebelum Akta ini

diluluskan tidak mempunyai kuasa yang begitu besar dan menyeluruh. Dan mungkin dengan kuasa yang ada diberikan oleh undang-undang kepadanya juga, dia mempunyai atau dikehendaki mempunyai kemahiran dan kepandaian dari segi penyelidikan dan penyimpanan dokumen-dokumen, buku-buku dan bukan itu sahaja tetapi yang penting sekali ialah rahsia yang ada terdapat semasa mendapat buku-buku dan dokumen-dokumen daripada pejabat company itu. Jadi, di dalam pendaftar mendapatkan dokumen-dokumen dan buku-buku daripada pihak company yang terlibat dapatlah detil-detil lain dan butiran-butiran lain yang mungkin tidak ada kena-mengena dengan soalan-soalan yang diselidiki. Detil-detil dan perkara-perkara yang mungkin tidak patut disebar ataupun diberitahu dengan siapa-siapa manusia lain selain daripada pentadbir-pentadbir syarikat itu sendiri. Jadi, ini mungkin mendatangkan satu keraguan kepada pihak pengusaha, pihak pedagang, pihak company dan pengarah-pengarah company yang berkenaan. Dan kalau perkara ini tidak dijaga, rahsia-rahsia komersial mungkin boleh terkeluar daripada pejabat, bukan saya tuduh, saya sebut sahaja. Saya percaya pihak Pendaftar Syarikat tidak buat tetapi orang kata "Mulut manusia susah hendak tutup." Orang Sarawak kata "Mulut tempayan senang tutup." Jadi, keraguan ini mestilah mendapat pengesahan daripada pihak-pihak yang tertentu supaya tidak berlaku. Kerana dalam keadaan ekonomi dunia yang ada sekarang ini, rahsia komersial adalah sama pentingnya dengan rahsia keselamatan negara kerana komersial dan keselamatan negara mesti ada keseimbangannya. Kalau tidak ada keseimbangan, walaupun begitu kuat sekali pertahanan, kalau komersialnya lemah diketahui oleh siapa sahaja, nescaya ekonomi kita boleh disabotajkan dan boleh melemahkan negara yang tertentu.

Sebagaimana yang kita tahu, sabotaj ekonomi ini senang sahaja, kalau kita tebang hutan di Sarawak, orang pergi ke luar negeri, kata jangan tebang hutan Sarawak, kempen against tebang hutan di Sarawak, ini sabotaj ekonomi kerana kita tidak boleh jual, duit tidak masuk. Macam mana pembangunan dibuat? Di sini kita sudah dengar, MTUC sudah buat. Macam-macam kisah di luar negara. Anti-logging, MTUC, pihak environmentalists, macam-macam sudah ada. Pergi luar negeri beritahu Ahli Parlimen di luar negeri katakan "Sekatkan penebangan kayu, jangan potong kayu banyak sangat dan jangan jual kayu." Semua tidak boleh. Jadi, ini semua rahsia yang mungkin terdapat dalam buku-buku dan dokumen-dokumen yang tertentu dalam simpanan syarikat yang tertentu.

Jadi, kalau kuasa diberi kepada pegawai luaran daripada syarikat itu sendiri, mereka yang tahu menyimpannya sendiri, yang mempunyai personal interest, dengan izin, untuk menyimpan benda ini sendiri. Kita patutlah menekankan soalan ini kerana soalan ini boleh juga menggugat pelaburan asing datang ke negara kita. Oleh kerana kalau negara kita, masyarakat kita, orang kita sendiri, peniaga kita dan industrialist kita boleh menerima hakikat ini, tetapi dapatkah masyarakat peniaga dan industrialist daripada luar negara yang akan melabur dan bakal melabur di negara ini menerima hakikat kuasa yang telah diberikan kepada pegawai yang tertentu dalam negara ini.

Dengan itu, ciri-ciri keselamatan dan dokumen-dokumen yang tertentu bukan dari segi hilang dan terbakar sebagaimana yang telah ditetapkan dalam undang-undang ini mengatakan barang yang hilang dan barang terbakar boleh diganti. Tetapi bukan itu yang penting yang datang daripada tangan pergi ke tangan yang lain, itu yang lebih penting.

Dalam tahun 1960an selalu kita nampak cerita James Bond, cerita ala James Bond pun ada keluar mengatakan komersial sabotaj, komersial spy. Ini cerita tidak didengar lagi di Eropah dan negeri-negeri maju yang lain. Tetapi di negara kita, kita masih ingat perkara ini mungkin berlaku di negeri kita. Kecanggihan ekonomi kita mungkin jadi satu impian negara-negara lain, ekonomi kita telah membangun dengan begitu baik sekali bahkan kita sudah sepadan.

Semasa kita hendak jadi tuan rumah kepada Sukan Komanwel, pihak Adelide macam-macam bukan sahaja soal sports, soal politik pun dibawa. Soal perdagangan, komersial pun dibawa, hendak sabotaj negeri kita agar gambaran diterima di luar negara itu tidak baik. Jadi, tiap-tiap satu perkara itu ada linkagenya dan tindakan orang yang jahat hendak buat jahat ini memang menyeluruh. Jadi, alhamdulillah, sebelum saya cerita panjang lagi, saya mengucapkan tahniahlah kepada semua masyarakat Malaysia, termasuk saya sendiri, kerana kita dapat menjadi tuan rumah Sukan Komanwel 1998 yang akan datang ini. (*Tepuk*) Jadi, tahniah kepada Kementerian yang telah bekerja kuat dapat menang berlawanan dengan Adelaide walaupun tindakan Adelaide itu adalah di luar dugaan dan tidak mengikut etika-etika yang tertentu, menggunakan politik bukan sport lagi. Dengan itu, perlantikan Pendaftar syarikat ini hendaklah diperbaiki juga bukan sahaja dari segi kelulusan dan latihan tetapi lebih daripada itu.

Tuan Yang di-Pertua, sebagaimana kita telah dengar dalam suratkhbar mengatakan bila pegawai polis itu hendak dilantik, IGP sudah panggil psikologistnya. Panggil psikologistnya hendak menilaikan sama ada orang ini boleh menjadi pengeluar rahsia, mungkin boleh jadi rasuah, mungkin jadi jahat, semua itu dinilai oleh pihak

psikologist. Daripada itu berapa peratus sahaja yang boleh diterima. Ini menunjukkan tiap-tiap orang itu ada tendency membuat perkara yang tidak baik, rasuah dan tidak seimbang dengan kedudukan yang akan diberi kepadanya.

Saya juga memberi satu saranan agar pihak Pendaftar yang ada perlantikan yang akan dibuat perlulah menerima hakikat ini apa yang dibuat oleh Ketua Polis Negara itu mungkin boleh kita ikut atau jejak dari belakang juga supaya commercial secret yang ada tersimpan dalam peti-peti besi di mana-mana syarikat dan diambil keluar oleh pihak Pendaftar boleh tersimpan begitu ketat juga sebagaimana yang telah disimpan oleh pihak syarikat itu sendiri, agar rahsia-rahsia yang dikatakan sensitif, rahsia-rahsia yang sepatutnya tidak boleh keluar, jangan terkeluar yang mungkin akan menggugatkan businessnya dengan rivalnya, dengan orang luarnya, dengan pihak-pihak yang ingin sabotaj negeri kita ke luar negeri. Macam-macam lagi.

Jadi, itulah soalan yang saya bangkitkan daripada kuasa-kuasa yang diberi kepada pihak Pendaftar. Jadi, saya percayalah pihak Kementerian akan memandang berat soalan ini. Saya juga memang bersetuju kuasa-kuasa yang diberi kepada Pendaftar sepatutnya telah diberi kepada Pendaftar dahulu lagi. Jadi, maknanya memang kenalah pada masanya undang-undang ini. Memang kena pada masanya soalan kuasa yang diberi kepada Pendaftar. Tetapi soalan susulan yang penting.

Dari itu saya ingin menyentuh cerita lain pula. Cerita saya ini semua berhubung dengan hal syarikat ini. Tidak ada soalan demokrasi, tidak ada soalan sama ada negeri kita ini sudah demokrasi atau tidak, tidak ada. Ini DAP punya soalan bukan soalan kita orang Kerajaan memang cerita betul. Cerita hal undang-undang, kita cerita hal undang-undang. Jadi, saya ingin cerita sedikit hal

demokrasi ini oleh kerana sudah sebut tadi. Semasa dua tiga hari yang lepas anak buah saya tanya, dia kata apa pula Parlimen kita ini sudah jadi macam Parlimen Taiwan, macam Parlimen di India dan di Korea. Saya kata soalnya macam inilah. Saya senang sahaja cakap. Soalan ini soalan kebebasan bercakap, soalan demokrasi, soalan orang buat heboh. Dia menggunakan soalan demokrasi itu berlebih-lebih sangat. Jadi, itulah mereka buat bukan jadi Ahli Parlimen lagi. Mereka buat macam cheer leaders. Sepatutnya kita adakan satu benda yang buat cheer leaders. Kalau mereka buat macam itu, kita beri kepada mereka. Beri rekomendasi kepada Menteri Belia dan Sukan, kalau main badminton atau football nanti, mereka pergi ke sana dan jangan duduk di Parlimen. Jadi, saya kata arus daripada demokrasi ini, freedom concept ini macam gelombang yang naik semasa air pasang. Kita orang Malaysia ini halus, manis, baik bahasa ini macam air yang surut. Jadi, bila air pasang dengan air surut ini bertemu kadang-kadang gelombang dan angin ini jadi satu pecahan yang besar-besar. Jadi, kalau sungai itu shallow, tidak dalam airnya, jadilah satu benda yang dikatakan tidak wave. Sebab keadaan itulah mereka ini shallow sangat. Itulah jadi tidak wave seperti yang berlaku di Dewan kita tempoh hari.

Jadi, sebelum cerita itu panjang sangat, berbalik semula saya kepada Akta Syarikat ini. Ada lagi satu cerita time sharing ini. Time sharing ini memang sudah banyak diperkatakan dan banyak syarikat-syarikat telah mengendalikan. Di Sarawak walaupun tempat yang terpencil, walaupun pembangunan komersil dan industri berkurangan sedikit tetapi kita sudah dengar. Enam tahun lepas pun sudah berlaku time sharing ini. Orang yang buat kelab dia pungut wang daripada orang yang jadi ahli kelab ini. Selepas

tidak lama lingkup kelab ini, tidak ada lagi nampak mata hidung, kelab pun tidak ada lagi! Orang yang bayar duit, duit sudah lesap. Hutang kompeni pun tidak bayar. Jadi, pindaan undang-undang untuk memberi kuasa yang tertentu, kesalahan-kesalahan tertentu di bawah undang-undang ini kepada syarikat-syarikat yang mengendalikan usaha begini adalah tepat pada masanya supaya apa yang berlaku sekarang dapat dibendungkan sedikit.

Tetapi soalan yang ingin saya perkatikan ialah kalau orang itu menjual hak umpamanya holiday, golf ataupun kemudahan-kemudahan perhotelan di mana-mana tempat. Soalannya undang-undang ini tidak ada memberi peruntukan mengenai surat perjanjian yang ditandatangani di antara syarikat dengan pelanggan itu. Jadi, dengan sendirinya undang-undang ini regulate syarikat itu dengan sedikit seksyen sahaja. Tetapi peruntukan di antara syarikat dengan pelanggan tidak ada. Maknanya kompeni itu dengan sewenang-wenangnya boleh membuat satu surat perjanjian di antara mereka dengan pelanggan mereka sebagaimana yang mereka suka. Ada kemungkinan surat perjanjian ini nanti dibuat memihak kepada mereka sahaja. Jadi, sepatutnya kita mengadakan juga satu peruntukan agar surat perjanjian diregulated supaya dapat kita betul-betul membendung tindak-tanduk syarikat-syarikat yang sedemikian.

Saya sebutkan ini berlandaskan satu perkara yang telah berlaku dan hampir berlaku kepada saya sendiri. Dua bulan yang lalu ada dua orang hamba Allah. Seorang perempuan cantik bukan main dan seorang jantan yang tampan. Tetapi dia suruh orang perempuan itu sahaja masuk ke dalam pejabat saya. Dia menceritakan macam mana baiknya holiday dia, pergi ke Cameron Highlands, pergi ke Langkawi, Pulau

Pinang dan Singapura dengan bayaran \$25,000. Dia kata tidak payah bayar banyak sangat Yang Berhormat, bayar sahaja \$2,000. sudah boleh enjoy your facilities. Yang lain kita boleh pinjam wang daripada bank. Jadi, saya kata tunggulah sekejap saya fikir dahulu. Jadi saya fikir dahulu, dalam masa seminggu saya fikir panjang kerana Ahli Yang Berhormat itu kadang-kadang sibuk juga. Seminggu selepas itu ada seorang kawan, orang besar, dahulunya pengarah. Jadi dia kata saya sudah beli cerita ini dengan \$25,000, sudah bayar \$2,000. Saya pergi holiday kata dia. It was an opportune time kata dia. Saya ambil holiday pergi ke Semenanjung, mesti tengok negara kita sendiri sebelum tengok negara orang lain. Kita mesti tahu, orang Sarawak mesti melawat Semenanjung dan orang Semenanjung mesti tahu Sarawak. Jadi, dia pergi ke Cameron Highlands. Mengikut perjanjian yang diberi oleh pihak syarikat yang menaja itu dia kata dia boleh duduk di Cameron Highlands tiga hari, duduk di Langkawi tiga hari dan satu hari balik ke Kuala Lumpur sahaja. Lepas itu on his own. Bila sampai ke Cameron Highlands, hotel tidak ada, bilik tidak ada, apa benda pun tidak ada. Macam mana hendak tidur di hotel Cameron Highlands. Khemah pun tidak disediakan. Jadi, ini berlaku dan kalau dia tidak tuntutan balik kemungkinan ada surat perjanjian yang ditandatangani itu. Kita tidak tahu.

Jadi, perkara macam ini boleh dibawa ke mahkamah. Saya terbaca satu kes berlaku di England pada tahun 1980an. Janji-janji palsu oleh pihak-pihak penganjur industri begini tetapi sebanyak manakah orang kita mahu pergi ke mahkamah dan berkemampuan membayar ganjaran kepada peguam supaya keadilan boleh dibuat di mahkamah? Selama manakah keadilan itu boleh didapati? Kalau pengeluaran baru \$2,000 \$3,000, bayar peguam lagi \$2,000 \$3,000; dia kena cari duit lagi.

Jadi yang pentingnya di sini oleh kerana kita sudah menggubalkan satu undang-undang, biarlah kita gubal dengan sepenuhnya, semua janji-janji ini mesti diregulated, semua benda-benda di dalam ini diadakan peruntukan yang lebih ketat lagi supaya jangan orang kita atau masyarakat kita kena janji palsu. Ini pun boleh juga menggugat nama negara Malaysia. Kalau terdapat orang asing selepas itu tak apalah. Orang Malaysia pun macam itu juga. Kita mesti hendak jaga orang Malaysia ini. Janganlah orang Malaysia sendiri dalam negeri sendiri dibuat macam itu. Jadi, saya berharaplah kemungkinan pertambahan ataupun pindaan baru dibuat agar surat janji di antara syarikat-syarikat yang tertentu yang membuat usaha yang sedemikian dibuat satu garispanduan yang ketat yang mana boleh dikuatkuasakan oleh pihak Pendaftar kepada syarikat-syarikat yang tertentu.

Jadi, ada satu lagi, dalam undang-undang ini saya nampak, ada syarat-syarat yang mesti dipatuhi oleh pihak syarikat-syarikat yang tertentu. Tetapi kalau tidak salah, tidak ada peruntukan untuk berapa banyakkah hukuman kalau syarikat itu tidak mematuhi kesalahan yang tertentu, hukuman yang spesifik kepada syarikat-syarikat yang mengendalikan business ataupun perdagangan-perdagangan yang sedemikian.

Jadi, sepatutnya kita menggubal juga satu perundangan ataupun memberi satu seksyen lagi untuk menambahkan seksyen yang ada, untuk memperketatkan lagi seksyen ini supaya mereka jangan sudah buat baik-baik dalam surat janji tetapi janji palsu, bila janji palsu, orang hendak menuntut mungkin tidak ada duit hendak buat tuntutan menerusi peguam. Hendak pergi ke Pendaftar, Pendaftar tidak ada kuasa hendak beri hukuman. Adapun hukuman kemungkinan \$1,000, \$2,000 sahaja boleh bayar, chicken feed, anytime

sudah ambil satu pembayaran tadi, sudah boleh bayar, jadi hukumannya patutlah diseimbangkan.

(Timbalan Yang di-Pertua
mempengerusikan Mesyuarat)

Tuan Yang di-Pertua, ingin saya menyentuh soalan ini, iaitu soalan Setiausaha. Soalan Setiausaha ini memang saya telah sentuh beberapa kali di luar dan di dalam Dewan ini tetapi bukan dengan masyarakat umum, di pejabat-pejabat Kementerian saya sentuh, bahkan mengikut keterangan yang telah diberi, this is the watered down section, yang kita tambah dalam sini, bukan yang asal lagi. Jadi, alhamdulillah, tetapi sebaliknya pula, inginlah saya berkata di sini, memang patut seksyen ini diadakan iaitu orang yang menjadi Setiausaha kepada company ini, orang yang mempunyai pengalaman yang tertentu, boleh menjalankan tugas sebagai Setiausaha Syarikat-syarikat yang tertentu oleh kerana saya pun tahu juga banyak masalah yang mana borang-borang yang tidak tertentu, borang-borang yang tidak dihantar, kadang-kadang company kena hukum oleh kerana borang-borang yang tertentu tidak dihantar dihujung tahun, di pertengahan tahun semua sekali.

Jadi, patutlah kita mengadakan peruntukan yang sedemikian. Tetapi soalnya, dapatkah masyarakat sebagaimana yang ada sekarang mematuhi garispanduan yang diberi oleh pihak undang-undang ini dan adakah ini akan menjejaskan usaha-usaha seseorang itu untuk melibatkan diri dalam satu perusahaan ataupun perdagangan untuk menggunakan syarikat-syarikat yang berdaftar di bawah undang-undang ini.

Kalau di bandar yang besar-besar macam Kuala Lumpur, Pulau Pinang, Ipoh, Johor Bahru, Kuching, Sibul, Miri ataupun di mana-mana bandar besar yang ada di tiap-tiap negeri itu, memang tidak ada masalah. Tetapi orang di

Kanowit, di Kapit pun hendak berniaga juga. Orang di tempat-tempat kecil hendak berniaga juga. Jadi, di tempat yang kecil-kecil ini tidak ada golongan profesional, mereka tidak dapat hendak berniaga di sana, tidak boleh mempraktikkan usaha mereka di tempat-tempat itu oleh kerana kurang langganan.

Jadi, dengan itu tidak adalah orang yang berkelulusan yang sedemikian boleh menjadi Setiausaha Syarikat yang hendak ditubuhkan oleh masyarakat-masyarakat yang di luar bandar. Dan masyarakat di luar bandar ini semuanya orang bumiputera belaka, kalau di sini semuanya orang Melayu. Kalau di Sarawak orang Melayu dan Iban ataupun orang kaum hulu.

Jadi, di manakah hala yang kita tujuan, adakah kita hendak katakan oleh kerana tidak ada kemudahan begini tidak payah daftar syarikat? Kalau hendak daftar syarikat pun, mereka tidak ada orang yang profesional, yang berkelulusan menjadi Setiausaha, mereka pula nanti menimbulkan satu kesalahan kepada mereka. Jadi, dalam keadaan yang serba salah, sebelah pihak mengatakan pentadbiran syarikat mesti diperketatkan, mesti diperbaiki, tetapi on the other hand, dengan izin, masyarakat di luar bandar tidak dapat mematuhi kehendak-kehendak yang sedemikian, oleh kerana ketiadaan ahli-ahli yang berkelulusan tertentu. Tetapi boleh juga mungkin orang yang menubuhkan syarikat ini, mungkin ada duit sedikit, bolehlah mereka kata: "Pergilah ke tempat besar sedikit." Kalau umpamanya daripada pekan macam di Sarawak, di Bau, di Serian, dia bolehlah pergi ke Kuching, jalan 40 batu, 50 batu sahaja—tidak jauh.

Bila sampai di Kuching, kos dan pembayaran dan ganjaran yang diberi kepada orang yang hendak dilantik menjadi Setiausaha Syarikat itu nanti

mungkin mengikut taraf dan tinggi pembayaran yang dikenakan kepada masyarakat-masyarakat di bandar. Jadi, dengan itu, orang yang di luar bandar itu sekali lagi merasa mereka telah tertekan kerana mereka kita hendak menubuhkan syarikat, memanglah kita tidak galakkan menubuhkan syarikat \$2 company, tetapi dalam keadaan yang demikian, sebelum mereka ini hendak terbang, bulu telah habis. Bayar Setiausaha Syarikat dahulu. Jadi, adalah amat penting, orang yang berpengalaman ini, orang yang mempunyai kelulusan ini diberi satu etika ataupun satu peruntukan supaya dia tidak menggunakan peluang yang ada kepada mereka untuk menindas golongan-golongan yang terpaksa meminta perkhidmatan daripada mereka.

Kalau dipandang daripada segi peribadi, memang saya pun suka juga. Mungkin balik ini nanti, undang-undang ini telah lulus, saya dapat langganan 10, 20, jadi Setiausaha Syarikat sahaja, tidak buat kerja lain. Jadi, Company Secretary pun dia dapat kerja semua, pihak Akauntan dapat kerja semua. Jadi, kita mesti pandang kepada masyarakat yang berkehendakkan perkhidmatan yang mungkin mendapat tekanan dari keadaan undang-undang yang luluskan itu.

Jadi, untuk mengelakkan keadaan macam itu, kita buat satu regulation ataupun peraturan ataupun etika agar kesempatan yang ada kepada pihak profesional ini tidak digunakan untuk menekan pihak masyarakat pedagang terutama sekali mereka yang baru-baru mula dan cuba hendak menceburkan diri. Kita takut kesan negatif yang dibuat oleh pihak-pihak ini akan menggugatkan penglibatan pihak bumiputera dalam mencebur diri di dalam perdagangan dan melibatkan diri dalam sektor ekonomi,

Tuan Yang di-Pertua, kalau kita tidak pandang sebegitu jauh, nescaya undang-undang ini akan dilulus dan kita semua

akan kembali ke sini hingga beberapa bulan selepas undang-undang ini dilulus, batu kita hendak ubah dan pindahan lagi. Jadi, walaupun undang-undang yang ada ini memang baik untuk memberi satu etika, memberi satu garispanduan kepada orang yang akan menjadi pentadbir syarikat, orang yang menjadi pengarah syarikat, tetapi kita juga melibat apa-apa kesannya kepada masyarakat terutama sekali masyarakat bumiputera yang ingin berdagang, mencebur diri di bidang ekonomi, kita takut tujuan dan wawasan kita itu nanti tergugat oleh kerana adalah undang-undang yang ketat, undang-undang yang baik, mungkin ini juga untuk kebaikan mereka sendiri, in the long run, dengan izin. Tetapi immediate effect patut juga dipandang berat.

Satu lagi soalan dalam perundangan. Ini ialah soalan kuasa yang diberi kepada pihak Pendaftar untuk mengkompaun mana-mana kesalahan yang berlaku di bawah undang-undang ini. Jadi, kita lihat kesalahan di bawah undang-undang ini ada yang sampai kepada \$35,000 satu kesalahan. Jadi, kuasa kompaun ini adalah kuasa yang diberi kepada pihak Pendaftar.

Walaupun pihak Pendaftar ada kuasa—saya percaya—untuk memberi kompaun berlandaskan apa yang difikirkan patut kepada dia untuk diberi kepada yang membuat kesalahan itu membayarnya, tetapi ada kemungkinan apa yang difikirkan berpatutan oleh pihak yang memberi kompaun tadi, berkemungkinan pula tidak berpatutan dari pandangan orang yang mengusahakan syarikat itu. Jadi, kuasa yang diberi ini sangat besar. Kalau kepada syarikat gergasi yang besar, hukuman sebanyak \$35,000 ini kepada dia tidak menjadi hal, malah \$100,000 pun dia boleh beri, tetapi kalau syarikat yang baru hendak tumbuh, kalau kita sudah potong ke atas dia, teruk sedikit. Mungkin dia tidak dapat bayar pun, walaupun hanya \$5,000. Soalan

semacam ini umpamanya, berkemungkinan ini lain sedikit undang-undangnya. Orang yang mengkompaun terhadap orang yang melakukan kesalahan seperti orang yang menangkap ikan. Misal kata, dia dari satu zon kepada satu zon lain, dari satu zon pergi ke zon A, B, C dan D, umpamanya, dari Zon A masuk Zon B, Zon C masuk Zon D—ini semuanya adalah salah.

Jadi, Pegawai-pegawai tertentu diberi kuasa untuk mengkompaun kes-kes yang begini. Tetapi kompaun ini dikhaskan kepada Pegawai yang berada di Kuala Lumpur ini. Jadi, kalau kompaun ini belum dibayar selama itulah perahu atau botnya tidak boleh berjalan. Jadi, maknanya, kalau satu hari boleh dapat tangkapan yang berjumlah \$5,000, tolak sana, tolak sini, \$4,000 ke sana, ke sini, dia boleh untung \$1,000 umpamanya, tetapi kalau kompaunnya belum ditetapkan dan belum lagi dibayar, dia tidak boleh mengoperasikan bot dia itu. Jadi, kalau 14 hari kompaun yang ditetapkan itu belum dibayar, maka 14 harilah dia tidak boleh menjalankan usahanya sebagai nelayan. Ini hanya satu bayangan dan misalan sahaja.

Jadi, sepatutnya dalam soalan nelayan tadi, orang yang mengkompaun itu boleh dibuat di Sarawak, di Terengganu, di Kelantan atau di mana-mana juga supaya penetapan kompaun itu boleh cepat dibuat dan boleh dibayar kalau dia dapat bayar dan kalau dia tidak dapat bayar mungkin dia boleh buat appeal kepada Kementerian. Jadi, dapatlah disingkatkan masa yang mana perusahaannya itu terpaksa dibiarkan begitu sahaja, yang mana kompaun terpaksa dibayar tetapi usaha tidak boleh dijalankan olehnya.

Jadi, di sini kuasa kompaun pun ada juga. Pendaftar yang beri kuasa kompaun. Jadi, kita berbalik semula kepada masalah time gap. Kalau kesalahan berlaku di Lawas umpamanya, kapal terbang dari Lawas pergi ke Kuala Lumpur kena bayar \$1,000 lebih

sekarang. Orang Lawas memang susah hendak datang ke Kuala Lumpur. Jadi, mungkin orang Lawas pergi ke Philippines sahaja untuk holiday kerana Kuala Lumpur sudah begitu jauh sangat. Dahulu, sama juga jauhnya, tetapi mahal kerana tambangnya sudah naik. Jadi, kalau syarikat itu berada di Lawas, tunggu kompaun decision daripada Kuala Lumpur, maka sebelum itu apa yang berlaku? Itu soalnya. Dan bolehkah company itu berjalan, beroperasi ataupun tidak boleh?

Pegawai Penguatkuasa memang ada di negeri masing-masing. Tetapi kalau tidak boleh beroperasi, tidak boleh buat ini, tidak boleh buat itu, masa kompaun belum diberi semasa kesalahan telah berlaku, ini teruk sedikit. Jadi, soalnya di sini, negeri-negeri memang patut ada kuasa kompaunnya sendiri dan diberi garis panduan kepada Pegawai ataupun kepada Pendaftar atau Penolong Pendaftar dan diberi kuasa untuk mengkompaun mana-mana kesalahan—ini sepatutnya ada dan serentak dengan pindaan undang-undang ini supaya undang-undang ini dengan sendirinya menjadi serba lengkap. Bila dia diselenggarakan sahaja, pihak Pendaftar pun sedap kerana semuanya ada di dalamnya. Dia tidak payah hendak cari lagi mana hendak buat. Pihak Pentadbir Syarikat pun begitu juga, dia tahu yang mana betul dan yang mana salah. Apa yang dia perlu dan mesti memberi persediaan sebelum dan selepas undang-undang ini dijalankan.

Jadi, kuasa kompaun ini besar. Kalau umpamanya lambat isi sesuatu borang, dia kena hukum \$35,000. Mungkin hari ini Syarikat ini didaftarkan, besok dia winds up dan goes into liquidation. Jadi, ini bukanlah saya hendak menyatakan Pegawai-pegawai yang ditugaskan sebagai Pendaftar itu nanti tidak berperikemanusiaan, oleh kerana pandangan Pegawai Kerajaan dengan pandangan orang business itu adalah berlainan. Jauh lainnya. Jadi, saya berani kata mengenai masalah itu kerana saya pun sudah

pernah buat. Saya dahulu pun Pegawai Kerajaan juga. Pandangan saya masa bekerja dengan Kerajaan dahulu, kalau dia tidak putih, hitamlah dia. Undang-undang itu follows to the letter, tidak kira siapa, Menterikah atau sesiapa. Kalau tidak ada exemption under the law, that's it—saya jalan sahaja. Tetapi bila saya sudah keluar daripada itu, ada juga nampak sedikit grey area di dalam undang-undang itu. Dalam keadaan grey itu kita gunakan akal fikiran yang baik dan tertentu supaya undang-undang yang kita nampak menekan tidak menekankan, undang-undang yang begitu ketat, kita tidak begitu ketat sangat.

Jadi, sebelum grey area itu dinampakkan, sepatutnya kita di Dewan ini menggubalkan satu peruntukan untuk memberi leeway kepada Pegawai Kerajaan untuk menggunakan kebijaksanaan mereka di dalam menyelenggarakan peruntukan-peruntukan yang telah ditentukan di bawah undang-undang ini.

Jadi, kuasa kompaun, Tuan Yang di-Pertua, patutlah juga diregulatekan. Ramai orang sudah tengok, pandang kiri, pandang kanan sama ada saya hendak berhenti atau jalan sahaja. Jadi, tidak lamalah, mungkin sejam lagi habis itu. Saya hendak tengok undang-undang pula.

Jadi, undang-undang ini ada juga berhubung dengan satu cerita dalam undang-undang ini. Saya sudah baca-penting benda itu. Saya hendak sebut ini, Tuan Yang di-Pertua, kerana perkara ini sangat penting bagi saya. Saya harap, Tuan Yang di-Pertua pun anggap ini cerita penting juga.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Kalau penting, sebutkan terus.

Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Saya hendak teruskan ini. Nampaknya cerita sudah habis.

Jadi, Tuan Yang di-Pertua, saya sudah bercakap dari 15 minit, sekarang sudah hampir sejam. Jadi, cerita saya sudah tertinggal sedikit, mungkin saya cerita banyak sangat hal undang-undang kompaun tadi. Saya sudah sentuh cerita pendaftaran, kompaun, perlantikan Setiausaha Syarikat dan soalan-soalan yang dipentingkan untuk pihak-pihak Pengarah.

Jadi, saya berharaplah segala saranan yang saya telah ajukan tadi dapat dipertimbangkan agar kita dapat memperketatkan lagi undang-undang (Pindaan) Syarikat ini. Untuk syarikat ini, belum banyak sangat dipinda. Sebenarnya undang-undang syarikat ini, kita dahulu ikut undang-undang British. Undang-undang British, sejak itu sudah bertukar berpuluh-puluh kali iaitu 1965, 1972, 1985. Berkali-kali sudah ditukar tetapi undang-undang kita semenjak itu belum ditukar dan ada undang-undang sekarang iaitu soal yang ada disentuh oleh rakan saya dari Alor Setar semalam, soal minority shareholding. Jadi, mereka ini dibiarkan oleh pihak mahkamah, kadang-kadang tidak hendak campurtangan hal pentadbiran syarikat ini.

Jadi, dengan sendirinya kalau minority itu aggrieved by the decision, dengan izin, pihak-pihak yang majority shareholders nampaknya tidak ada langsung tempat mencari remedy benda-benda yang tidak memberi kesenangan kepadanya itu.

Jadi, peruntukan dalam undang-undang kita pun tidak sentuh langsung soalan aggrieved minority shareholders ini. Jadi, sepatutnya peruntukan itu diberi juga di dalam ini kerana orang yang jadi minority ini kebanyakannya orang bumiputera.

Saya hendak cerita satu kes. Ada berlaku di kawasan saya, budak ini dia dapat mining rights buat kuari. Jadi, dia dapat lesen dia buat satu joint venture company dengan sekumpulan yang lain.

Lepas itu, oleh kerana apa yang dia bawa hanya satu lesen sahaja, jadi orang yang extracting kuari ini orang lain. Orang itu dapat majority holding, orang beri directorship dengan dia, diberi gaji sedikit sampai 5 tahun syarikat ini sudah buat pengendalian kuari ini tetapi dia dapat hanya \$1,000 sebulan sahaja, tidak lebih dari itu.

Apa yang company ini buat ialah dia buat satu company lain untuk menjadi marketing company tetapi dia sebagai licensee tadi tidak dimasukkan sama dalam trading company itu. Jadi, trading company yang dapat untung, licensee company yang extracting ini rugi nampaknya. Jadi, tiap-tiap kali ditanya mana untung dia kata tidak ada untung, rugi semua tetapi yang untung pada trading company.

Jadi, oleh kerana tidak ada peruntukan yang tertentu macam mana hendak selamatkan budak ini, selama-lamanya macam itu. Bila dia sampai jumpa saya, saya kata ada satu sahaja cara, you pergi jumpa Kerajaan, cancel sahaja lesen you ini. Tidak payah. Kalau dia dengar hendak cancel lesen, nanti mungkin dia berhenti kerja, semua tidak dapat, buang tangga, goyang kaki, dia tidak dapat, you pun tidak dapat.

Jadi, nasihat saya itu dia ikut betul-betul macam itu. Dia pergi cancel lesen, baru dibuat macam itu, tetapi kalau dalam kedaan yang lain mungkin perkara ini tidak boleh buat. Tidak boleh cancel lesen nanti tidak diberi balik. Jadi, soal peruntukan untuk menjangkakan keuntungan, keselamatan dan apa sahaja bagi pihak yang memegang share yang sedikit ini mesti diberi peruntukan dalam Akta Syarikat supaya jangan shareholder ini terserah bulat-bulat dengan takdir sahaja. Camel pun tidak ikat lagi, talinya lepas macam itu sahaja. Takdir pun tidak mahu.

Jadi, kita mesti beri satu peruntukan supaya orang yang macam ini jangan melepaskan harapan dan nasib mereka kepada budibicara orang memegang share yang besar pentadbir-pentadbirnya managing director dia, dia sendiri tidak dapat lagi. Jadi, sepatutnyalah dalam soal ini kita beri peruntukan untuk jagakan minority shareholder ini.

Jadi, Tuan Yang di-Pertua, terima kasihlah kerana sudah beri saya bercakap panjang dari semalam. Kalau ada air, saya boleh continue lagi tetapi oleh kerana tidak ada air di sini, rasa sudah kering sedikit. Jadi, sekarang saya terima kasihlah kepada semua, sudah dengar dan saya duduk dan menyokong Rang Undang-undang ini, hanya saya kata tambah sedikit.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Tuan.

4.26 ptg.

Datuk Monggoh Orow (Tuaran): Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Saya turut membahas pindaan Rang Undang-undang Akta Syarikat 1965. Memandangkan Rang Undang-undang ini telah digubal 27 tahun yang lalu dan dalam tempoh tersebut negara kita telah mengalami berbagai perkembangan perubahan suasana ekonomi. Oleh sebab itu, saya rasa pindaan Rang Undang-undang ini adalah munasabah dan perlu sekarang untuk memberi tenaga baru kepada pihak penguatkuasa dalam memperbaiki pentadbiran dan meningkatkan lagi mutu perkhidmatan Pendaftar agar pihak swasta dapat memberi kerjasama untuk menjaga kepentingan rakyat dan negara di dalam dunia perniagaan dan korporat terutama dalam negeri yang tidak langsung akan melibatkan perniagaan di luar negeri.

Kerajaan telah memperkenalkan berbagai-bagai program pembangunan iaitu Rancangan-rancangan Lima Tahun Pembangunan Malaysia, Dasar Ekonomi

Baru dan baru-baru ini Dasar Pembangunan Negara. Oleh itu, ekonomi negara telah mengalami perkembangan yang baik, struktur sosial telah berubah, dunia korporat dalam negara bertambah canggih, bilangan jenayah-jenayah dalam dunia komersial dan korporat telah bertambah, penipuan, pencurian-pencurian, penyelewengan dalam perniagaan bertambah dan oleh sebab itu gejala-gejala ini haruslah disekat dan ini hanya dapat disekat dengan pemberian kuasa yang lebih kepada Pendaftar, melalui pindaan Rang Undang-undang yang sedang dibahas dalam Dewan yang mulia ini. Dan saya berharap semua pindaan-pindaan, apabila telah diluluskan oleh Dewan ini, akan dijalankan sebaik-baiknya dan seadil-adilnya supaya rakyat jelata di negara ini dapat menikmati hasilnya akibat daripada pindaan Rang Undang-undang ini.

Tuan Yang di-Pertua, pemindaan Rang Undang-undang ini akan melibatkan perhubungan usahawan negara dan usahawan asing. Kerana memandangkan perdagangan luar negara kini sedang berkembang pesat dan pelaburan asing dalam negeri juga sedang mengalami perkembangan yang tinggi dan untuk memastikan pelabur-pelabur dan usahawan asing mempunyai keyakinan kepada dunia korporat di negara ini, kita harus mempunyai undang-undang yang ketat dan pentadbiran serta penguatkuasaannya yang cekap dan canggih agar kejadian jenayah-jenayah, penipuan-penipuan, pencurian dan penyelewengan dan sebagainya, dalam dunia korporat di negara ini tidak berleluasa dan apabila ini tersekat saya berharap harta-benda rakyat negara ini terjaga dan tidak jatuh ke tangan orang-orang yang tidak bertanggungjawab. Kerana jika terdapat banyak penipuan, pencurian dan penyelewengan, dalam dunia korporat negara ini, rakan-rakan perniagaan daripada luar negara akan kehilangan

kepercayaan atas kewibawaan kita. Oleh itu, kita perlu wujudkan kewibawaan yang tinggi dan moral yang bersih yang tidak boleh dipersoalkan oleh sesiapa pun sama ada rakyat kita sendiri ataupun orang asing.

Tuan Yang di-Pertua, dalam dua tahun yang baru lepas ini, satu perkembangan di Negeri Sabah, yang dalam pendapat saya, tidak begitu baik iaitu di mana segolongan orang-orang yang mempunyai inisiatif, telah menjalankan pendaftaran syarikat-syarikat terlebih dahulu menggunakan peruntukan-peruntukan yang terdapat dalam Rang Undang-undang Akta Syarikat 1965. Kumpulan-kumpulan yang saya maksudkan ini telah mendaftarkan beberapa syarikat-syarikat yang tersedia. Ini ada kebaikannya dan juga ada keburukannya. Kebaikannya ialah memberi perkhidmatan kepada pihak-pihak yang ingin mendaftarkan syarikat yang ingin menjalankan perkhidmatan dengan masa yang cepat. Keburukannya ialah ini adalah satu keadaan yang mencerminkan satu perkhidmatan yang tidak cekap daripada Pendaftar kerana pendaftaran syarikat-syarikat oleh pihak-pihak dari Sabah yang ingin mendaftarkan syarikat akan mengambil masa yang panjang iaitu tidak kurang daripada tiga minggu hingga berbulan-bulan. Oleh sebab ketidakcekapan ini maka perkembangan ekonomi dalam negara kita tergendala kerana setiap penubuhan satu syarikat sekurang-kurangnya mewujudkan tiga pekerjaan; Seorang Pengurus, seorang Kerani Pejabat dan seorang Penghantar Surat dan juga mewujudkan peluang-peluang penyewaan pejabat-pejabat. Tetapi oleh sebab tidak cekapnya perkhidmatan Pendaftar, maka timbullah perkhidmatan seperti ini yang menjadi satu perkhidmatan monopoli yang mengakibatkan ongkos-ongkos pendaftaran syarikat-syarikat melambung tinggi kerana pihak-pihak yang mendaftar syarikat ini, apabila syarikat ini sudah didaftar, maka ia dijual dengan

harga yang lebih daripada biasa kepada pihak yang inginkan sesuatu syarikat dengan cepat. Maka ini mengakibatkan melambung tingginya ongkos perkhidmatan di negara ini dan ini adalah satu gejala yang tidak baik. Timbulnya perkhidmatan pendaftaran ini juga menggambarkan perkhidmatan yang tidak cekap daripada Pendaftar. Ini juga melibatkan soal perhubungan di antara Sabah dengan Pusat Pentadbiran di Kuala Lumpur.

Tuan Yang di-Pertua, baru-baru ini kita telah mendengar bahawa Kerajaan akan mengambil tindakan untuk menaikkan tambang kapal terbang Penerbangan Sistem MAS dan ini akan menghalangkan lagi pertambahan perhubungan di antara peniaga-peniaga dari Sabah ke Tanah Besar Semenanjung. Dan kalau tidak ada perubahan dalam perkhidmatan dalam Pejabat Pendaftar, maka ini akan menambahkan lagi keburukan keadaan yang ada sekarang. Saya berharap Kerajaan Persekutuan akan memberi perhatian supaya kenaikan tambang MAS di antara Sabah dengan Kuala Lumpur tidak akan dinaikkan supaya akan memberi lagi kesan yang baik terhadap pertumbuhan ekonomi di negara kita.

Tuan Yang di-Pertua, menyentuh tentang kecekapan ini, saya ingin sentuh kembali tentang satu perkara yang saya telah timbulkan dalam Dewan yang mulia ini dalam persidangan bulan Mei yang lalu di mana saya telah meminta Menteri Tenaga, Telekom dan Pos untuk memberi butir-butir mengenai dengan rancangan-rancangan Kerajaan berkaitan dengan projek-projek Elektrik luar bandar di Sabah. Dalam soalan itu, beliau telah memberi jaminan dalam Dewan yang mulia ini, oleh sebab pada masa itu beliau tidak mempunyai butir-butir yang lengkap berkehaan soalan saya, beliau telah memberi jaminan bahawa dia akan memberi penjelasan secara bertulis pada keesokan harinya, tetapi malang sekali hingga hari ini

belum lagi saya mendapat jawapan sama ada jawapan secara lisan ataupun bertulis daripada Yang Berhormat Menteri Tenaga, Telekom dan Pos. Ini menunjukkan bahawa kecekapan beliau itu tidak ada. Seumpama juga dengan kecekapan Pendaftar yang tidak dapat memberi perkhidmatannya yang baik kepada rakyat Malaysia di Sabah dan saya meminta Yang Berhormat Menteri Tenaga, Telekom dan Pos untuk memberi jawapan secepat mungkin kerana sudah dua bulan lebih berlalu, tapi beliau belum memberi jawapan.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat, itu pun ada hubung kait dengan Akta Syarikatkah?

Datuk Monggoh Orow: Tuan Yang di-Pertua, ini mengenai dengan kecekapan yang saya sedang sentuhkan. Jadi, sama ada dia ada kaitan dengan perkhidmatan Pendaftar atau tidak, pada keseluruhannya ada kaitan dengan kecekapan. Kerana pada dasarnya.....

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat, nanti dulu Yang Berhormat, sebab sekarang ini ada Rang Undang-undang yang tertentu yang kita bahaskan. Sekarang ini bukan masa untuk kita membahaskan Titah Ucapan DiRaja—ada bezanya Yang Berhormat. Balik kepada tajuk.

Datuk Monggoh Orow: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, saya akan kembali kepada perkara asal yang saya sentuhkan mengenai dengan kecekapan. Saya berharap dengan adanya pindaan Rang Undang-undang yang sudah begitu tua ini akan memberi suatu tenaga baru, suatu nafas baru, suatu imej baru kepada Pihak Pendaftar dan pegawai-pegawainya supaya perkhidmatan yang lemah sekarang, perkhidmatan yang tidak memuaskan dapat dipertingkatkan untuk memenuhi hasrat rakyat yang

ingin memajukan bersama-sama dengan rakyat lain dari negeri Sabah memperkembangkan ekonomi negara, memperbaiki imej negara demi untuk kepentingan rakyat dan negara.

Tuan Yang di-Pertua, dalam pindaan Rang Undang-undang ini saya dapati ada peruntukan-peruntukan untuk memberi kuasa kepada Pendaftar jika didapati kesalahan-kesalahan dalam berbagai bidang. Misalnya, di bawah Seksyen 7D, dengan izin, Power to call for examination, di mukasurat 5, Seksyen 132G, Prohibited transaction involving shareholders and directors, di mukasurat 19 dan juga Seksyen 174 di mukasurat 25, nampaknya denda-denda yang dikenakan ini agak besar. Saya memang bersetuju kerana jika seseorang menyeleweng dan melibatkan harta-benda orang lain, merugikan pihak-pihak yang lain yang tidak bersalah, seharusnya kita beri denda yang sesuai. Tetapi apa yang saya lihat di sini seolah-olah denda-denda ini tidak selaras di antara satu dengan lain. Misalnya, di mukasurat 5, denda yang dikenakan ialah penjara untuk 5 tahun atau \$30,000 atau kedua-duanya. Di mukasurat 19, dendanya penjara untuk 3 tahun atau \$50,000 atau kedua-duanya. Dan di mukasurat 25, Seksyen 174 dalam Akta tersebut, dendanya untuk 2 tahun atau \$30,000 atau kedua-duanya.

Bagi saya, kalau tempoh penjaranya itu tinggi, dendanya pun harus tinggi. Kalau tempoh penjaranya rendah, dendanya pun harus rendah. Tetapi di sini, misalnya di mukasurat 19 ini, 3 tahun penjara tetapi denda wang \$50,000. Jadi, saya minta di sini untuk dikaji semula. Kalau tempoh penjaraan itu panjang, bermakna kesalahan itu serius dan denda wang itu pun harus dipertingkatkan supaya ini menjadi satu halangan ataupun, dengan izin, deterrent kepada pihak-pihak yang berniat untuk menjalankan kegiatan-kegiatan yang

tidak baik kerana akan melibatkan harta-benda rakyat Malaysia yang tidak bersalah. Dengan itu, saya dengan sukacitanya meminta untuk dikaji semula supaya denda-denda ini diselaraskan, berpatutan dengan kesalahan yang akan dibuat oleh pihak-pihak yang mempunyai niat yang tidak baik.

Dengan itu, saya ucapkan ribuan terima kasih atas masa yang telah diberikan oleh Tuan Yang di-Pertua bagi saya turut membahas pindaan Rang Undang-undang ini. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): SibU. Selepas Yang Berhormat dari SibU berucap, pihak Menteri diminta jawab.

4.44 ptg.

Tuan Robert Lau Hoi Chew (SibU): Tuan Yang di-Pertua, saya bangun untuk membahas Akta Syarikat (Pindaan) 1992. Saya setuju penuh tambahan-tambahan denda atau fine yang dicadangkan di dalam pindaan ini kerana kepentingan ahli-ahli saham dan masyarakat perlu dikawal dengan baik.

Tuan Yang di-Pertua, negara kita telah mencapai satu status yang mempunyai kestabilan politik dan pelabur-pelabur dari luar dan dalam negeri sudah mempunyai keyakinan untuk melabur di negara kita.

Tuan Yang di-Pertua, satu faktor yang paling penting untuk menarik pelabur-pelabur melabur di negara kita ialah satu Akta Syarikat yang elok, straightforward, dengan izin, dan boleh dicounted on untuk menjaga kepentingan pelabur-pelabur.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin menyeru supaya dasar dan prosidur untuk syarikat-syarikat dibangunkan

dalam program penswastaaan perlu dijaga dengan baik kerana saya nampak bahawa sebagai contohnya postage oleh Jabatan Pos setelah diswastakan telah naik berlipatganda. Saya merasa objektif penswastaaan perlu diutamakan untuk kepentingan pengguna atau consumers, dengan izin, dan janganlah hanya menjaga kepentingan ahli-ahli saham sahaja kerana mereka adalah kumpulan minority.

Tuan Yang di-Pertua, izinkan saya memberi satu contoh berikut. Pos Malaysia sekarang sesudah diswastakan telah menaikkan postage untuk parcel dengan 10 kali ganda. Saya ingin tahu apakah Kementerian berkenaan telah mengkaji dengan teliti sebelum meluluskan kenaikan postage tersebut.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mengatakan tentang peraturan-peraturan bagi mengawal BSKL. Beberapa syarikat-syarikat telah bermain saham melalui public listing di BSKL tanpa, dengan izin, proper business profitability dan asset backing yang dinilai dengan sewajarnya.

Tuan Yang di-Pertua, amalan syarikat-syarikat yang berurusan 'high pressure sales', dengan izin, dari rumah ke rumah ialah satu perkara yang perlu dikawal dengan baik. Saya difahamkan bahawa pengguna-pengguna, khasnya surirumah tangga telah ditipu oleh 'high pressure salesmen', dengan izin yang sering menekan mereka membeli barang-barang yang tidak perlu dan dengan harga yang tinggi.

Tuan Yang di-Pertua, selain dari membenarkan syarikat kewangan berlesen, saya ingin merayu supaya Kementerian berkenaan meluluskan lesen kepada syarikat kredit biasa untuk memberi pinjaman kecil dengan modal

dari pemegang saham mereka kepada peminjam-peminjam dari 'low income group', dengan izin, supaya mereka tidak akan dieksploitasi oleh 'shark loan-lenders', dengan izin.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai perlantikan setiausaha syarikat, saya setuju dengan pandangan Ahli Yang Berhormat dari Batang Lupar. Dalam pada itu saya ingin mencadangkan supaya perlantikan setiausaha syarikat diexempted untuk exempt private limited companies, dengan izin, iaitu syarikat-syarikat yang mempunyai pemegang-pemegang saham kurang daripada 20 orang. Mereka semua adalah ordinary persons dan perlu dikecualikan daripada perlantikan seorang profesional sebagai setiausaha syarikat mereka.

Tuan Yang di-Pertua, itu sahajalah ucapan pendek saya dan akhirnya saya menyokong Akta Syarikat (Pindaan) 1992. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat Menteri diminta menjawab.

4.51 ptg.

Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna (Dato' Haji Abu Hassan bin Haji Omar): Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu izinkan saya untuk mengucapkan setinggi-tinggi terima kasih kepada semua Ahli-ahli Yang Berhormat, yang telah mengambil bahagian membahaskan Rang Undang-undang Syarikat (Pindaan), 1992 yang dibentangkan untuk bacaan kali yang kedua pada 20hb Julai oleh Yang Berhormat Setiausaha Parlimen Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna.

Saya dengan sukacitanya mengucapkan berbilang-banyak terima kasih kepada semua Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengemukakan pandangan-pandangan dan cadangan-cadangan. Oleh kerana banyak pandangan-pandangan dan cadangan-cadangan yang telah dikemukakan tidaklah dapat bagi saya menjawab satu persatu cadangan-cadangan dan pandangan-pandangan berkenaan, saya hanya akan menjawab beberapa perkara penting yang telah ditimbulkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat dan menjawab beberapa kekeliruan yang telah dibangkitkan.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin menyentuh persoalan yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Pasir Mas mengenai sama ada kakitangan-kakitangan Pejabat Pendaftar Syarikat sudah bersedia dari segi pelaksanaan dan penguatkuasaan apabila pindaan-pindaan yang diperbuat sekarang dikuatkuasakan nanti. Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat dan Dewan yang mulia ini, Pasukan Penguatkuasaan Pejabat Pendaftar Syarikat terdiri daripada satu pasukan akauntan seramai 15 orang, satu pasukan pegawai-pegawai Polis seramai 6 orang dan pegawai-pegawai Pendaftar Syarikat sendiri seramai 10 orang.

Dari pengalaman yang lalu, kerap kali terjadi keadaan di mana penyiasatan pegawai-pegawai Pejabat Pendaftar Syarikat terhalang disebabkan kuasa tidak mencukupi, misalnya, untuk mengambil dokumen-dokumen dengan serta-merta diperlukan sebagai bukti di prosiding mahkamah kelak. Ini adalah kerana masa yang diperlukan untuk mendapat waran geledah atau, dengan izin, search warrant boleh menyebabkan dokumen, yang boleh dijadikan bukti dimusnah atau dipinda. Masalah

kekurangan kepakaran tidak timbul. Namun begitu, Kementerian sedang dalam proses mengambil pegawai-pegawai dan kakitangan-kakitangan tambahan seramai lebih kurang 50 orang untuk Pejabat Pendaftar Syarikat bagi memperkuat lagi jentera-jentera penguatkuasaan dan pengawalan pejabat ini untuk menanggung tugas-tugas dan tanggungjawab baru apabila pindaan-pindaan kepada Akta Syarikat dikuatkuasakan nanti. Mengenai persediaan pejabat.....

Dr Tan Seng Giaw: (*Bangun*).

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat Kepong bangun, ya.

Dato' Haji Abu Hassan bin Haji Omar: Untuk apa?

Dr Tan Seng Giaw: Hendak minta penjelasan sedikit.

Dato' Haji Abu Hassan bin Haji Omar: Penjelasan?

Dr Tan Seng Giaw: Ya. Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kepada Yang Berhormat. Memang kita menyetujui bahawa kalau kita boleh memperketatkan penguatkuasaan, itu satu langkah ke arah yang betul kerana kegiatan-kegiatan jenayah ini memang sangat canggih sekarang. Walaupun sedemikian, saya nampak daripada Rang Undang-undang ini iaitu Pendaftar Syarikat memang mempunyai kuasa yang begitu besar dan bertambah daripada yang sedia ada. Bagaimana selain dari kepakaran, pihak Kementerian memastikan bahawa beliau tidak akan melakukan apa yang tidak sepatutnya berlaku, misalnya, dengan cara-cara yang tidak diingini untuk menjalankan tugas. Saya minta satu jaminan daripada Yang Berhormat atas hal ini. Walaupun kita berkehendakkan

cara yang lebih berkesan untuk menjalankan tugas, tetapi kita juga mesti menjamin tidak berlakunya penyelewengan.

Dato' Haji Abu Hassan bin Haji Omar: Tuan Yang di-Pertua, minta Ahli Yang Berhormat dari Kepong sabarlah sebentar. Saya banyak hendak baca berkenaan dengan jawapan-jawapan ini dan bila masanya tiba nanti, saya akan ulas teguran Ahli Yang Berhormat. Jadi jangan kacau lagilah, ya.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai persediaan Pejabat Pendaftar Syarikat untuk melaksanakan pengawalan terhadap setiausaha-setiausaha syarikat yang dicadangkan oleh pindaan ini, ingin saya maklumkan bahawa Pejabat Pendaftar Syarikat telah merangka satu skim yang akan memastikan lesen-lesen setiausaha akan dikeluarkan secepat mungkin kepada mereka yang layak. Kelayakan seseorang untuk menjadi setiausaha syarikat adalah dari segi menjadi ahli sebuah perbadanan profesional dalam bidang perakaunan, perundangan atau kesetiausahaan, yang mempunyai sistem kawalan sendiri yang akan ditetapkan kelak, dan juga mereka yang mempunyai kelayakan lain yang berkaitan atau mempunyai kelayakan atau pengalaman yang dipersetujui oleh Pendaftar Syarikat. Mereka yang menjadi ahli mana-mana badan profesional adalah layak menjadi setiausaha syarikat secara automatik tanpa memegang lesen. Bagi mereka yang bukan ahli badan profesional yang telah dilantik sebagai setiausaha syarikat sebelum penguatkuasaan pindaan ini, lesen juga akan dikeluarkan kepada mereka jika permohonan dibuat dalam tempoh masa 12 bulan dari tarikh penguatkuasaan ini.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat dari Pasir Mas juga merasa bimbang akan kehendak kepada

setiausaha sebuah syarikat mempunyai kelayakan atau lesen mungkin mendatangkan kesan ke atas syarikat sendirian berhad bumiputera yang kecil. Ingin saya menjelaskan di sini bahawa tujuan Kerajaan untuk mengenakan kelayakan dan lesen-lesen untuk bertindak sebagai seorang setiausaha syarikat adalah untuk memastikan syarikat-syarikat dan pengarah-pengarah akan mendapat nasihat dan perkhidmatan yang sewajarnya dan tidak melakukan kesalahan-kesalahan di bawah undang-undang berkenaan. Oleh hal yang demikian, adalah menjadi tujuan Kerajaan, iaitu apabila Setiausaha-setiausaha syarikat yang mempunyai kelayakan yang tertentu, maka mana-mana syarikat sama ada bumiputera ataupun bukan bumiputera, sama ada kecil ataupun besar, akan diberi bimbingan-bimbingan yang tertentu untuk membolehkan syarikat-syarikat ini terus maju di masa-masa yang akan datang.

Berhubung dengan saranan daripada Ahli Yang Berhormat yang sama, iaitu Pasir Mas, dan juga dari Jerai dan Bukit Bintang, bersabit dengan fungsi dan peranan Kementerian, khasnya Pejabat Pendaftaran Syarikat, suka saya menjelaskan bahawa Kementerian pada setiap masa berusaha memastikan perkhidmatan yang diberikan kepada orang awam adalah pada tahap yang cekap dan tepat. Namun demikian, dalam usaha mencapai objektif ini, Pejabat Pendaftaran Syarikat sememangnya menghadapi beberapa batasan dan masalah seperti yang disuarakan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat itu. Sebagai misalan, kelewatan mendapatkan salinan dokumen sah, fail tiada, lewat pendaftaran dokumen dan sebagainya. Kebanyakan batasan dan masalah tersebut adalah disebabkan oleh bertambahnya bilangan permohonan

transaksi dan dokumen-dokumen yang diserahkan di Pejabat Pendaftaran Syarikat beberapa tahun kebelakangan ini.

Pejabat Pendaftaran Syarikat telah berusaha dengan sedaya-upaya untuk mengatasi masalah-masalah dalam meningkatkan perkhidmatan kepada orang awam dengan kakitangan-kakitangan dan kemudahan-kemudahan yang sedia ada. Sebarang masalah kelewatan dan kekurangan dalam perkhidmatan adalah disebabkan oleh faktor-faktor yang tidak dapat dielakkan. Ingin saya memaklumkan bahawa bagi mengatasi masalah-masalah kelewatan, Kementerian sedang mengambil tindakan bagi memperbaiki jentera Pejabat Pendaftaran Syarikat, umpamanya, dengan memodenkan sistem operasi seperti pengenalan sistem komputer, pemikrofileman dokumen dan juga melengkapkan pejabat dengan peralatan-peralatan dan kelengkapan yang moden. Untuk makluman, sistem komputer baru Kementerian sedang dalam proses pemasangan dan dijangka akan memberi perkhidmatan sepenuhnya dalam tempoh satu atau dua tahun lagi. Sistem mikrofيلم sudahpun berjalan bagi fail-fail sebilangan syarikat yang tertentu dan telah pun menunjukkan hasil yang menggalakkan dalam perkhidmatan kepada orang awam.

Mengenai permintaan Ahli Yang Berhormat dari Jerai dan Batang Lupar supaya Kementerian mewujudkan cawangan-cawangan Pejabat Pendaftaran Syarikat di setiap negeri dan supaya kerja-kerja dan proses-proses ibu pejabat diagihkan kepada cawangan-cawangan iaitu, dengan izin, decentralisation, sukacita saya menyatakan iaitu pada tahun 1991, Kementerian telah menyusun semula

organisasi Pejabat-pejabat dan Bahagian-bahagian di bawah Kementerian. Pejabat Pendaftar Syarikat telah disusun semula untuk memperluaskan lagi perkhidmatannya. Pihak Jabatan Perkhidmatan Awam telah meluluskan cadangan untuk membuka 4 buah cawangan Pejabat Pendaftar Syarikat, iaitu di Alor Setar bagi negeri Perlis dan Kedah, di Ipoh bagi negeri Perak, Kuantan bagi negeri Pahang dan Kuala Terengganu bagi negeri Terengganu. Ini adalah bertujuan memperdekatkan lagi perkhidmatan Pendaftar Syarikat kepada peniaga tempatan dan juga bertujuan untuk mengagihkan kerja-kerja dan proses ibu pejabat kepada tiap-tiap cawangan. Cawangan-cawangan baru ini akan dibuka untuk perkhidmatan pada bulan Oktober ini. Sebagai makluman, Pejabat Pendaftar Syarikat sekarang sudah mempunyai 6 buah cawangan iaitu di Pulau Pinang, Kota Bharu di Kelantan, Johor Bahru di Johor, Kota Kinabalu di Sabah, Kuching di Sarawak dan Wilayah Persekutuan, Labuan.

Tentang pengagihan kerja-kerja dan proses kepada pejabat-pejabat cawangan, Pejabat Pendaftar Syarikat cuba mengagihkan berapa banyak kerja dan proses bagi meringankan beban ibu pejabat dan meningkatkan mutu perkhidmatan kepada orang awam. Adalah diharapkan bahawa apabila sistem komputer baru Kementerian dijalankan kelak, kerja-kerja dan proses dapat diagihkan dengan sempurna.

Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan soalan Ahli Yang Berhormat dari Pasir Mas mengenai had umur maksimum tidak dimasukkan di dalam pindaan ini, saya ingin mengambil perhatian Ahli Yang Berhormat kepada Seksyen 129 Akta Syarikat yang telah sedia ada, yang telah pun menetapkan had umur maksimum 70 tahun bagi mereka yang menjadi pengarah sebuah syarikat awam.

Mengenai cadangan Ahli Yang Berhormat untuk mengenakan bilangan maksimum syarikat-syarikat yang dipegang oleh seorang pengarah, suka saya memaklumkan bahawa Kementerian sedang menimbangkan cadangan seperti itu dan pihak swasta yang berkaitan telah diminta untuk memberikan pandangan terhadap cadangan tersebut. Sebelum sebarang bilangan maksimum boleh ditetapkan, Kerajaan perlu mengambil pandangan daripada pihak swasta dan implikasinya kepada sektor korporat keseluruhannya.

Tuan Yang di-Pertua, beberapa orang Ahli Yang Berhormat, termasuk Ahli Yang Berhormat dari Pasir Mas, Parit Sulong, Alor Setar dan Bukit Bintang juga menyentuh dan melahirkan kekhawatiran mengenai penjualan syer kongsi-masa dan keanggotaan kelab golf atau rekreasi kepada orang awam. Untuk makluman, Kementerian juga telah menerima aduan tentang penipuan atau penyelewengan oleh penganjur-penganjur skim kongsi-masa dan kelab-kelab golf atau rekreasi. Pejabat Pendaftar Syarikat juga telah mendakwa satu kes di mahkamah di mana syarikat yang berkenaan telah didapati bersalah dan dihukum oleh mahkamah kerana ia tidak mematuhi kehendak Akta Syarikat.

Pada keseluruhannya, konsep pengawalan penjualan syer kongsi-masa dan keanggotaan kelab yang ditetapkan oleh Akta Syarikat adalah berlandaskan kepada penganjur-penganjur memberi pendedahan maklumat yang penuh mengenai skim atau kelab yang dianjurkan serta kepentingan pembeli-pembeli dijaga oleh kelab dan orang-orang yang memegang jawatan sebagai pemegang amanah. Dengan konsep ini, adalah diharapkan pengguna-pengguna akan diberi maklumat yang cukup untuk mereka membuat taksiran yang sewajarnya sama ada untuk membeli syer kongsi-masa atau keanggotaan ataupun tidak.

Kementerian telah mengadakan beberapa perbincangan dengan wakil-wakil penganjur berkenaan dan setelah meneliti kedudukan dan masalah yang mereka menghadapi dan juga contribution, dengan izin, kelab-kelab yang berkenaan terhadap kemajuan ekonomi dalam negeri dan pertumbuhan ekonomi pada keseluruhannya serta kerja-kerja yang diberikan kepada rakyat negara ini, Kementerian telah bersetuju untuk memberikan kebenaran kepada semua penganjur berkenaan untuk terus memajukan rancangan mereka, termasuk pengambilan ahli-ahli baru sebelum mereka menyediakan prospektus dan surat ikatan amanah yang berkaitan sehingga 31hb Disember, 1992. Kebenaran ini hanyalah terpakai bagi kelab-kelab dan skim kongsi-masa yang sedang beroperasi sekarang ini sahaja, dan tidak termasuk kelab-kelab dan skim kongsi-masa yang baru yang hendak mulakan operasinya. Dalam hubungan ini, kelab-kelab dan skim kongsi-masa adalah dianggap sedang beroperasi jika pembinaannya telah disiapkan atau pembinaannya di dalam proses ataupun pelan-pelan bagi pembinaan telah diluluskan atau dalam proses diluluskan oleh pihak berkuasa tempatan sehingga hari ini.

Dengan kelonggaran tersebut, kelab-kelab dan skim kongsi-masa yang sedang beroperasi sekarang ini diberi tempoh sehingga 31hb Disember, 1992 untuk mematuhi undang-undang berkenaan. Kelonggaran ini adalah diberi tertakluk kepada syarat supaya semua pembeli dibekalkan dengan satu salinan keterangan mengenai kelab atau skim kongsi-masa berkenaan. Selepas daripada tempoh tersebut, Kementerian tidak akan melayani lagi permohonan serupa itu dari mana-mana pihak dan penguatkuasaan undang-undang terhadapnya akan dilaksanakan sepenuhnya.

Dalam hubungan ini semua kelab dan skim kongsi masa yang layak untuk kelonggaran ini adalah dikehendaki

memajukan maklumat-maklumat dan butir-butir mengenainya kepada Pendaftar Syarikat dengan secepat mungkin. Kelab-kelab dan skim kongsi-masa yang belum memulakan operasi hendaklah mematuhi undang-undang tersebut sepenuhnya sebelum memulakan operasi mereka.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat dari Bukit Bintang telah memanggil seorang Ahli Yang Berhormat yang lain bahawa beliau seorang yang tidak mempunyai standard kerana membangkitkan perkara yang tidak ada kaitan dengan perkara-perkara yang dibahaskan. Dalam hubungan ini bolehlah dikatakan juga Ahli Yang Berhormat itu, iaitu Ahli Yang Berhormat dari Bukit Bintang, juga bukan seorang yang mempunyai standard. (*Tepuk*) Ini adalah kerana beliau telah membangkitkan perkara mengenai lesen wakil peniaga ataupun remisier yang terletak di bawah Akta Perindustrian Sekuriti, 1983 di bawah Kementerian Kewangan dan bukan mengenai perkara yang dibincangkan sekarang, iaitu Rang Undang-undang Syarikat (Pindaan) 1992. Dalam kata-kata lain.....

Tuan R. Karpal Singh: (*Bangun*).

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat Menteri, Jelutong bangun. Hendak minta apa?

Dato' Haji Abu Hassan bin Haji Omar: Hendak minta jalan, penjelasan atau point of order?

Tuan R. Karpal Singh: Penjelasan.

Dato' Haji Abu Hassan bin Haji Omar: Okay, beri.

Tuan R. Karpal Singh: Why are you so frightened?

Dato' Haji Abu Hassan bin Haji Omar: I'm not frightened.

Tuan R. Karpal Singh: Sit down then.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat, bila Yang Berhormat minta, Yang Berhormat Menteri memang hendak beri. Tetapi.....

Tuan R. Karpal Singh: Penjelasan.

Dato' Haji Abu Hassan bin Haji Omar: Minta betul-betul, you don't tell me to sit down.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Secara bersopan kita buat.

Tuan R. Karpal Singh: Just sit down and not be afraid. It will be all right.

Dato' Haji Abu Hassan bin Haji Omar: I'm not afraid and it is not for you to ask me to sit down.

Tuan R. Karpal Singh: Tuan Speaker, bolehkah mengarahkan rakan saya di sana untuk duduk?

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat hendak beri atau tidak?

Dato' Haji Abu Hassan bin Haji Omar: Saya tidak beri penjelasan.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Dia tidak beri.

Tuan R. Karpal Singh: Tadi dia beri.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Jelutong, sila duduk. Sekarang ini dia tidak duduk, jadi saya kena minta keizinan dia sama ada hendak beri atau tidak. Itu adalah hak dia. Kalau dia tidak beri, tidak berilah. Yang Berhormat Jelutong, sila duduk.

Tuan R. Karpal Singh: Dia takut. Don't be afraid.

Dato' Haji Abu Hassan bin Haji Omar: Saya tidak takut, I'm not afraid. Tetapi kalau hendak minta jalan, buat cara baik, ini Dewan yang mulia. Bukan cara orang main kasar, saya tidak suka orang main kasar. (*Tepuk*).

Tuan R. Karpal Singh: Orang kasar, orang dalam Barisan main kasar.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Ya, Jelutong sila duduk. kalau hendak minta, mintalah secara bersopan.

Dato' Haji Abu Hassan bin Haji Omar: Siapa orang Barisan Nasional kasar? Awaklah yang selalu kasar! (*Tepuk*).

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Teruskan Yang Berhormat Menteri.

Tuan R. Karpal Singh: Vijandran bukan kasar? Sex culprit Barisan Nasional. (*Diganggu*).

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat Menteri, teruskan kalau tidak beri jalan.

Tuan R. Karpal Singh: Dia takut.

Dato' Haji Abu Hassan bin Haji Omar: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Saya tidak takut, apa takut sama awak?

Tuan Yang di-Pertua, oleh kerana perkara ini tidak ada di dalam pindaan Rang Undang-undang ini, itulah saya perkatkan bahawa Ahli Yang Berhormat dari Bukit Bintang sendiri tidak faham sebenarnya apa yang dibahaskan, tetapi boleh menuduh orang lain yang orang lain tidak ada standard. (*Tepuk*)

Tuan R. Karpal Singh: (*Bangun*)

Dato' Haji Abu Hassan bin Haji Omar: Inilah yang sebenarnya kualiti.....

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Minta jalan lagi Yang Berhormat Menteri. Hendak beri atau tidak? Yang Berhormat Jelutong sila soal apa yang hendak diminta.

Tuan R. Karpal Singh: Ini mengenai standard Barisan Nasional. Mengenai standard dalam debat atas pindaan Akta Syarikat 1965, saya merujuk kepada mukasurat 125, Penyata Rasmi Parlimen bertarikh 20hb Julai 1992. Ini mengenai standard. Apa yang dikatakan oleh Ahli Yang Berhormat yang tidak ada hormat dari Jerai.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Cuba padatkan.

Tuan R. Karpal Singh: Mengenai standard.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Kalau hendak baca memang panjang ceritanya.

Tuan R. Karpal Singh: Apa yang ada di sini, mukasurat 125, bukan Arau. Jerai.

Tuan Shahidan bin Kassim: (*Bangun*)

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat yang lain, sila bertenang! Sila soal.

Tuan R. Karpal Singh: Arau okay, Jerai ini jahat. (*Ketawa*) Mukasurat 125 dan ini ada di dalam **Hansard**, Tuan Haji Badruddin bin Amiruldin – “Puki mak lu”.

Tuan Haji Badruddin bin Amiruldin: (*Menyampuk*)

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat Jerai.

Tuan R. Karpal Singh: Saya baca apa yang ada di sini.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Sekarang ini tidak boleh ganggu, ya.

Tuan R. Karpal Singh: Mengenai standard debat bagi ahli-ahli Yang Berhormat di dalam Dewan yang mulia ini, di sana dan di sana.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Jadi, apa soalnya Yang Berhormat?

Tuan R. Karpal Singh: Standard! Apa yang dikatakan di sini adakah ini standard? “Puki mak lu” dalam Dewan yang mulia ini. Saya ingat di mana-mana pun dalam sejarah Parlimen perkataan seperti ini tidak ada dirujuk kepada sesiapa pun. Itu standard Barisan Nasional. Itukah standard?

Tuan Haji Badruddin bin Amiruldin: (*Bangun*).

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Jerai, duduk.

Tuan R. Karpal Singh: Di sini, ini sudahpun direkodkan.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat Jelutong.

Tuan R. Karpal Singh: Ini tidak boleh ditarik balik, Tuan Speaker.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Singkatkan ya.

Tuan Haji Badruddin bin Amiruldin: Saya sudah tarik balik.

Tuan R. Karpal Singh: Ini bukan soal tarik balik. Tidak boleh tarik balik, ini standard Barisan Nasional. Itu binatang lain. Ini “Puki mak lu”. That is the standard of the Barisan Nasional.

(Timbalan Yang di-Pertua
mempengerusikan Mesyuarat)

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat Jelurtong minta penjelasan.

Tuan R. Karpal Singh: Itu yang saya mahu mendapat penjelasan.

Beberapa Ahli: (*Bangun*).

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat duduklah, dia minta penjelasan.

Tuan R. Karpal Singh: Saya minta penjelasan daripada Menteri, bukan daripada dia. Apa standard ini? "Puki mak lu" ada standard? Itukah standard Ahli-ahli Barisan Nasional di dalam Dewan yang mulia ini (*Tepuk*).

Tuan Yim Chee Chong: Bolehkah Tuan di-Pertua membenarkan saya memberi penjelasan tentang standard DAP yang berlaku pada semalam? Apa yang berlaku semalam terhadap saya. Ini berkenaan dengan standard DAP.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, kena minta jalan daripada Yang Berhormat Menteri dahulu. (*Diganggu*) Yang Berhormat, beri Menteri jawab penjelasan Jelutong, ya. Sebentar Yang Berhormat, sabar.

Dato' Haji Abu Hassan bin Haji Omar: Tuan Yang di-Pertua, oleh kerana standard Ahli Yang Berhormat dari Barisan Nasional tinggi, saya benarkan. (*Tepuk*).

Tuan Yim Chee Chong: Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Semalam Bukit Bintang mengatakan saya tidak ada standard tetapi beliau tidak mengetahui bahawa orang yang dikatakan tidak standard itu adalah seorang giant killer yang mengalahkan

Presiden DAP (*Tepuk*) dalam Pilihanraya yang diadakan pada tahun 1990. Apa lagi mahu cakap! (*Ketawa*) Memang banyak, saya tidak puas hati semalam mengenai apa yang Ahli Yang Berhormat DAP cakap terhadap saya. Pada petang semalam di dalam Ucapan Penangguhan dari Yang Berhormat Seputeh, Saya.....

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, itu tidak ada kaitan.

Tuan Wong Wing On: (*Bangun*).

Tuan Yim Chee Chong: Ada kaitan dengan standard. Semalam saya katakan, minta duduk, saya belum habiskan lagi. Itu apakah standardnya?

Tuan Wong Wing On: Point of order, 36(1).

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, ada point of order.

Tuan Yim Chee Chong: Semalam saya katakan persidangan tidak cukup kuorum kemudian.....

Tuan Wong Wing On: (*Menyampuk*).

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, sebentar Yang Berhormat, duduk. Yang Berhormat 36(1).

Tuan Yim Chee Chong: 36(1) Apa itu?

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Itu berkaitan, ya.

Tuan Yim Chee Chong: Itu yang tidak ada standard. (*Ketawa*).

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Duduklah Yang Berhormat. (*Diganggu*) Dia sudah duduk. Yang Berhormat Menteri, ya sila jawab. Yang Berhormat Seremban diminta duduk.

Tuan Yim Chee Chong: Saya belum habiskan penjelasan saya.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Apa penjelasan Yang Berhormat?

Tuan Yim Chee Chong: Penjelasan tentang standard Ahli-ahli Yang Berhormat DAP yang berlaku semalam terhadap saya. Ini tentang standard. Menteri telah memberi peluang kepada saya untuk memberi penjelasan tentang apakah maknanya standard Ahli-ahli Yang Berhormat dari DAP.

Semalam ketika Ahli Yang Berhormat dari DAP memberi Ucapan Penangguhan, saya menunjukkan kepada Tuan Yang di-Pertua bahawa tidak cukup kuorum. Kemudian loceng pun dibunyikan. Kemudian cuma 18 orang Ahli Yang Berhormat sahaja dalam Dewan yang mulia ini.

Tuan Yang di-Pertua mengatakan kuorum itu adalah sebanyak 26 orang. Sesudah itu persidangan ditangguhkan.

Dr Tan Seng Giaw: (*Bangun*).

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Sebentar Yang Berhormat.

Tuan Yim Chee Chong: Tetapi apa yang berlaku kepada saya. Ahli-ahli dari DAP.....

Dr Tan Seng Giaw: Point of order.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Point of order berapa?

Dr Tan Seng Giaw: 36(1). Ini di luar daripada yang dibincangkan sekarang. Ucapan Penangguhan itu tidak kena-mengena dengan apa yang dibentangkan sekarang. Kita hendak dengar macam mana syarikat-syarikat diurus dengan baik, itulah yang dimaksudkan di sini. Bukan Ucapan Penangguhan dan perangai Seremban.

Tuan Yim Chee Chong: (*Menyampuk*).

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Sebentar Yang Berhormat.

Tuan Yim Chee Chong: Beri saya peluang untuk cakap tentang standard. Semalam saya tidak mengetahui Tuan Yang di-Pertua perhatikan atau tidak, sesudah sidang Parlimen ini ditangguhkan, semua Ahli-ahli Yang Berhormat dari DAP, dengan tanda yang tidak sopan, maki saya, katakan saya anjing buruan, "chong kow" dalam bahasa Tionghua.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Cukuplah Yang Berhormat.

Tuan Yim Chee Chong: Kata saya anjing buruan.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, cukup.

Tuan Yim Chee Chong: Itu yang tidak standard, tidak menghormati Standing Order.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat dari Seremban, cukup!

Tuan Yim Chee Chong: Yes?

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Cukuplah.

Tuan Yim Chee Chong: Cukupkah? Saya tengah hangat, Tuan Yang di-Pertua, oleh kerana standard Ahli-ahli Yang Berhormat dari DAP tidak ada standard, macam Ketua Pembangkang yang saya katakan ketua pembohong.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat Menteri.

Tuan Wong Wing On: Point of order.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Ya.

Tuan Wong Wing On: Tadi Ahli Yang Berhormat dari Seremban kata, Ketua Pembangkang ialah ketua pembohong.

Tuan Yang di-Pertua sudah membuat satu ruling 'Pembohong' tidak boleh dipakai kepada seseorang, peribadi. Ketua Pembangkang ialah seseorang. Dia boleh kata DAP pembohong, kita tidak boleh bahas tetapi sekarang dia tuju kepada seseorang, iaitu Ketua Pembangkang. Maka saya minta Tuan Speaker menjaga keadilan, minta dia tarik balik. 'Pembohong' tidak boleh digunakan kepada seseorang iaitu Ketua Pembangkang, tidak boleh, minta dia tarik balik.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat dari Seremban.

Tuan Yim Chee Chong:.....saya tidak dengar, mungkin ada cakap.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mengatakan pembohong, oleh kerana dia membohong Dewan yang mulia ini. *(Tepuk)* Pada tahun yang lalu, beliau mengatakan.....

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Sebentar Yang Berhormat, saya kena beri ruling.

Tuan Yim Chee Chong: Ruling apa itu, yang memihak kepada saya? *(Ketawa).*

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Ahli-ahli Yang Berhormat, kita minta Ahli-ahli Yang Berhormat mematuhi Peraturan Mesyuarat. Dan sebagaimana yang kita tahu ruling yang telah dibuat di Dewan ini bahawa menuduh individu dalam Dewan ini 'pembohong' adalah unparliamentary. Minta Yang Berhormat tarik baliklah.

Tuan Yim Chee Chong: Ini dikatakan tarik balik, saya pada kali yang lalu, saya katakan senang sahaja. Tetapi bohong ini, saya ingin menerangkan bahawa ini adalah bohong, saya tidak sebut nama.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, tidak payah ulas, minta tarik balik.

Tuan Yim Chee Chong: Ada seorang, dia kata Barisan Nasional memenangi kawasan Seremban dengan cara yang kotor, ini adalah bohong, menghina hasrat rakyat di kawasan Seremban.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, saya minta Yang Berhormat.....

Tuan Wong Wing On: 44(2). Saya minta Tuan Speaker mengeluarkan dia dengan menggunakan kuasa yang diberi kepada Tuan Speaker, iaitu:

"44(2). The Chair shall order any member whose conduct is grossly disorderly to withdraw immediately from the House....."

Tuan Speaker, saya minta keadilan di Dewan ini dijaga dengan sebaik-baiknya.

Tuan Haji Sukri bin Haji Mohamed: Saya melihat Hansard kelmarin, dalam rujukan tadi dia kata, Ahli-ahli daripada DAP ada mengatakan dia anjing dalam bahasa Tionghua. Saya tengok *Hansard* kelmarin tidak ada. Ini membohongi Dewan, Tuan Yang di-Pertua, dia cuba untuk membohongi Dewan. *Hansard* kelmarin daripada mukasurat 140, ini misleading, Tuan Yang di-Pertua, dan tidak berkaitan.

Tuan Wong Wing On: Belum tarik balik.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat duduk sebentar, saya hendak buat ruling, bagaimana saya hendak meminta dia untuk bekerjasama.

Yang Berhormat dari Seremban, saya mengulangi apa yang telah saya katakan, mintalah Yang Berhormat menarik balik perkataan itu kerana.....

Tuan Yim Chee Chong: Tarik balik perkataan apa itu?

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Kerana perkataan itu telah pun diputuskan di Dewan ini unparliamentary.

Tuan Yim Chee Chong: Tidak apa, tarik balik, saya boleh berucap di luar katakan membohong, dengan fakta-fakta yang membuktikan orang yang bohong. Saya tarik balik tidak mengapa, di Dewan ini, tetapi saya akan ulang di luar Dewan.

Saya ingin menjawab apa yang dikatakan oleh Yang Berhormat tadi.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: (*Bangun*).

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, tidak ada lagi, Parit Sulong yang bangun ini, point of order.

Tuan Yim Chee Chong: Point of order berapa itu?

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Tuan Yang di-Pertua, oleh kerana Tuan Yang di-Pertua telah membuat ruling bahawa perkataan 'membohong' tidak boleh ditujukan kepada mana-mana individu, sewaktu Ahli dari Jelutong membahaskan Rang Undang-undang ini, dua hari yang lalu, tiga kali menggunakan perkataan 'membohong'. Saya minta dia tarik balik. (*Tepuk*).

Beberapa Ahli DAP: (*Menyampuk*).

Tuan Ruhanie bin Ahmad: Terhadap Perdana Menteri dan beberapa orang lagi. Tolong tarik balik. Saya minta tarik balik. You check the *Hansard*, tengok betul-betul.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Parit Sulong minta duduk. Seremban duduk. Ahli-ahli Yang Berhormat, saya memperingatkan, apabila perkara itu berlaku, diminta Ahli-ahli Yang Berhormat bangun untuk point of order. Perkara itu sudah berlalu, kita minta immediately perkara itu berlaku, bangun. Saya minta Yang Berhormat Menteri untuk meneruskan jawapan.

Dato' Haji Abu Hassan bin Haji Omar: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih. Sebab Ahli Yang Berhormat dari Bukit Bintang menuduh seorang yang lain tidak mempunyai standard, kemudian oleh kerana seorang Ahli Yang Berhormat yang lain, iaitu Yang Berhormat dari Jelutong pun tidak ada standard, jadi itu makin kacau Dewan ini. Kalau ada standard semua, Dewan ini tidak begini rupa. Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua, salah satu perkara yang juga telah ditimbulkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Bukit Bintang ialah mengenai tuduhan beliau terhadap kelakuan pegawai-pegawai dan kakitangan Pejabat Pendaftar Syarikat.

Seperti pegawai-pegawai dan kakitangan Kerajaan yang lain, pegawai-pegawai dan kakitangan pejabat itu juga hendaklah mematuhi semua undang-undang Kerajaan dan pihak saya sentiasa mengawasi perjalanan di pejabat berkenaan, bukan sahaja ke atas pegawai dan kakitangan pejabat itu, tetapi ke atas semua pekerja di Kementerian seperti juga Menteri-menteri yang lain, Menteri Barisan Nasional yang bertanggungjawab, yang mempunyai standard yang tertentu. Sekiranya terdapat sebarang kesalahan, dia akan disiasat dan tindakan sewajarnya akan diambil sepertimana yang telah ditegur oleh Ahli Yang Berhormat dari Kepong sebentar tadi. Saya beri jaminan bahawa tindakan akan diambil terhadap mana-mana pegawai dan kakitangan yang menyeleweng, yang menyalahi peraturan dan undang-undang.

Tuan Yang di-Pertua, saya juga mengucapkan terima kasih di atas cadangan Ahli Yang Berhormat dari Jerai supaya satu unit nasihat diwujudkan untuk membantu peniaga-peniaga supaya faham tentang undang-undang syarikat. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat dan Dewan yang mulia ini, semua Pejabat dan Bahagian di bawah Kementerian, termasuk Pejabat Pendaftar Syarikat, sama ada di ibu pejabat di Kuala Lumpur ataupun di pejabat-pejabat cawangan di peringkat negeri, mempunyai satu unit maklumat di mana sesiapa pun boleh mendapat nasihat tentang perkara-perkara di bawah undang-undang yang ditadbir. Saya juga ingin memaklumkan kepada Ahli Yang Berhormat dari Jerai yang telah mengesyorkan supaya Kementerian hendaklah mengawasi syarikat-syarikat usahasama, bahawa pejabat Pendaftar Syarikat melalui Unit Penguatkuasaannya, sentiasa memeriksa dan mengawal semua syarikat-syarikat yang berdaftar dengannya untuk memastikan supaya syarikat-syarikat itu menjalankan urusan-urusan mengikut Peraturan-peraturan Syarikat dan Akta Syarikat.

Tuan Yang di-Pertua, tentang nasihat Ahli Yang Berhormat dari Jerai supaya Kementerian menjaga penubuhan syarikat yang banyak oleh orang-orang yang tertentu dan menjualkannya sebagai satu perniagaan, ingin saya memberitahu bahawa Pendaftar Syarikat tidak mempunyai kuasa untuk menghalang mana-mana orang dari menubuhkan syarikat baru jika proses penubuhan telah dipatuhi. Namun begitu, setelah sebuah syarikat ditubuhkan, semua peruntukan Akta Syarikat mesti dipatuhi termasuk perantikan juruaudit, penyediaan akaun, serahsimpan penyata tahunan dan sebagainya. Di samping itu Pendaftar Syarikat juga mempunyai kuasa untuk.....

Dr Tan Seng Giaw: Minta penjelasan.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Hendak beri jalan atau tidak?

Dato' Haji Abu Hassan bin Haji Omar: Buat baik-baik ya? Tidak apa.

Dr Tan Seng Giaw: Saya mesti baik-baik. Tidak ada yang tidak baiknya. Semuanya itu adalah budi bahasa. Tidak payah takut. Tuan Yang di-Pertua, bolehkah Yang Berhormat menjelaskan sama ada ketiga-tiga syarikat yang kena-mengena dengan Menteri Tenaga, Telekom dan Pos ini iaitu Advance Computer, Clearway dan S.B. Management, ketiga-tiga syarikat ini adakah siasatan ataupun tindakan diambil daripada Menteriannya, bukan daripada ACA, untuk menyiasat sama ada ketiga-tiga syarikat ini ditubuhkan mengikut cara-cara dan undang-undang yang ditetapkan seperti yang ada pada hari ini. Itu penting. Setahu saya hanya ACA yang mengambil tindakan, tetapi Menteriannya, mungkin oleh kerana ia adalah Kementerian yang baru, tidak mempunyai penguatkuasaan yang cukup dan mungkin tidak mampu untuk menjalankan tugas seperti ini.

Dato' Haji Abu Hassan bin Haji Omar: Tuan Yang di-Pertua, perkara yang ditimbulkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kepong telah pun dijelaskan, iaitu perkara berkaitan dengan tiga syarikat ini adalah di dalam siasatan Badan Pencegah Rasuah, dan apa juga maklumat yang diperlukan oleh Badan Pencegah Rasuah akan diberi oleh Pendaftar Syarikat kepada pihak yang berkenaan. Oleh itu, kalau Ahli Yang Berhormat hendak tanya saya berkenaan apakah penyiataan yang dibuat oleh Pendaftar Syarikat terhadap ketiga-tiga syarikat yang berkenaan, maka syarikat-syarikat yang berkenaan ditubuhkan mengikut peraturan-peraturan syarikat, mengikut apa yang ada di dalam undang-undang dan peraturan. Jadi, dari segi kami, apa juga maklumat yang dikehendaki kita akan serahkan kepada Badan Pencegah Rasuah.

Tuan Yang di-Pertua, seterusnya Ahli Yang Berhormat dari Bukit Bintang telah menyentuh tentang syarikat \$2.00 dan juga mencadangkan supaya Kerajaan menghalang syarikat \$2.00. Mengikut undang-undang, sesiapa sahaja boleh menubuhkan sesebuah syarikat bagi tujuan-tujuan yang tertentu, sama ada modal syarikat ialah \$2.00 ataupun \$1 juta atau lebih. Sekiranya tujuan seseorang peniaga ialah untuk menipu, had modal minima tidak ada relevan dan tidak akan menjadi halangan. Orang ramai seharusnya menjalankan pemeriksaan sendiri sebelum melaksanakan apa-apa kontrak dengan sesebuah syarikat itu.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat dari Batang Lupa telah menyentuh mengenai perkataan "Holdings", yang mana tidak boleh digunakan bagi syarikat-syarikat yang tertentu. Ingin saya memaklumkan iaitu perkataan "Holdings" lazimnya digunakan oleh sesuatu syarikat dalam satu rangkaian atau kumpulan syarikat-syarikat, dan syarikat yang dipanggil "Holdings" itu mengawal syarikat-syarikat yang lain. Halangan untuk

menggunakan perkataan "Holdings" hanyalah kepada syarikat baru yang ingin ditubuhkan dan belum lagi mempunyai rangkaian syarikat-syarikat.

Mengenai perkara yang ditimbulkan oleh Ahli Berhormat yang sama iaitu Batang Lupa, bagi seseorang minority shareholder, untuk mendapatkan pembelaan dan diperkatakan tidak ada peruntukan untuk berbuat demikian, suka saya maklumkan iaitu sekiranya seseorang minority shareholder yang merasa aggrieved, dengan izin, Tuan Yang di-Pertua, tentang tindak-tanduk pihak majoriti, Akta Syarikat mengadakan beberapa peruntukan untuk membolehkan shareholder yang berkenaan mencari kebetulan ataupun mendapatkan relief ataupun mendapatkan penyelesaian. Umpamanya, seorang pemegang saham minority boleh mendapat civil remedy, dengan izin, daripada Mahkamah di bawah Seksyen 181 atau boleh memohon kepada Menteri untuk melantik seorang penyasat bagi menyasat perkara-perkara yang diadukan.

Tuan Yang di-Pertua, lagi satu saranan yang telah disampaikan oleh Ahli Yang Berhormat dari Tuaran ialah berkenaan dengan memproses yang diperkatakan lewat. Saya telah menjelaskan perkara ini sebentar tadi dan usaha-usaha sedang dibuat bagi mempercepatkan semua proses di Pejabat Pendaftar Syarikat. Bagi permohonan untuk memproses nama syarikat yang tertentu, ianya hanya mengambil dua minggu sahaja. Apa-apa kelewatan yang berlaku adalah disebabkan, pertamanya, oleh nama-nama yang ditolak kerana tidak sesuai untuk diluluskan, firma yang menguruskan pendaftaran sesebuah syarikat itu tidak menjalankan tugasnya dengan sempurna di mana dokumen-dokumen terdapat kesilapan-kesilapan berlañu dan ada pertanyaan-pertanyaan

yang tertentu. Inilah yang menyebabkan Kerajaan bagi mengadakan satu peraturan supaya semua setiausaha-setiausaha syarikat mempunyai kelayakan-kelayakan yang tertentu.

Tuan Yang di-Pertua, setakat ini sahajalah yang saya ingin jelaskan tentang perkara-perkara yang telah dibangkitkan oleh.....

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad:
(Bangun)

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Parit Sulong bangun. Hendak minta penjelasan?

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Tuan Yang di-Pertua, sewaktu perbincangan saya membangkitkan satu perkara iaitu mengenai konsep time-sharing yang khususnya mengenai apartment dan saya bertanya sejak konsep time-sharing ini diketengahkan di negara ini sudah berlaku atau tidak mana-mana consumer yang membeli product itu ditipu oleh pihak yang mengendalikan perniagaan tersebut. Minta penjelasan daripada Yang Berhormat Menteri. Terima kasih.

Dato' Haji Abu Hassan bin Haji Omar: Tuan Yang di-Pertua, saya telah memberi penjelasan sebentar tadi, iaitu Kementerian ada menerima aduan dari masa ke semasa berkaitan dengan skim-skim kongsi-masa ataupun time-sharing, dengan izin, dan hasil daripada aduan-aduan yang berkenaan kita telah membawa satu syarikat ke mahkamah dan mahkamah telah menjatuhkan hukuman kepada syarikat yang berkenaan, iaitu Magnacasa Sdn. Bhd. dan oleh sebab perkara ini penting kepada pengguna-pengguna dan juga kepada mereka yang ingin mendapatkan kemudahan-kemudahan, maka itulah sebabnya seksyen 84 Akta Syarikat dipinda untuk menjelaskan bahawa semua skim kongsi-masa adalah tertakluk kepada seksyen 84, Akta

berkenaan, iaitu untuk mengemukakan prospektus dan mengadakan surat amanah yang tertentu dan ada panduan-panduan yang perlu dipatuhi sebelum melaksanakan tugasnya.

Sebagaimana yang saya perkatakan ini, semua syarikat-syarikat yang berkenaan hendaklah mematuhi peraturan ini selewat-lewatnya pada 31hb Disember, 1992. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah kepada Majlis bagi diputuskan. Masalahnya ialah bahawa Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Rang Undang-undang dibacakan kali yang kedua dan diserahkan kepada Dewan sebagai Jawatankuasa.

(Timbalan Yang di-Pertua
mempengerusikan Jawatankuasa)

Fasal 1 hingga 41 diperintahkan jadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Rang Undang-undang dilaporkan dengan tidak ada pindaan: dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan.

RANG UNDANG-UNDANG DADAH BERBAHAYA (PINDAAN)

Bacaan Kali Yang Kedua dan Ketiga

5.44 ptg.

Setiausaha Parlimen Kementerian Dalam Negeri (Tuan Ong Ka Ting): Tuan Yang di-Pertua, saya memohon mencadangkan bahawa suatu Rang Undang-undang bernama suatu Akta bagi meminda Akta Dadah Berbahaya 1952 dibaca bagi kali yang kedua sekarang.

Tujuan Rang Undang-undang ini ialah untuk meminda seksyen 2 kepada Akta Dadah Berbahaya 1952. Dengan ringkasnya, suka saya menerangkan bahawa pindaan ini adalah bertujuan untuk mengatasi masalah tafsiran dari segi kuantiti yang boleh didapati daripada tumbuh-tumbuh cannabis yang berbeza dari jenis ke jenis. Pindaan ini perlu dibuat kepada takrif cannabis bagi mengelakkan pertikaian yang boleh timbul mengenai kuantiti resin yang didapati dalam tumbuhan cannabis.

Pada masa ini, takrif cannabis di bawah seksyen 2 Akta Dadah Berbahaya 1952 berbunyi seperti berikut:

‘“Cannabis” means any part of any plant of the genus cannabis from which the resin has not been extracted by whatever name it may be designated.’

Semenjak kebelakangan ini telah wujud beberapa masalah pentakrifan berhubung dengan jumlah resin yang telah dikeluarkan yang bukan hanya membabitkan masalah pencerakinan tetapi juga tentang tujuan Parlimen yang sebenarnya.

Keraguan juga telah timbul kerana berbangkit persoalan sama ada sebelum cannabis dianggap sebagai dadah berbahaya, perlu resin terlebih dahulu tidak dikeluarkan sama sekali ataupun tidak dikeluarkan secara substantial. Jabatan Kimia yang menjalankan pencerakinan ke atas tumbuhan bagi tujuan pendakwaan di mahkamah hanya boleh memperakui dengan pastinya bahawa terdapat resin yang substantial dan juga boleh mengesahkan resin telah dikeluarkan jika tindakan mengeluarkan resin telah dibuat oleh Jabatan itu sendiri. Sebaliknya Jabatan itu tidak dapat mengesahkan dengan pasti sama ada resin telah pernah diekstrak dan jika ya, apakah kuantiti resin yang telah dikeluarkan sebelum tumbuhan itu dihantar kepada mereka bagi tujuan pencerakinan. Ketidakbolahan menge-

sahkan ini adalah kerana beberapa sebab, di antaranya tidak diketahui apakah asal usul dan jenis tumbuhan dan juga tiadanya data penyelidikan tentang jumlah resin yang terdapat dalam cannabis itu.

Jumlah resin yang terdapat dalam mana-mana jenis tumbuhan cannabis akan tertakluk kepada beberapa variables, dengan izin, seperti jenis tanah, lokasi, suhu serta kelembapan yang terdapat pada sesuatu kawasan di mana pokok-pokok berkenaan ditanam dan keadaan tumbuhan sebelum pencerakinan dibuat atas sebab-sebab di atas sama ada resin telah dikeluarkan ataupun berapa banyak telah dikeluarkan adalah faktor relatif.

Untuk mengatasi masalah ini, adalah difikirkan wajar supaya diadakan satu peruntukan yang boleh mengelakkan keraguan yang timbul mengenai tafsiran perkataan “cannabis”. Dengan adanya tafsiran baru ini, maka memadailah jika terdapat resin di tumbuhan tersebut tanpa mengambilkira jumlah yang telah dikeluarkan.

Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan.

Setiausaha Parlimen Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat (Tuan Yong Khoo Seng): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Ahli-ahli Yang Berhormat, masalah di hadapan Majlis iaitu suatu Akta untuk meminda Akta Dadah Berbahaya 1952 dibacakan kali yang kedua sekarang dan terbuka untuk dibahas. Jelutong.

5.47 ptg.

Tuan R. Karpal Singh (Jelutong): Terima Kasih, Tuan Speaker.

Tuan Speaker, apabila Setiausaha Parlimen Kementerian Dalam Negeri tadi membentangkan Akta ini untuk meminda Akta Dadah Berbahaya 1952, beliau menyatakan antara lain tujuannya adalah untuk mengatasi apa yang keadaan sekarang bagi definisi cannabis dalam seksyen 2, Akta Dadah Berbahaya 1952.

Itu tidak benar. Apa yang benar adalah ini, oleh kerana baru-baru ini satu kes telah diputuskan oleh Mahkamah Agung khasnya pada 24hb April 1992, lebih kurang 3 bulan lalu. Kes itu adalah kes Loo Kek Leong melawan Tuan Pendakwaraya ada dilapor dalam, dengan izin, 1992/3CLJ page 1,132 dan, dengan izin, saya baca dalam bahasa Inggeris apa ada terkandung dalam laporan ini.

Saya baca the head notes:

"In this case, the appellant was charged at the High Court Alor Setar for trafficking in cannabis. He was convicted and sentenced to death. The point in question, a short comparatively noble point, arose in connection with the definition of "cannabis" in the Dangerous Drugs Act 1952, with reference to the evidence of the chemist in this case".

Dan ini adalah diputuskan oleh Yang Arif Tuan Hakim Mahkamah Agung:

- "(1) The fairer interpretation of the definition clause of "cannabis" ought to be that the resin should have been substantially extracted but not necessarily without a trace in the residue and not necessarily that the same should have been completely extracted, so that the plant material in any particular case for all practical purposes ceases to amount to such a dangerous drug a harm less substance.

- (2) In view of the evidence of the chemist, the benefit of the doubt as to whether the resin has been so substantially extracted ought to be given to the appellant.
- (3) Bearing in mind the benefit of doubt mentioned above, the appellate court was not satisfied in this case that the prosecution has proved beyond reasonable doubt that the cannabis involved in this case was of the genus cannabis as defined by the Act as alleged by the chemist in question".

Oleh kerana, Tuan Speaker, apa yang ada diputuskan oleh Mahkamah Agung dalam kes ini, itu tujuan Akta ini—tujuan untuk mengeneipkan apa yang ada diputuskan oleh Mahkamah Agung dalam negara ini, bukan tujuan yang ada diberi oleh Setiausaha Parlimen tadi.

Tuan Speaker, dalam negara kita sekarang ada lebih kurang 280 orang yang ada disabit oleh Mahkamah-mahkamah Tinggi dalam negara kita di bawah Seksyen 39b dan hukuman mati ada dijatuhkan atas mereka. Dan 280 orang ini menunggukan sekarang ini pelaksanaan hukuman mati di penjara-penjara dalam negara kita. Sebahagian besar daripada 280 orang ini adalah kes-kes mengenai kanabis. Tetapi dulu daripada Tuan Speaker, saya tuju kepada tajuk itu, adakah ini betul? Definisi "kanabis" ada di dalam Akta Dadah Berbahaya semenjak tahun 1952. Sekarang 1992. Pindaan ini ada dibuat 40 tahun selepas Akta Dadah Berbahaya telah dilulus bukan oleh Parlimen pada masa itu, oleh kerana tidak ada Parlimen, tetapi oleh Legislative Assembly. Cara Kerajaan ini ada dalam sejarah negara kita, Tuan Speaker, apabila satu keputusan ada diputus oleh Mahkamah-mahkamah dalam negara kita di mana Kerajaan boleh berkas balik, menangkap balik seseorang yang ada dibebaskan oleh Mahkamah atas pertuduhan, cara itu ada digunakan. Banyak kes, Tuan

Speaker. Dalam kes dadah pun, di mana orang yang ada disabit, ada dipertuduh dan selepas pembicaraan ada dibebaskan tetapi beliau ada ditangkap. Baru-baru ini ada dua orang di Melaka, lebih kurang sebulan dulu daripada ini, yang ada menjalani satu perbicaraan kerana dipertuduh mengedar dadah yang mana dadah itu adalah sejenis kanabis, ditangkap dan ditahan semula seperti di bawah peruntukan dalam ISA dan ini adalah di bawah the Dangerous Drugs (Special Preventive Measures) Act 1985. Dia tidak ada perbicaraan. Menteri Dalam Negeri ada kuasa seperti yang terdapat dalam ISA untuk menahan seorang tanpa perbicaraan selama dua tahun dan dua tahun itu boleh dilanjutkan indefinitely, Tuan Speaker. Jadi cara ini ialah untuk mengeneipkan apa yang ada diputuskan oleh Mahkamah Agung dalam negara ini.

Banyak kali dalam masa dulu, dalam sejarah negara ini cara ini diikuti seperti dalam tahun 1978, dalam kes Teh Cheng Poh lawan Pendakwaraya—satu kes di bawah ISA dan satu kes di bawah the Essential (Security Cases) Regulations 1975 yang telah dibuat oleh Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong masa itu. Pada masa itu ada dikatakan bahawa Yang di-Pertuan Agong ada kuasa di bawah Artikel 150(1) Perlembagaan Persekutuan. Kes itu ada dibawa ke Majlis Privy dan masa itu ada peruntukan dalam Undang-undang kita untuk membawa satu kes ke Majlis Privy, yang sekarang tidak ada, selepas tahun 1982 tidak ada 'avenue' itu. Tetapi dalam kes itu di sini, dalam Mahkamah Persekutuan, ketiga-tiga Hakim were unanimous in stating bahawa peruntukan-peruntukan dalam the Essential (Security Cases) Regulations itu ada sah, mengikut undang-undang, mengikut peruntukan Artikel 150(2) Perlembagaan Persekutuan. Itu dijatuhkan oleh Mahkamah Persekutuan. Kes itu dibawa ke Majlis Privy. Di Majlis Privy di sana Tuan Speaker, lima Hakim (Law Lords)

menjatuhkan ruling ini iaitu peruntukan-peruntukan dalam Essential (Security Cases) Regulations tidak sah, tidak sah oleh kerana Yang di-Pertuan Agong tidak ada kuasa, tidak ada kuasa untuk memperbuat Regulations itu. Dalam kes itu malangnya apa yang ada dihukum oleh Majlis Privy adalah begini: "Appeal allowed, conviction and sentence set aside, but with a re-trial order" (perbicaraan semula).

Tuan Speaker, jikalau saya tidak silap, Majlis Privy menjatuhkan keputusan itu dalam bulan Disember dan saya ingat 22hb Disember, 1978 dan jikalau saya tidak silap pada Januari, 1979 di Dewan yang mulia ini, Parlimen dan Kerajaan khasnya membawa satu Akta untuk mengeneipkan apa yang dijatuhkan oleh the highest Court in the land iaitu the Privy Council masa itu dan selepas perbicaraan semula, Teh Cheng Poh itu telah digantung. Adakah ini betul, Tuan Speaker? Kerajaan harus terima, bukan terima juga tetapi harus menghormati apa yang ada diputus oleh Mahkamah Agung dalam negara ini. Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kita, Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri kita seringkali ada menyatakan, dengan izin: "We respect the decisions of the courts. The decisions of the courts have gone against us", dengan izin, "but we respect the decisions of the court". Adakah ini respecting the decisions of the court, dengan izin? Apabila satu keputusan yang diberi oleh Mahkamah Agung tidak boleh diterima oleh Kerajaan, datang ke sini, membawa satu pindaan untuk mengeneipkan apa yang ada diputuskan oleh Mahkamah Agung. Tuan Speaker, sepertimana yang saya menyatakan tadi, selama 40 tahun Akta ini, ada terwujud sampai hari ini atau barangkali dua tiga, minggu lepas ini, baru sahaja Peguam Negara—suddenly there is a flash of light in his head, dengan izin—ada apa yang tentu dia membetulkan. Apa sikap, apa standard Peguam Negara ini, Tuan Speaker? (*Tepuk*) Adakah dia standard?

Jikalau apa yang ada dibawa di sini sekarang, jikalau masa dulu tidak boleh masuk dalam akal Peguam Negara ini dan Peguam Negara lain yang dulu daripada dia, lagi baik dia letak jawatan. Peguam Negara ini, Tan Sri Abu Talib dalam kes D.P. Vijandran – saya kembali ke D.P. Vijandran dalam kes itu, memadamkan apa yang benar, masa itu 11 pita video ini ada dalam milik polis, 2,000 gambar-gambar lucu dan negatifnya ada dalam milik Peguam Negara, the highest legal officer of the land, number one legal officer of the land. Apa dia buat apabila fail ini ada dihantar kepada dia? Jikalau kami teliti apa jadi dalam skandal itu, dalam tahun 1989 di sini, dari kerusi Jelutong, saya ada buat satu tuduhan atas seorang yang duduk di atas Kerusi itu. Kelmarin saya cakap, lebih baik kerusi itu dibakar. Tuduhan ini adalah ini, Tuan Speaker jadi pelakon dalam video lucu itu....

Tuan Haji Badruddin bin Amiruldin: (*Bangun*)

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, sebentar ya, ada yang bangun. Point of orderkah atau penjelasankah?

Tuan Haji Badruddin bin Amiruldin: Point of order, Tuan Yang di-Pertua, 36(1). Apa kena-mengena Kerusi Tuan Speaker dengan cannabis yang kita bincang ini? Minta penjelasan, point of order. Bercakap itu betul-betullah, jangan pergi jauhlah.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat dari Jelutong, minta ambil perhatian kerana kes Vijandran itu berkaitan dengan Peguam Negara, tetapi bukan berkaitan dengan dadah. Kalau Yang Berhormat hendak bercakap dengan Peguam Negara berkaitan dengan Akta Dadah ini, kita bolehkan, tetapi tidak berkaitan.

Tuan R. Karpal Singh: Tuan Speaker, ini mengenai kuasa Peguam Negara dan kuasa yang ada dipegang oleh Peguam Negara adalah bagi semua kes-kes.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Ya, kita tahu tetapi kita membincangkan tentang Akta Dadah Berbahaya....

Tuan R. Karpal Singh: Ya, tetapi apa yang jadi di sini, mengeneipkan apa yang dihukum.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Jadi, tentang conduct Peguam Negara itu mesti dikaitkan dengan Akta Dadah Berbahaya walaupun dia ada berkaitan dengan Akta ini....

Tuan R. Karpal Singh: Ini polisi, Tuan Speaker.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): ...dan berkaitan dengan video lucu itu, tolonglah saya minta dihentikan.

Tuan R. Karpal Singh: Why is everybody afraid of this video lucu? (*Ketawa*)

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, kita sudah membincangkan tentang itu banyak kali, saya mintalah.

Tuan R. Karpal Singh: Tidak boleh masuk dalam akal, jikalau sebut ini terus under the table, kerana apa?

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Teruskan, Yang Berhormat.

Tuan R. Karpal Singh: Boleh teruskan. Maruah negara ini....

Dr Kua Kia Soong: Minta penjelasan.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Petaling Jaya minta penjelasan.

Tuan R. Karpal Singh: Ya, boleh, boleh. Minta lagi (*Ketawa*)

Dr Kua Kia Soong: Tuan Yang di-Pertua, saya hendak minta penjelasan daripada Ahli dari Jelutong oleh sebab saya tidak setuju dengan apa yang ditimbulkan oleh Ahli dari Jerai oleh sebab dia tak ada lateral thinking apa yang digalakkan oleh Kerajaan dan Perdana Menteri. Saya hendak tahu pertalian dan perhubungan antara Rang Undang-undang ini untuk meminda Akta Dadah berbahaya dan tindak-tanduk Peguam Negara seperti apa yang disebutkan oleh ahli dari Jelutong, seperti pada tiap-tiap kes di mana ada loopholes, Peguam Negara (Attorney-General) cover-up. Pertalian antara itu dengan kes video lucu. Itu saya hendak tanya.

Tuan R. Karpal Singh: Bukan kes video lucu sahaja, tetapi banyak kes-kes lain di mana salahguna kuasa oleh Peguam Negara. Tetapi this case focusses the national attention atas satu isu. Oleh itu, apa yang hendak dibongkar oleh DAP dan apa yang dipertahankan oleh Peguam Negara dan Perdana Menteri yang berbohong, Peguam Negara (A-G) berbohong, Perdana Menteri berbohong, Timbalan Perdana Menteri Dalam Negeri berbohong. Ini bukan unparliamentary, ini justifikasi....

Tuan Yim Chee Chong: Tuan Yang di-Pertua....

Tuan R. Karpal Singh: Bukan unparliamentary.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Sebentar ya!

Tuan R. Karpal Singh: Dia kena tanya, point of orderkah, apakah....

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Point of orderkah atau penjelasan?

Tuan R. Karpal Singh: macam gila berdiri macam ini, I have no time for him! (*Ketawa*)

Tuan Yim Chee Chong: (*Menyampuk*)

Tuan R. Karpal Singh: We have got a clown in the House. I have got no time for him!

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, point of order atau penjelasan?

Tuan R. Karpal Singh: Point of order atau penjelasan? Don't be a clown!

Tuan Yim Chee Chong: Point of order.

Tuan R. Karpal Singh: Ini lawyer, it is disgrace, this chap.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, duduk sebentar. Ya, Seremban.

Tuan Yim Chee Chong: Tadi sudah dikatakan tak boleh kata orang ini bohong, orang itu bohong. Apakah buktinya bohong?

Tuan R. Karpal Singh: Tuan Speaker, point of order apa ini?

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Ini memang ada dalam point of order, tetapi kita hendak tahu ke berapa?

Tuan Yim Chee Chong: 36(6), sangkaan jahat.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Sangkaan jahat atau perkataan bohong, yang mana satu?

Seorang Ahli DAP: Dia tak tahu apa!

Dr Kua Kia Soong: Point of order. Tuan Yang di-Pertua, mengenai adab ahli-ahli yang tidak bercakap. Saya ada belajar psychiatry (*Ketawa*) dan saya sudah observe ahli itu....

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat!

Dr Kua Kia Soong: dan saya rasa itu ada satu kes yang mengelirukan saya, kelakuannya macam otak tak centre.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, ini bukan point of order.

Tuan Yim Chee Chong: Minta tarik balik.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat....

Tuan Shahidan bin Kassim: Tuan Yang di-Pertua, saya tak mahu bergaduh, tetapi saya minta di bawah 36(4), biadap perkataan itu. Saya tidak mahu bergaduh, saya tak mahu bercakap apa pun di Parlimen ini, saya orang baik. Jelutong kata saya orang baik, sekarang orang minta tarik balik. Walaupun kepada kawan-kawan saya, saya minta tarik balik perkataan 'tak centre', sebab mungkin perkataan itu pergi balik kepada orang yang berkata itu.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, apa yang hendak ditarik balik?

Tuan Shahidan bin Kassim: Unparliamentary – 36(4), tak centre, bohong, semua itu di bawah 36(4), perkataan-perkataan biadap di dalam Parlimen tak boleh digunakan.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Jelutong atau Petaling Jaya?

Tuan Shahidan bin Kassim: Kedua-dua saya minta tarik balik.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang mana satu?

Tuan Shahidan bin Kassim: Sebab saya hendak Parlimen ini berbincang dengan baik dan teratur, sebab saya hendak jadi orang baik sekarang. Jangan sampai saya jadi jahat balik, ingat! I will go for the worse!

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, sebentar. Yang Berhormat Arau, saya hendak tanya ini, yang hendak ditarik balik ini yang mana satu, Jelutong atau Petaling Jaya?

Tuan Shahidan bin Kassim: Yang pertama, saya minta perkataan 'tidak centre' dituduh kepada kawan saya, sebab perkataan 'tak centre' tak boleh, walaupun doktor ini doktor gilalah, boleh cakap macam ini saya rasa.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Betul, betul!

Tuan Shahidan bin Kassim: Yang keduanya, hanya doktor gila yang boleh menuduh orang yang tak pernah dia check. You pernah check dia kah? Kemudian, saya minta perkataan 'bohong', saya minta Jelutong, saya tabik, tarik balik perkataan 'bohong' secara terhormat di Parlimen ini, okay? 36(4).

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: (*Bangun*)

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Ya, Pasir Mas.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Saya serupa dengan Arau, sebab angin saya sudah naik ini. Saya minta Tuan Yang di-Pertua bertegas.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, duduklah.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Kurang ajar betul lah.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat Jelutong, saya ingat kita kena gunakan Peraturan Mesyuarat....

Tuan Chor Chee Heung: (*Bangun*)

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, sebentar. Bukan mengenai assumptionkah atau apa, tetapi perkataan 'bohong' itu memang kita katakan unparliamentary. Kita kena tarik balik, minta ya!

Tuan R. Karpal Singh: Itu tidak apa, boleh tarik balik dan boleh diganti dengan perkataan lain, tetapi the effect serupa juga, itu tak payah, boleh.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat boleh tarik balik.

Tuan R. Karpal Singh: Bolah, saya tarik balik.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, sebentar....

Tuan R. Karpal Singh: dan apa yang ada dikatakan oleh Perdana Menteri, Peguam negara tidak benar, boleh?

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Perkataan 'bohong' sudah ditarik balik ya?

Tuan R. Karpal Singh: Saya tarik balik, tak apa.

Tuan Chor Chee Heung: Satu lagi, saya minta perkataan yang digunakan oleh Petaling Jaya itu ditarik balik.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Apa perkataan yang digunakan oleh Petaling Jaya itu?

Tuan Chor Chee Heung: Minta dia tarik balik dahulu.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Saya tak dengar apa perkataan yang dia gunakan itu? Duduk, Jelutong. Petaling Jaya gunakan apa perkataannya itu?

Dr Kua Kia Soong: Tuan Yang di-Pertua....

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Sebentar, Yang Berhormat. Apa Yang Berhormat dari Alor Setar?

Dr Kua Kia Soong: verb, noun, phrase pun dia tak tahu.

Tuan Chor Chee Heung: Tuan Yang di-Pertua, tadi Petaling Jaya kata kawan di sebelah situ 'tak centre', ini memang biadap di bawah 36(4). Saya minta Tuan Yang di-Pertua buat satu ruling, tadi Jelutong sudah tarik balik, dia pun (Petaling Jaya) sama juga.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Apa perkataan-perkataan dia itu?

Tuan Chor Chee Heung: 'Tak centre', takkan tak tahu kot! (*Ketawa*)

Dr Kua Kia Soong: Tuan Yang di-Pertua, 'tak centre' bukan unparliamentary. 'Tak centre' adalah satu phrase, 'pembongong' adalah satu noun, 'berbongong' adalah satu verb.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Cuba Yang Berhormat jelaskan apa erti perkataan itu?

Dr Kua Kia Soong: Itu terpulang kepada saya, apa yang saya kata ada dalam rekod. Sama ada apa yang saya kata adalah unparliamentary atau tidak, terpulang kepada Tuan Yang di-Pertua.

Seorang ahli: Babi!

Tuan Wong Wing On: Ini suara Pasir Mas. Minta dia tarik balik.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, duduk. Dia tak kata 'babi' kepada siapa. Yang Berhormat Jelutong, teruskan.

Tuan Wong Wing On: Tuan Speaker, mesti tarik balik.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, dia tak ada tujukan kepada siapa.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Saya tak sebut.

Tuan Wong Wing On: You are not a man...

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat Kampar, sabar ya, dia tak ada tujukan kepada sesiapa.

Tuan Wong Wing On: Bukan, perkataan itu membawa bau perkauman. Semua orang tahu ada berbau perkauman, tidak boleh – unparliamentary, perkauman di Dewan yang mulia ini, tak boleh.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, saya tidak tahu apa kaitan perkataan itu dengan perkauman. Yang Berhormat, saya sudah putuskan, dia tak ada tujukan kepada siapa-siapa, jadi saya rule, tak ada apa. Minta Jelutong teruskan.

Tuan Wong Wing On: Okaylah, ada katak di Dewan ini, katak yang lompat sini, lompat sana.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, sudahlah. Ya, Alor Setar lagi.

Tuan Chor Chee Heung: Tuan Yang di-Pertua, saya percaya Petaling Jaya tidak tarik balik lagi, sebab dalam konteks komennya dia telah mengatakan kata dahulu, dia pernah mengaji psychiatry memanglah kalau dia kata 'otak tak centre' bermaknalah orang yang gila. Walaupun dia doktor gila (*Ketawa*) kita mahu dia tarik balik dahulu, Tuan Yang di-Pertua, kalau tidak, kita tidak akan berhenti.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, perkataan-perkataan yang digunakan itu membawa maksud 'orang gila'.

Seorang Ahli: Tidak ada!

Tuan Yim Chee Chong: Ini bermakna 'orang gila'.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Sudahlah Yang Berhormat. Ya, Jelutong teruskan.

Tuan R. Karpal Singh: Apa yang saya kata tadi Tuan Speaker, dalam kes D.P. Vijandran, peranan Peguam Negara, peranan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan peranan Timbalan Menteri Dalam Negeri....

Tuan Yim Chee Chong: (*Bangun*)

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Ada apa Yang Berhormat?

Tuan Yim Chee Chong: Tuan Yang di-Pertua, saya minta Petaling Jaya tarik balik.

Tuan R. Karpal Singh: Tuan Speaker,.....

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat saya,.....

Tuan Yim Chee Chong: Tuduhan terhadap saya.....

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat minta maaf, saya sebetulnya tidak begitu jelas apa yang dikatakan tadi, jadi saya minta tarik balik dari Jelutong yang jelas saya dengar, ya.

Tuan R. Karpal Singh: Rakan saya dari Seremban dia kena jaga sedikit, oleh kerana ada peruntukan, peruntukan ini ada dalam Undang-undang Duti Hiburan, you are a clown in this House, you must pay entertainment duty (*Ketawa*)......

Tuan Haji Badruddin bin Amiruldin: (*Bangun*).

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Jerai bangun ya, point of order.

Tuan Haji Badruddin bin Amiruldin: Point of order.

Tuan R. Karpal Singh: Dia kena bayar.....

Tuan Haji Badruddin bin Amiruldin: Tuan Yang di-Pertua.....

Tuan R. Karpal Singh: ada peruntukan.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Sebentar Yang Berhormat.....

Tuan Haji Badruddin bin Amiruldin: Point of order, Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Ya.

Tuan Haji Badruddin bin Amiruldin: 36(4).....

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Ya, apa dia.

Tuan Haji Badruddin bin Amiruldin: Ini Tuan Yang di-Pertua, jangan bagi Ahli-ahli Barisan Nasional naik angin. Kelmarin saya ada bercakap hendak menjadi perangai yang baik, saya harap DAP jalankanlah mesyuarat ini dengan elok, selalu apabila di dalam bahasan, DAP ini mengganggu ketenteraman Dewan, jangan bagi terutama sekali orang-orang Melayu ini naik angin, saya minta maaf, kalau naik angin keluar perkataan-perkataan yang tidak senonoh jangan disalahkan kita.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat.....

Tuan Haji Badruddin bin Amiruldin: Saya minta Tuan Yang di-Pertua, kontrol Dewan ini supaya jangan orang-orang ini kurang sopan di dalam Dewan yang mulia ini, saya minta sungguh-sungguh ini.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Ahli-ahli Yang Berhormat, saya meminta dari semua pihak untuk menjaga kemuliaan Dewan ini dan janganlah menggunakan perkataan-perkataan yang tidak sesuai.

Tuan R. Karpal Singh: Ini oleh kerana ada undang-undang seperti itu, barangkali orang lain boleh bayar cukai hiburan bagi dia seperti Duli Yang Maha Mulia Sultan Kelantan, orang lain bayar.....

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: (*Bangun*).

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Parit Sulong bangun lagi Yang Berhormat, point of order.

Tuan R. Karpal Singh: Ya.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Minta duduk sekejap.

Tuan R. Karpal Singh: Point of order boleh, ini tidak ada peruntukan dalam.....

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Tuan Yang di-Pertua, saya pun setuju minta dikawal sedikit pemangku Ketua Pembangkang, dia membuat insinuation dalam Dewan ini bahawa Ahli Barisan Nasional ini clown, clown ertinya 'badut' siapa yang 'badut' dalam Dewan ini? Jadi saya minta Tuan Yang di-Pertua.....

Tuan R. Karpal Singh: (*Menyampuk*).

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad:.....kawal sedikit.....

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Sebentar Yang Berhormat.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Irrespective, kami semua Barisan Nasional.....

Tuan R. Karpal Singh: Yang Berhormat dia lebih sedikit.....(*Ketawa*).

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat sebentar.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: you know.....

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat sebentar, dia minta duduk, dia belum habis.....

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Saya minta Tuan Yang di-Pertua, bertegas dengan pemangku Ketua Pembangkang kita.....

Tuan R. Karpal Singh: (*Bangun*).

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Itulah Jelutong, saya minta.....

Tuan R. Karpal Singh: Boleh-boleh. Saya pun mahu bangkitkan di atas tajuk yang serius.....

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Sila jangan provoke lagi, ya.

Tuan R. Karpal Singh: Tetapi ada Undang-undang Duti pihak hiburan.....(*Ketawa*).

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Sudah-sudah.

Tuan R. Karpal Singh: Ya, apa yang saya kata tadi, Tuan Speaker, peranan yang dimainkan oleh ketiga-tiga ini, Peguam Negara, Timbalan Menteri Dalam Negeri dan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri merangkap Menteri Dalam Negeri dalam kes D.P.

Vijandran dan juga Zaman Khan, Tuan Speaker. Apabila saya bangkitkan perkara D.P. Vijandran dalam Dewan ini, Timbalan Menteri Dalam Negeri berkata "Oh! siasatan ada dijalankan dalam kes ini" dan dalam 2-3 hari lain selepas itu Zaman Khan dia menyatakan fail sudah disiapkan, mahu dihantar ke Peguam Negara untuk dibuat keputusan. Tetapi 2-3 hari selepas itu Peguam Negara dengan umum berkata "Kes Vijandran sudah ditutup satu tahun dahulu, kesebelas video lucu itu sudah dimusnahkan". Adakah itu apa yang boleh diterima? Are we fools in this country to accept keadaan seperti itu?

Saya dalam Dewan yang mulia ini, bagi kepentingan orang ramai dalam negara ini merayu keadaan Kerajaan untuk pecat Peguam Negara sebagai Peguam Negara dalam negara ini (*Tepuk*) - tidak ada tempat seperti itu bagi seorang yang tidak bertanggungjawab. Saya ada dengar baru-baru ini boleh jadi beliau menjadi Hakim Besar Malaya dalam negara ini, saya ingat dahulu daripada itu lebih baik dia sendiri meletakkan jawatan dalam peranan dia bagi kes D.P. Vijandran.

Tuan Speaker, saya balik kepada cannabis, apa yang saya kata tadi seramai 280 orang dan sebahagian besar daripada itu yang menunggu hukuman mati adalah kes-kes yang terlibat dengan cannabis.....

Wan Hanafiah bin Wan Mat Saman: (*Bangun*).

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Ya, point of order Kota Setar.

Wan Hanafiah bin Wan Mat Saman: Peraturan Mesyuarat 35(6).

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Duduk sebentar ya, Yang Berhormat.

Tuan R. Karpal Singh: Saya cakap cannabis, apa ini?

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Ya, kita dengarlah apa dia.....

Wan Hanafiah bin Wan Mat Saman: Ya, atas itulah.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat dari Jelutong mengatakan bahawa ada 280 kes. Saya ingin tahu berapa banyak kes yang dibela oleh Yang Berhormat dari Jelutong ini? Sebab kalau banyak dalam pembelaan, ini termasuk dalam Peraturan Mesyuarat 35(6) iaitu beliau ada kepentingan kewangan. Apabila kita meminda Perlembagaan untuk menyesuaikan dengan keadaan zaman, beliau menentang oleh sebab beliau tidak boleh mencari makan, kerana tidak boleh memutarbelitkan perkataan-perkataan yang lemah di dalam undang-undang. Tadi beliau meminta A.G. meletak jawatan, barangkali A.G. ini terlampau pandai, dan Yang Berhormat Jelutong ini tidak berpeluang untuk menang, dia menentang AG, dia suruh AG meletak jawatan. Kita hendak pinda Perlembagaan ini untuk meletakkan ayat-ayat yang sesuai, dia menentang juga oleh sebab, dengan adanya ayat-ayat dan perkataan-perkataan yang sesuai, supaya yang salah mesti dihukum dan bukan terlepas dari hukuman oleh sesuatu perkataan yang diputarbelitkan oleh peguam yang "cunning". Jadi, saya minta Tuan Yang di-Pertua, pegang pada Peraturan Mesyuarat 35(6) ini.....

Seorang Ahli: Tanya dia.

Wan Hanafiah bin Wan Mat Saman: kepentingan diri.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat minta declare first.....

Tuan R. Karpal Singh: Tuan Speaker ini umum, bukan kes spesifik, lebih kurang 200, ini saya beri angka-bukan spesifik, jikalau kes spesifik saya tahu ada peruntukan untuk membongkar kepentingan saya dalam kes itu. Ini general, Tuan Speaker.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Berapa kes Yang Berhormat?

Tuan R. Karpal Singh: 280, kena check tiap-tiap fail.....

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Berapa?

Tuan R. Karpal Singh: Bukan senang ini.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Tetapi adalah?

Tuan R. Karpal Singh: Ada-ada-ada, tentu ada.....(*Ketawa*) mana boleh tidak ada. Ada!

Seorang Ahli: Kepentingan diri dia.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat.

Tuan R. Karpal Singh: Tapi ini umum.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Ya cukuplah.

Tuan R. Karpal Singh: Oleh kerana umum Tuan Speaker, ...

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Ya, cukuplah, dia kata, dia ada.

Tuan R. Karpal Singh: Bukan tidak ada, ada.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Dia sudah admit, dia ada.

Seorang Ahli: Dia sudah mengaku!

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Ya, dia mengaku, duduklah.

Tuan R. Karpal Singh: Untuk mengaku, fakta ini.

Seorang Ahli: Cakaplah! Apa salahnya?

Tuan Haji Badruddin bin Amiruddin: Mahu jadi keranikah?.....(*Ketawa*).

Tuan R. Karpal Singh: Dan apa yang dibangkitkan tadi, "oh, oleh kerana saya kalah kes di mahkamah datang ke sini sekarang untuk 'keriau' "; Peguam Negara lawan, dia menang saya kalah, teliti laporan *Malayan Law Journal*, semua Journal ada dua kes di sana Karpal Singh versus Attorney General tahun, saya ingat, 1986. Check dalam *Malayan Law Journal* (1MLJ)

Tuan Haji Badruddin bin Amiruddin: (*Bangun*).

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Ya, bangun lagi.

Tuan R. Karpal Singh: Nah! saya mahu beri satu contoh.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Point of order lagi, ya!

Tuan Haji Badruddin bin Amiruddin: Minta penjelasan.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Minta penjelasan.

Tuan R. Karpal Singh: Sekejap-saya akan beri jalan. Karpal Singh lawan Attorney General, Peguam Negara, Mahkamah Tinggi Alor Setar—menang; dia merayu kepada Mahkamah Agung, dia kena tendang keluar—kalah, kena membayar kos. (*Tepuk*). Lagi satu kes, ini adalah mengenai kes Gopeng, saya dituduh. . . .

Tuan Haji Badruddin bin Amiruldin: (*Bangun*).

Tuan R. Karpal Singh: Penjelasan atau?

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Jerai bangun ya.

Tuan Haji Badruddin bin Amiruldin: Point of order.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Point of order berapa ini?

Tuan Haji Badruddin bin Amiruldin: Point of order 35(6) ini, bercakap tentang kepentingan diri, Tuan Yang di-Pertua, melibatkan diri dia.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Tidak ada kena Yang Berhormat.

Tuan Haji Badruddin bin Amiruldin: Dia sebut nama Karpal Singh. . . .

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat tidak terkena, ya! (*Ketawa*).

Tuan R. Karpal Singh: Itu standard Ahli-ahli Barisan Nasional (*Tepuk*).

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Cukup Yang Berhormat.

Beberapa Ahli: Tarik balik-tarik balik. Boo! (*Disampuk*).

Wan Hanafiah bin Wan Mat Saman: (*Bangun*).

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, Jerai, Kota Setar bangun ini—tidak ada? (*Ketawa*).

Tuan R. Karpal Singh: Tuan Speaker, bangsa Melayu is a very polite race. Malays are one of the politest people that I have come across. I think he is giving the Malays a bad name, (*Tepuk*) kecuali dia.

Wan Hanafiah bin Wan Mat Saman: Tuan Yang di-Pertua, saya minta penjelasan.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Dia hendak minta penjelasan, Yang Berhormat.

Tuan R. Karpal Singh: Belum lagi. Kes yang kedua.

Wan Hanafiah bin Wan Mat Saman: I am very polite, you see.

Tuan R. Karpal Singh: Ya, of course. Kes yang kedua, Tuan Speaker. Apabila saya ada ditangkap, satu orang tangkap saya di luar, oleh kerana saya ada mengambil bahagian dalam satu perhimpunan haram di Gopeng dalam tahun 1984. Tangkap, di Pulau Pinang. Saya lawan kes itu. Kes itu pun telah dilaporkan. R. Karpal Singh versus Public Prosecutor; dan kedua-dua ini, Peguam Negara merangkap Public Prosecutor, menang. Mahkamah Agung pun menang. Siapa kalah? Tidak kalah. Ada kalah sedikit di sana atau di sini. (*Ketawa*) Tetapi dengan kes peribadi dengan Peguam Negara, kedua-dua menang sampai hari ini-100%. (*Tepuk*) Itu rekod DAP.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat bela diri sendirilah atau ada peguam?

Tuan R. Karpal Singh: Sendiri. In person. Dengan D.P. Vijandran pun boleh menang hari itu—mahkamah. (*Tepuk*) Dia takut, dia tarikbalik kes. (*Ketawa*). Ya.

Wan Hanafiah bin Wan Mat Saman: Hendak penjelasannya.

Tuan R. Karpal Singh: Bolch, bolch.

Wan Hanafiah bin Wan Mat Saman: Tahniahlah yang menang dulu, Tuan Yang di-Pertua. Tetapi bila dia menang itupun atas putarbelit perkataan yang kita hendak pinda ini. Yang dia menang dua dia khabar, yang dia kalah berpuluh dia tidak khabar, Tuan Yang di-Pertua. (*Ketawa*).

Tuan R. Karpal Singh: Perkara ini serius, Tuan Speaker. Cannabis di bawah Seksyen 37D(a), Akta Dadah Merbahaya, 1952, jikalau seorang yang ada dituduh di bawah Seksyen 39B dan subject matter adalah cannabis. Jikalau ada 200 gram atau lebih, Tuan Speaker, dia boleh dituduh di bawah Seksyen 39B ini dan hukuman mati mandatori. Tuan Speaker, cannabis adalah a soft drug, dengan izin. Apabila berbanding dengan heroin, morphine and opium, it is a soft drug.

Tuan Speaker, di Kashmir in North India di Punjab, ini adalah berdekatan mengelilingi rumah orang ramai, boleh dimakan. Cannabis is a soft drug, but it is not a real dangerous drug. Adakah hukuman mati untuk memiliki 200 gram, Tuan Speaker? 200 gram juga tetapi bukan lebih daripada itu. Adakah itu munasabah dan saya merayu kepada Kerajaan untuk di mana subject matter seperti kes ini adalah cannabis dengan

hukuman mati harus diringkankan. Harus diringkankan oleh kerana seperti apa yang saya cakap tadi, Tuan Speaker, ini bukan satu hard drug.

Dan akhirnya, saya merujuk kepada Peguam Negara jikalau dia tidak meletak jawatan, jikalau dia kata tidak ada maruah untuk meletak jawatan dalam peranan yang dimainkan oleh dia dalam kes D.P. Vijandran, if he insists on being the A-G, saya merayu kepada dia untuk menentukan Jabatan Peguam Negara, ada orang-orang yang berkaliber. Sekarang ada. Banyak yang ada, tetapi dia bukan berkaliber untuk sebab yang saya beri tadi, oleh kerana ada banyak kes-kes di mana ada, dengan izin, bungling by the Attorney-General's Department. Apabila seorang lawyer dalam mahkamah dan kewajipan seorang lawyer dalam mahkamah adalah untuk mempertahankan klien beliau. Jikalau ada satu loophole, kami sebagai lawyers boleh-dan ini ada peruntukan dalam undang-undang—boleh memperolehi point itu dan menang, kerana itu adalah dalam kes-kes di mana ada hukuman mandatori, itu apa yang boleh diterima.

Dan dalam banyak kes seperti itu ada orang yang dibebaskan oleh mahkamah, tetapi orang-orang itu ditangkap semula. Saya merayu kepada Peguam Negara dan juga kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri untuk menghormati dengan ikhlas keputusan-keputusan yang ada diberi oleh hakim-hakim mahkamah-mahkamah dalam negara ini. Tak payah, just by word, lisan sahaja, "Oh! Kami menghormati, menghormati keputusan-keputusan mahkamah."

Dalam kes saya sendiri **habeas corpus**, Tuan Speaker, apabila saya ditangkap dalam Operation Lalang pada bulan Oktober 1987, saya lawan kes saya sendiri dan menang di Ipoh. 9 jam selepas itu ditangkap balik. Itu menghormati keputusan? 2 bulan selepas itu, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dalam Dewan yang mulia ini juga dan dari Kerusi sana hentam Hakim

Peh Swee Chin yang membebaskan saya. And it is ironical. Dalam kes ini juga, kes Lee Kek Leong yang saya baca tadi, orang yang menjatuhkan, yang menulis kepada kehakiman ini adalah Peh Swee Chin dan sekarang dia adalah Hakim Mahkamah Agung. Dan saya harap Perdana Menteri lagi sekali jangan hentam dia. Walaupun apa yang diputuskan oleh Mahkamah Agung itu sah, apa yang tidak betul adalah apa yang dibuat oleh Peguam Negara sendiri dan untuk masukkan peruntukan "cannabis" di bawah Akta Dadah Merbahaya, 1952. Jikalau peruntukan ada di sana, 40 tahun, sekarang membetulkan. Jikalau seseorang hakim dengan ikhlasnya menjatuhkan satu ruling seperti itu, ruling itu mesti dihormati.

Selepas kes Lee Kek Leong ini, Tuan Speaker, apa yang saya difahamkan bahawa ada 2-3 kes di Mahkamah Tinggi Kangar di mana Hakim itu, Dato' Sharif Yusof, mengikut ruling ini dan dengan itu ada membebaskan, kalau saya tidak silap, 3 atau 4 orang atas teknikal ini. Dia ada hak untuk berbuat demikian. Apa yang saya ingin tahu sekarang dari Setiausaha Parlimen Kementerian Dalam Negeri dalam hal ini ialah dalam peruntukan ini, adakah peruntukan ini untuk dibackdated? Adakah peruntukan ini untuk kes-kes yang akan berlaku selepas peruntukan ini diluluskan oleh Dewan yang mulia ini dan Dewan Negara dan selepas itu oleh Yang di-Pertuan Agong; atau adakah apa yang ada di sini untuk kes-kes kebelakangan? Saya harap Setiausaha Parlimen Kementerian Dalam Negeri boleh jawab apabila dia menjawab sekejap lagi.

Sekian, terima kasih.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali:
(Bangun).

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Masa cukup untuk hari ini. Yang Berhormat dari Pasir Mas boleh berucap esok. Masa sudah cukup.

USUL

PENANGGUHAN MESYUARAT

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Raja Dato' Ariffin bin Raja Sulaiman): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadang:

Bahawa mengikut Peraturan Mesyuarat 16(3), Mesyuarat ini ditangguhkan sekarang.

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Dato' Drs. Suleiman bin Mohamed): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

UCAPAN-UCAPAN PENANGGUHAN

PEMANSUHAN HUKUMAN MATI

6.31 ptg.

Tuan R. Karpal Singh (Jelutong): Tuan Speaker, tajuk Ucapan Penangguhan adalah terus-terang. Pemansuhan hukuman mati adalah perlu oleh kerana this is a cruel and an unjust punishment. Oleh itu, bolehkah saya mendapat jawapan daripada Menteri. (Ketawa).

6.32 ptg.

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Dato' Drs. Suleiman bin Mohamed): Tuan Yang di-Pertua, pada masa ini hukuman mati diperuntukkan bagi kesalahan-kesalahan seperti pembunuhan, pengedar dadah dan senjata api. Kesalahan-kesalahan ini adalah dianggap amat serius yang memerlukan hukuman mati oleh kerana kesalahan-kesalahan tersebut akan menjejaskan peraturan sosial dan keselamatan negara. Akta-akta utama di mana hukuman mati diperuntukkan adalah seperti berikut:

- (i) Kanun Keseksaan atau Penal Code-S121: Berperang atau

mencuba berperang atau bersubahat perang melawan Yang di-Pertuan Agong atau Yang di-Pertua Negeri; S302: Keseksaan bagi kesalahan membunuh orang; dan S396: Merompak, berkumpul serta membunuh orang;

- (ii) ISA 1960-S57: Offences relating to fire-arms, ammunition and explosives.
- (iii) Fire-arms (Increased Penalties) Act 1971;
- (iv) Kidnapping Act 1961-S3(1): Abduction, wrongful restraint or wrongful confinement for ransom; dan
- (v) Dangerous Drug Act (DDA) 1952

Keberkesanan hukuman mati telah terbukti menjadi satu penghalang terutama di dalam kesalahan mengedar dadah dan kesalahan senjata api. Mengenai pengedaran dadah negara ini tidaklah hendak menjadi seperti negara-negara luar di mana dadah boleh didapati secara berleluasa dan tidak dapat dikawal lagi.

Mengikut perangkaan yang ada daripada sejumlah 374 banduan yang menunggu hukuman mati pada tarikh 13-6-1992, 321-dan bukan 280, Yang Berhormat daripada Jelutong-321 adalah banduan di bawah Akta Dadah Berbahaya. Ini menunjukkan bahawa dadah adalah merupakan satu masalah yang paling serius bagi negara ini. Kesalahan mengedar dadah boleh dianggap sama dengan kesalahan pembunuhan massa oleh kerana ramai orang yang terkorban akibat daripada penagihan dadah. Negara ini mempercayai bahawa hukuman mati merupakan satu cara yang paling efektif bagi mengawal kesalahan mengedar dadah. Langkah ini adalah penting memandangkan kedudukan Malaysia yang terdekat dengan Golden Triangle yang merupakan salah satu tempat

pengeluaran dadah yang terbesar di dunia. Di setengah-setengah negara di mana hukuman mati telah dimansuhkan atau digantung (suspended), tetapi oleh kerana pertambahan kes jenayah yang amat serius seperti pembunuhan, saya difahamkan bahawa ada usaha-usaha supaya hukuman ini telah diperkenalkan semula.

Kerajaan memang sedar bahawa adalah menjadi fashionable di negara-negara Barat untuk menyatakan hukuman mati sebagai satu penalti yang kejam dan patut dihapuskan dan terdapat beberapa badan-badan bukan Kerajaan seperti Amnesty International, World Jurists Federation yang cuba memperjuangkan isu menghapuskan hukuman mati di negara-negara yang masih mempunyai hukuman matinya.

Dalam hubungan ini, ingin saya memperingatkan bahawa apa yang sesuai untuk masyarakat Barat tidak semestinya diterimapakai bagi negara-negara membangun seperti Malaysia. Kita mempunyai masalah-masalah tersendiri, nilai dan norma sosial tersendiri dan di peringkat pembangunan sosial ketika ini adalah tidak wajar hukuman mati dimansuhkan.

Di samping itu United Nations International Covenant of Civil and Political Rights tidak memerlukan negara-negara untuk memansuhkan hukuman mati tetapi sebaliknya memperuntukkan negara-negara boleh mengekalkan hukuman mati untuk jenayah-jenayah yang serius. Apa yang diperlukan ialah untuk negara-negara mengambil tindakan untuk menghapuskan hukuman mati pada masa yang sesuai.

Memandangkan statistik untuk jenayah khususnya kes-kes pengedaran dadah adalah, pada pendapat Kerajaan kajian pada masalah itu masih belum tiba lagi. Terima kasih.

RASUAH—UNDANG-UNDANG YANG LEBIH LUAS DAN BERKESAN

6.35 *ptg.*

Tuan Lim Guan Eng (Kota Melaka): Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya ingin menyeru bahawa Kerajaan memperluaskan takrifan rasuah dan menambah berat hukuman ke atas sesiapa yang melakukan rasuah.

Tuan Yang di-Pertua, amalan rasuah kian berleluasa khususnya apabila Menteri sendiri melakukan perkara rasuah seperti yang dilakukan oleh Yang Berhormat Tenaga, Telekom dan Pos. Di sini tingkahlaku yang dilakukan oleh Yang Berhormat Menteri ini jelas menunjukkan bahawa undang-undang rasuah sekarang adalah tidak berkesan dan tidak cukup untuk membanteras gejala ini yang merupakan satu kerugian besar kepada ekonomi negara. Oleh sebab itu, saya ingin mencadangkan bahawa satu penggubalan undang-undang baru yang lebih berkesan dilakukan supaya keengganan pegawai Kerajaan mengambil tindakan atau menguatkuasakan peraturan ke atas sesiapa yang harus dikenakan tindakan seperti yang tertimbul di dalam:

- (i) kes rasuah tanah PUME Holdings \$3 juta yang melibatkan Ahli Exco Negeri Melaka, Yang Berhormat Dato Mohamad Ali Rastam dan ahli-ahli politik di negeri Melaka; dan
- (ii) mengasingkan kepentingan politik dari peribadi, parti siasah atau perniagaan seperti yang berlaku kepada pemberian kontrak dan tanah; seperti yang juga berlaku di negeri Melaka di mana tanah kepunyaan rakyat diberikan kepada parti UMNO dan keputusan itu dipersetujui di dalam Mesyuarat Exco oleh semua ahli UMNO.

Tuan Yang di-Pertua, Ketua Pengarah Badan Pencegah Rasuah, Tan Sri Zulkifli Mahmud telah menyatakan bahawa beliau telah menggubalkan satu Rang Undang-undang yang menyeluruh untuk kesemua perbuatan rasuah. Beliau telah dilaporkan di dalam suratkhbar telah membentangkan rancangan atau syor Rang Undang-undang ini kepada Jabatan Perdana Menteri untuk diputuskan.

Di sini saya hendak bertanya bilakah Rang Undang-undang ini akan dibentangkan di Parlimen. Saya rasa apa yang dicadangkan oleh Ketua Pengarah BPR memang tepat pada masanya kerana kalau kita tidak mengambil tindakan yang tegas ke atas perbuatan rasuah, negara tidak mungkin mencapai hasrat Wawasan 2020 yang begitu diidam-idamkan.

Tuan Yang di-Pertua, takrifan “rasuah” harus diperluaskan supaya sesebuah syarikat yang diberikan kontrak dengan syarat-syarat tertentu dipastikan mengikut syarat-syarat itu. Ini adalah kerana berlaku terlalu banyak kes di mana apabila sesebuah syarikat swasta diberikan kontrak oleh sesebuah Kerajaan Negeri dengan syarat-syarat tertentu, syarat-syarat ini tidak dilaksanakan. Ini boleh ditunjukkan di dalam kes PUME Holdings seperti yang saya sebutkan tadi di mana tanah diberikan kepada sebuah syarikat yang mempunyai modal berbayar \$2.00 di mana ia dimiliki oleh orang-orang kuat ahli politik UMNO termasuk Dato Mohamad Ali Rastam pada suatu ketika yang sekarang Ahli Exco Negeri Melaka. Syarikat ini kini dimiliki oleh pemimpin-pemimpin tertinggi UMNO. Sebab yang diberikan oleh pihak Kerajaan mengapa PUME Holdings Sdn. Bhd. diberikan tanah keemasan atau prime land dengan harga \$1.79 sekaki persegi sedangkan harga pasaran ialah \$20.00 sekaki persegi adalah kerana syarikat ini diisyaratkan untuk membina rumah kos rendah.

Tetapi syarat yang ditetapkan ini tidak diikuti oleh syarikat tersebut. Dan rumah kos rendah tidak dibina, tetapi rumah kos yang berharga tinggi dan mewah dibina. Tetapi pihak Kerajaan tidak mengambil tindakan ke atas syarikat itu yang telah memungkirkan syarat atau janji yang ditetapkan dalam pemberian tanah itu. Adalah dikesali bahawa undang-undang berkaitan dengan undang-undang rasuah membenarkan syarikat-syarikat seperti ini melakukan penyelewengan atas takrifan rasuah yang begitu sempit sekali. Kalau kita lihat dari sudut moral, jelas sekali bahawa tindakan sebegini adalah tidak lain dari rasuah. Tetapi dari takrifan rasuah, dari segi undang-undang, ia tidak dianggap sebagai rasuah. Oleh sebab itu, saya harap bahawa takrifan ini boleh diperluaskan.

Yang kedua, pemimpin-pemimpin parti politik juga tidak boleh dibenarkan memberikan kontrak-kontrak atau tanah kepada parti mereka sendiri. Ini kian berlaku seperti kes United Engineers Malaysia (Sdn) Bhd., di mana pucuk pimpinan Kerajaan Barisan Nasional telah memberikan kontrak ini kepada parti UMNO. Dan juga lebih jelas lagi, lebih terang lagi, yang berlaku di Negeri Melaka, di mana Kerajaan Negeri Melaka dalam Mesyuarat Exco memberikan tanah kepada parti UMNO mereka sendiri untuk membina bangunan pejabat atau perdagangan. Ini berlaku dalam empat tempat. Di kawasan Melaka Tengah, dua bidang tanah seluas kira-kira 18,000 kaki persegi diberikan kepada UMNO Negeri Melaka dan sebidang tanah juga diberikan kepada UMNO Selandar di Majlis Daerah Selandar.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, minta gulung.

Tuan Lim Guan Eng: Akhirnya, juga, di Masjid Tanah di mana sebidang tanah juga telah diberikan kepada UMNO Bahagian Alor Gajah.

Oleh sebab itu saya harap bahawa Kerajaan boleh menggubalkan Rang Undang-undang ini dengan lebih cepat lagi supaya gejala ini dapat diatasi. Sekian, terima kasih.

6.42 ptg.

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Dato Dr. Haji Abdul Hamid bin Haji Othman): Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan Barisan Nasional adalah sebuah Kerajaan yang bertanggungjawab untuk menjadikan Malaysia sebuah negara yang bersih dari amalan rasuah, penyelewengan dan penyalahgunaan kuasa.

Beberapa undang-undang telah digubal dan dilaksanakan bagi mewujudkan masyarakat dan negara yang sedemikian. Antara undang-undang yang berkenaan ialah Akta Pencegah Rasuah 1961 (Disemak 1971), Ordinan No. 22, Kuasa-kuasa Perlu Darurat 1970, Kanun Keseksaan dan sebagainya. Pada umumnya, peruntukan yang ada dalam undang-undang berkenaan adalah luas walaupun tidak meliputi kesemuanya dalam usaha mencegah rasuah.

Undang-undang yang dikuatkuasakan itu meliputi semua sektor termasuk kakitangan Perkhidmatan Awam, anggota tentera, pihak swasta, orang awam, ahli-ahli politik, anggota-anggota pentadbiran dan sebagainya.

Sungguhpun demikian, Kerajaan akan menyemak dan mengemaskini mana-mana undang-undang dari masa ke semasa termasuk undang-undang yang berkaitan dengan pencegahan rasuah.

Sekiranya wujud atau berlaku pertentangan kepentingan antara kepentingan peribadi, parti rasuah, parti siasah, perniagaan dengan kepentingan pentadbiran atau jawapan awam, maka peruntukan di bawah Ordinan 22, Kuasa-Kuasa Perlu Darurat 1970, boleh

dikuatkuasakan seperti dalam kes-kes Exco Kerajaan Negeri yang telah didakwa dalam mahkamah. Sekiranya mana-mana kakitangan perkhidmatan awam yang enggan mengambil tindakan atau menguatkuasakan peraturan, maka ia boleh dikenakan tindakan tatatertib ke atasnya termasuk sehingga dibuang kerja seperti yang diperuntukkan di bawah Perintah-perintah Am Pegawai Awam (Kelakuan dan Tatatertib) (Bab D) 1980.

Suka saya sebutkan di sini bahawa dari segi pelaksanaan undang-undang rasuah ini, bukan sahaja terletak kepada kecekapan Pegawai-pegawai BPR tetapi juga memerlukan kerjasama orang ramai memberi maklumat dan juga menjadi saksi di dalam mahkamah.

Tuan Yang di-Pertua, cadangan-cadangan yang baik daripada Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka, Kerajaan sedia menimbang dari masa ke semasa. Cuma kalau ada tuduhan-tuduhan rasuah daripada Ahli Yang Berhormat sebelum mahkamah memutuskan, pada hemat saya, itu tidak tepat. Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Ahli-ahli Yang Berhormat, saya kemukakan masalah bagi diputuskan. Masalahnya ialah bahawa Dewan ini ditangguhkan sekarang.

Usul dikemukakan bagi diputuskan, dan disetujui.

Diputuskan,

Bahawa mengikut Peraturan Mesyuarat 16(3), Mesyuarat ini ditangguhkan sekarang.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Dewan ini ditangguhkan sekarang sehingga pukul 2.30 petang esok.

Dewan ditangguhkan pada pukul 6.45 petang.